

S POHLEDEM UPŘENÝM NA JEŽÍŠE

1/2022

Průvodce studiem Bible

V TOMTO ČTVRTLETÍ
STUDUJEME LEKCE
SOBOTNÍ ŠKOLY
S TEOLOGEM
**OLDŘICHEM
SVOBODOU.**

VŽDY OD SOBOTNÍHO
POLEDNE NA **HOPETV.CZ.**

Internetové stránky
sobotní školy:
sobotniskola.casd.cz

fb.com/HopeTV
HopeTV.cz

S POHLEDEM UPŘENÝM NA JEŽÍŠE

Poselství listu Židům

1/2022

Průvodce studiem Bible

Obsah

1. Dopis Židům i nám
2. Ježíš – hlavní postava listu Židům
3. Ježíš – zaslíbený Syn
4. Ježíš – náš věrný bratr
5. Ježíš – dárce odpočinku
6. Ježíš – věčný kněz
7. Naděje jako „kotva duše“
8. Ježíš – prostředník nové smlouvy
9. Ježíš – dokonalá oběť
10. Cesta za oponu
11. Ježíš – původce a dokonavatel naší víry
12. Přijetí neotřesitelného království
13. Bratrská láska ať trvá

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

S pohledem upřeným na Ježíše: Poselství listu Židům

Průvodce studiem Bible

1. čtvrtletí 2022

Autor: Félix H. Cortez

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: iStock – Řeka Jordán, Galilea

Grafická úprava a sazba Grafické Studio

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2021

ISBN 978-80-88026-37-2

ISSN 0409-3208

Úvod

S pohledem upřeným na Ježíše: Poselství listu Židům

Poprvé viděl ten obraz v kostele. Zamyšleně procházel kolem, když mu zrak padl na malbu vysokou téměř dva metry a širokou tři metry. Dívka na obraze mladého muže upoutala. Proč z ní nemohl odtrhnout zrak? Když o tom později uvažoval, uvědomil si, že ta mladá žena měla něco zvláštního v očích. Na obraze byla jen její tvář a soustředěně se na něco dívala. Ale co to bylo a proč byl její pohled tak soustředěný? Ten obraz si dlouho uchovával v paměti.

O několik let později mu malíř Arnold Jiménez vysvětlil tajemství tohoto svého obrazu. Snažil se jej namalovat tak, aby diváka zaujaly oči mladé ženy. Skutečné tajemství však spočívalo v zorníčkách. Když se člověk podíval opravdu zblízka, uviděl v nich odraz toho, na co byl soustředěný její pohled. Její oči se dívaly na Ježíše na kříži.

Portrét Ježíše Krista v listu Židům na nás může mít stejný vliv. Ježíš je vykreslen především jako Vládce vesmíru, který sedí po Boží pravici. Nespočetný zástup andělů ho slaví, uctívá a slouží mu (Žd 1,5–14; 12,22–24). Zvítězil a získal právo vládnout, protože vlastní smrtí zničil ďábla (Žd 2,14–16). Ježíš je vykreslen jako Velekněz. Bezhraničný a dokonale svatý koná dílo naší záchrany v nebeské svatyni (Žd 7,26–8,6). Získal toto právo tím, že sám sebe vydal jako dokonalou oběť za všechny a navždy (Žd 10,1–14). Ježíš je mimoto zprostředkovatelem nové smlouvy mezi Bohem a jeho lidem, smlouvy, která bude trvat navěky (Žd 8,6–13).

Pozornost čtenáře je však upřena nejen na to, co Ježíš udělal, ale především na to, kým Ježíš je. Narodil se podobně jako my. Byl pokoušen a zesměšňován. Přesto má moc nad celým vesmírem. Když sledujeme události v nebesích, když pozorujeme různorodé nebeské bytosti, náš pohled se soustřeďuje na toho, který stojí uprostřed celého dění. Je pozoruhodné, že je nám podobný, protože se stal jedním z nás. Ježíš, náš bratr (Žd 2,11.12.17), je v nebesích a zastupuje nás i přes hanbu našeho hříchu a naší zkaženosti.

V osobě Ježíše Krista se setkávají tři rozměry příběhu vykoupení. První je osobní rovina. Pro všechny unavené útrapami a soužením, které jako křesťané prožíváme (Žd 10,32–34), je Ježíš původcem a dokonavatelem víry. Potřebujeme se dívat na toho, který také trpěl, a přesto zvítězil (Žd 12,1–4). Druhý rozměr je společenský. Pro Boží lid, který putoval do Bohem zaslíbené země, je Ježíš novým Jozuem. Potřebují následovat jeho vedení (Židům 3, 4, 11 a 12). Třetí rozměr je obecný. Ježíš je nový Adam, Syn člověka, ve kterém se naplnil Boží záměr s lidmi (Žd 2,5–10; 12,22–28).

V tomto čtvrtletí se budeme věnovat obrazu Ježíše, který obsáhl šířku, délku, výšku i hloubku Boží lásky k nám. A podobně jako obraz Ježíše v očích namalované ženy upoutal pohled mladého muže, ať i obraz Ježíše vyjádřený v listu Židům zaujme nejen náš pohled, ale ať vzbudí naši lásku a obdiv vůči Ježíši, našemu bratru v nebesích.

*Félix H. Cortez vyučuje novozákonní literaturu
na Teologickém semináři na Andrewsově univerzitě.*

Dopis Židům i nám

Texty na tento týden

Žd 2,2–4; 10,32–34; 12,3.12.13; 10,23–25; 10,35–38

Základní verš

*„Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno.“
(Žd 10,36)*

Zkusil sis někdy představit, jaké by to bylo, slyšet kázat Ježíše nebo některého z apoštolů? Máme k dispozici úryvky a shrnutí některých jejich kázání, ale ty nám poskytují pouze omezenou představu o tom, jaké asi bylo poslouchat je. V Písmu však nacházíme zapsané i jedno celé kázání – a je jím list Židům.

Apoštol Pavel, kterému se tradičně připisuje autorství tohoto listu (byť samotný dopis jméno autora neuvádí), označuje své dílo za „slovo napomenutí“ (Žd 13,22; lze také přeložit jako „slovo povzbuzení“ – B21). Těmito slovy bylo označováno kázání v synagoze (Sk 13,15) i při křesťanské bohoslužbě (1Tm 4,13). Někteří teologové jsou proto přesvědčeni, že list Židům je prvním „úplným křesťanským kázáním“, které máme k dispozici. Dopis byl adresován věřícím, kteří přijali Ježíše, ale pak se setkali s obtížemi. Někteří z nich byli veřejně ponižováni a pronásledováni (Žd 10,32–34), jiné postihly finanční problémy (Žd 13,5.6). Mnozí byli tak vysílení, že začali zpochybňovat svou víru (Žd 3,12.13). Jejich příběhy jsou v mnohém podobné našim zkušenostem.

Apoštol je ve svém strhujícím kázání vyzývá (a přeneseně i nás), aby vytrvali ve víře v Ježíše a měli svůj pohled upřený na Ježíše, který je nyní v nebeské svatyni.

Osnova lekce

Abychom listu Židům mohli dobře porozumět, podíváme se v úvodní lekci na situaci, v níž žili křesťané, kterým byl původně tento dopis určen a k jejichž každodenním problémům se vyjadřoval. Zároveň budeme hledat i paralely s tím, co prožíváme my dnes.

- Žd 2,2–4: Prvotní radostná zkušenost s Kristem (neděle)
- Žd 10,32–34: Příchod obtíží a problémů (pondělí)
- Žd 12,3.12.13: Zmalomyslnění a krize víry (úterý)
- Žd 10,23–25: Potřeba povzbuzení (středa)
- Žd 10,35–38: Naděje, která dává novou sílu (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

SLAVNÝ ZAČÁTEK

²Jestliže už slovo zákona, které vyslovili andělé, bylo pevné a každý přestupek i každá neposlušnost došla spravedlivé odplaty, ³jak bychom mohli uniknout my, pohrdneme-li tak slavným spasením? První je zvěstoval sám Pán, a ti, kdo uslyšeli, dosvědčili toto spasení i nám; ⁴Bůh potvrzoval jejich svědectví znameními, divy i rozličnými projevy své moci a rozdílením Ducha svatého podle své vůle. (Žd 2,2–4)

Osobní studium

Abychom pochopili kázání obsažené v listu Židům a mohli ho aplikovat do svého života, potřebujeme porozumět situaci, v jaké se nacházelo křesťanské společenství v době, kdy byl tento list napsán.

Uvažuj o úvodních verších Žd 2,2–4. Co prožívali čtenáři listu po svém obrácení a přijetí Krista?

Tyto verše naznačují, že čtenáři listu neslyšeli kázat samotného Ježíše, ale že přijali dobrou zprávu od evangelistů, kteří jim přinesli poselství o slavném spasení.

Pisatel zároveň připomíná, že jim evangelisté „dosvědčili“ zprávu o tom, že samotný Bůh potvrzoval „svědectví znameními, divy i rozličnými projevy své moci a rozdílením Ducha svatého podle své vůle“ (Žd 2,2–4). Bůh potvrzoval evangelium projevením své moci a Duchem svatým. Nový zákon na mnoha místech ukazuje, že znamení, mezi které patřilo zázračné uzdravování, vyhánění démonů a udělo-

vání duchovních darů, byla velmi častým průvodním jevem kázání evangelia na nových místech.

Při vzniku křesťanské církve Bůh vylil svého Ducha na apoštoly v Jeruzalémě, takže mohli zvěstovat evangelium v jazycích, které dosud neovládali, a zároveň mohli konat zázraky (Sk 2 a 3). Filip provedl podobné zázraky v Samaří (Sk 8), Petr v Joppe a Cesareji (Sk 9 a 10) a Pavel během své služby v Malé Asii a v Evropě (Sk 13–28). Tyto mocné činy byly důkazem pravdivosti poselství o spasení, o nastolení Božího království, o záchraně před odsouzením a o vysvobození z moci zla (Žd 12,25–29).

Duch svatý první křesťany ujistil, že jim byly odpuštěny hříchy, a proto neměli strach ze soudu, modlili se se smělou důvěrou a jejich náboženská zkušenost byla naplněna radostí (Sk 2,37–47). Duch svatý osvobozoval ty, kteří byli v zajetí zlých mocností. Šlo o přesvědčivý důkaz převahy Boží moci nad silami zla a také toho, že Boží království je mezi nimi a v jejich životech.

Aplikace

Jaký je příběh tvého obrácení? Co ti pomohlo utvrdit víru v Ježíše Krista jako tvého Záchránce a Pána? Proč je důležité připomínat si, jak tě Bůh na začátku přivedl ke Kristu?

PŘÍCHOD POTÍŽÍ

³²Jen si vzpomeňte na dřívější dny! Sotva jste byli osvěceni, už jste museli podstoupit mnohý zápas s utrpením; ³³někteří tím, že byli před očima všech uráženi a utiskováni, jiní tím, že stáli při postižených. ³⁴Vždyť jste trpěli spolu s uvězněnými a s radostí jste snesli i to, že jste byli přivrženi o majetek, neboť víte, že máte bohatství lepší a trvalé. (Žd 10,32–34)

Pamatujte na vězně, jako byste byli uvězněni s nimi; pamatujte na ty, kdo trpí, vždyť i vás může potkat utrpení. (Žd 13,3)

²⁴Mojžíš věřil, a proto, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery. ²⁵Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hříchu; ²⁶a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě. (Žd 11,24–26)

Osobní studium

Když věřící vyznali svou víru v Krista a připojili se k církvi, vytvořili tím určitou hranici, která je odlišovala od zbytku společnosti. To se však naneštěstí velmi často stalo zdrojem konfliktů, protože to vytvářelo dojem odsuzování postojů ostatních a jejich hodnot.

Uvažuj o textech Žd 10,32–34 a Žd 13,3. Jaká byla zkušenost adresátů dopisu po jejich obrácení?

Je velmi pravděpodobné, že adresáti dopisu byli vystaveni slovním i tělesným útokům vyprovokovaným nepřáteli (viz například Sk 16,19–22 a Sk 17,1–9). Mnozí se zřejmě nevyhnuli vězení a různým tělesným trestům, protože náboženští představitelé měli moc udělit některé jinak nezákonné tresty, zatímco shromažďovali důkazy (viz například Sk 16,22.23).

Uvažuj o textech Žd 11,24–26 a 1Pt 4,14–16. Jak nám zkušenost Mojžíše a adresátů 1. Petrova listu pomáhá pochopit, proč byli křesťané pronásledováni?

Být „hanobení pro jméno Kristovo“ znamenalo identifikovat se s Kristem a snášet hanbu a ponížení, které z takového ztotožnění vyplývá. Veřejné nepřátelství vůči křesťanům vycházelo z jejich velmi silné věrnosti vůči přijatým náboženským postojům. Lidé se mohli cítit pohoršení náboženskými praktikami, kterým nerozuměli. Mohli se také cítit zahanbeni kvůli lidem, jejichž životní styl a morálka by mohly v ostatních vyvolat pocit viny nebo hanby. V druhé polovině prvního století římský senátor a historik Tacitus obviňoval křesťany z „nenávisti vůči lidstvu“. Ať už bylo důvodem jeho postoje cokoli, mnozí z prvních křesťanů trpěli pro svou víru – podobně jako ti, kterým byl adresován list Židům.

Aplikace

Do života každého člověka přichází utrpení, ať už je křesťanem, nebo ne. Co však znamená „trpět pro Krista“? Jak moc trpíme pro Krista a kolik z našeho utrpení je pouze následkem našich nesprávných rozhodnutí nebo výsledkem zla, které je na zemi?

NEBEZPEČÍ MALOMYSLNOSTI

³Myslete na to, co všechno on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu.

¹²„Posilněte proto své zemdlené ruce i klesající kolena“ ¹³a „vykročte jistým krokem“, aby to, co je chromé, docela nezchromlo, ale naopak se uzdravilo. (Žd 12,3.12.13)

Osobní studium

Čtenářům listu Židům se dařilo udržovat si víru v Krista a oddanost jeho učení navzdory odmítání a pronásledování. Z dlouhodobého hlediska si však tento konflikt vyžádal svou daň. Bojovali dobrý boj a vyšli z něj vítězně, ale byli velmi oslabeni.

Uvažuj o následujících textech. Jakým výzvám a problémům křesťané čelili? Jak se s nimi měli vypořádat?

Žd 2,18

Žd 3,12.13

Žd 4,15

Žd 10,25

Žd 12,3.12.13

Žd 13,1–9.13

List Židům opakovaně mluví o potížích, které jeho čtenáři prožívali. Byli vystaveni slovním a pravděpodobně i jiným útokům, které je urážely (Žd 13,13). Někteří byli vězněni (Žd 13,3), což mohlo církev vy-

silovat finančně i psychicky. Byli unaveni (Žd 12,12.13) a klesali na duchu (Žd 12,3).

Jednotlivci i společenství často prožívají, že když pomine nadšení z vítězství, sníží se jejich ostražitost a stanou se zranitelnějšími vůči dalším útokům nepřátel. V době, kdy hrozí nebezpečí, často dokáže jednotlivec i společenství zmobilizovat sílu na obranu. Ale po vítězství bývá náročné znovu se zkoncentrovat na obranu před dalším útokem. Podobnou zkušenost prožil i prorok Eliáš (1Kr 19,1–4).

„Eliáš se domníval, že po přesvědčivém zázraku, který vykonal na hoře Karmel, nebude mít královna na Achaba žádný vliv a celý izraelský národ prodělá rychlou reformu. Ačkoli za celou dobu, kterou strávil na hoře Karmel, nesnědl ani sousto, dokázal Achabův kočár vést s neutuchající odvahou a silou. Pak se ale dostavil útlum, který obvykle následuje po projevech víry a po velkém úspěchu. Eliáš dostal strach, že právě zahájená reforma nebude mít dlouhého trvání, a propadl hluboké depresi. Ve chvíli úzkosti, kdy se nad jeho hlavou stahovala temná mračna Jezábeliných pohrůžek a kolem hlavy mu létaly satanovy otrávené šípy, přestal se prorok držet Boha.“ (PK 161.162; OSU 61)

Aplikace

Vzpomeň si na situace, kdy jsi ve svém křesťanském životě selhal. Pokus se pochopit okolnosti a skutečnosti, které k tomu přispěly. Co bys dnes dělal jinak?

VZÁJEMNÁ PODPORA

Proto se tím více musíme držet toho, co jsme slyšeli, abychom nebyli strženi proudem. (Žd 2,1)

¹²Dejte si pozor, bratří, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha. ¹³Naopak, povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono „dnes“, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezatvrdil. ¹⁴Vždyť máme účast na Kristu, jen když své počáteční předsevzetí zachováme pevně až do konce. (Žd 3,12–14)

²³Držte se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.

²⁴Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům. ²⁵Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův. (Žd 10,23–25)

Osobní studium

Jakou radu dal apoštol svým čtenářům v souvislosti se situací, ve které se nacházeli? Co se můžeme naučit z listu Židům? Podívejme se nejprve na způsob, jakým Bůh pomohl Eliášovi překonat sklíčenost a znovu najít odvahu.

Uvažuj o textu 1Kr 19,5–18. Jak Bůh obnovil víru svého služebníka Eliáše?

Příběh, který zaznamenává Boží postoj k malomyslnému Eliášovi po zápase na hoře Karmel, je nesmírně poutavý. Ukazuje laskavou péčí a moudrost, se kterou se Bůh sklání k těm, kteří se trápí a ztrácejí svou víru. Bůh pomohl Eliášovi několika důležitými věcmi. Nejprve se postaral o jeho tělesné potřeby. Nasýtil ho a dopřál mu odpočinek. Pak ho v jeskyni laskavě pokáral: „Co tu chceš, Eliáší?“ A pomohl mu hlouběji pochopit, jak jedná a naplňuje své záměry. Hospodin nebyl ve větru, v zemětřesení ani v ohni, ale v tichém a jemném hlase. Potom Bůh pověřil Eliáše úkolem a dodal mu odvahu.

Uvažuj o následujících textech. Jaké rady dává apoštol věřícím v listu Židům?

Žd 2,1

Žd 3,12–14

Žd 5,11–6,3

Žd 10,19–25

V celém listu Židům nacházíme mnoho rad a pokynů, které apoštol dal čtenářům, aby jim pomohl obnovit jejich původní sílu a víru. Pavel zdůrazňuje mimo jiné péči o tělesné potřeby spoluvěřících. Vede křesťany k tomu, aby byli pohostinní a aby navštěvovali trpící a vězněné. Vybízí je, aby byli štedří a nezapomínali, že Bůh je nikdy neopustí (Žd 13,1–6). Pavel své čtenáře napomíná i povzbuzuje. Varuje je, aby „nebyli strženi proudem“ (Žd 2,1), aby neměli „srdce zlé a nevěrné“, které by je vedlo k odpadnutí od Boha (Žd 3,12), a povzbuzuje je, aby rostli v poznání (Žd 5,11–6,3). Upozorňuje je i na důležitost společenství (Žd 10,25). Dá se říct, že apoštol vede věřící k tomu, aby se semkli, vzájemně se povzbuzovali a podněcovali v lásce a dobrých skutcích. Ze všeho nejvíce však vyzdvihuje Ježíše a jeho službu v náš prospěch v nebeské svatyni (Žd 8,1,2; 12,1–4).

Aplikace

Kdo je pro tebe oporou v tvém životě víry? Pro koho jsi oporou ty? Jak roli opory plní váš sbor?

POSLEDNÍ DNY

³⁵Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. ³⁶Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. ³⁷Vždyť už jen „docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se.“ ³⁸Avšak můj spravedlivý – říká Bůh – bude žít, protože uvěřil. Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení.“ (Žd 10,35–38)

Osobní studium

Uvažuj o následujících textech. Které skutečnosti zde Pavel zdůrazňuje a jak souvisejí s časem?

Žd 1,2

Žd 9,26–28

Žd 10,25.35–38

Žd 12,25–28

Apoštol zdůrazňuje velmi důležitý prvek, který jeho výzvě dodává na naléhavosti: čtenáři žijí v „posledních dnech“ (Žd 1,2; B21) a mají se naplnit důležitá zaslíbení (Žd 10,36–38). Později si během našeho studia všimneme, že v celém listu Pavel přirovnává své posluchače ke generaci těch, kteří po putování po poušti stáli na hranicích Kanaánu a byli připraveni vejít do zaslíbené země. Svým čtenářům připomíná: „Vždyť už jen „docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se““ (Žd 10,37). A potom je povzbuzuje: „Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života“ (Žd 10,39). Tato výzva upozorňuje adresáty – a také

nás – na nebezpečí, se kterými měl Boží lid historickou zkušenost těsně předtím, než se měla naplnit Boží zaslíbení.

Právě tyto souvislosti připomíná kniha Numeri. Biblický záznam říká, že těsně před vstupem do zaslíbené země Izraelité utrpěli dvě důležité porážky. Numeri ve 13. a 14. kapitole hovoří o pochybnostech, které zachvátily společenství a způsobily pád Izraele. Výsledkem bylo, že Izraelité zatoužili po novém vůdci, který by je přivedl zpět do Egypta. A to přesně ve chvíli, kdy už měli Kanaán na dosah.

Druhé selhání souviselo s jejich zaplacením se do falešné bohoslužby a touze po smyslnosti ve spojení s Baal-peorem (Nu 24 a 25). Zatímco Bileám nedokázal přivolat na Izraelce prokletí, satan využil sexuální pokušení, aby svedl Izraelce k falešné bohoslužbě a k hříchu, což na ně přivolalo Boží nelibost.

Pavel varuje své čtenáře před oběma nebezpečími. Nejprve adresáty vyzývá, aby se pevně drželi svého vyznání a měli svůj pohled upřený na Ježíše (Žd 4,14; 10,23 a 12,1–4). Pak je varuje před nemravností a chamtivostí (Žd 13,4–6). A nakonec jim připomíná, aby se nechali vést těmi, které k tomu Bůh ustanovil, a zároveň zkoumali jejich život a následovali je ve víře (Žd 13,7.17).

Aplikace

V souvislosti s tím, čemu věříme o stavu mrtvých, všichni v určitém smyslu žijeme v „posledních dnech“. Jak by tato skutečnost měla ovlivňovat náš život a naše jednání?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Teolog David A. DeSilva velmi jasně vysvětluje, proč první křesťané prožívali pronásledování: „Křesťané si osvojili životní styl, který [...] mohli ostatní vnímat jako nespolečenský, či dokonce podvratný. Věrnost bohům projevovaná zbožnou účastí na obřadech byla vnímána jako symbol věrnosti státu, vládě, přátelům a rodině. Uctívání božstev představovalo úctu ke vztahům, které zaručovaly pevnost a prosperitu společnosti. Tím, že se křesťané (podobně jako Židé) takových obřadů neúčastnili, dávalo se na ně okolí podezřívavě a vnímalo je jako potenciální přestupníky zákonů a podvratné živly.“ (*Perseverance in Gratitude*. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company, 2000, s. 12)

„Ti, kdo jsou sklíčení, mají k dispozici účinné prostředky – víru, modlitbu a práci. Trápí vás úzkostné předtuchy či vás naplňuje sklíčenost? I v těch nejtemnějších dnech, kdy se okolnosti zdají být děsivé, nepropadejte strachu. Bůh zná vaše potřeby. Jeho nekonečná láska a slitování jsou nevyčerpatelné. On nikdy nezmění smlouvu, kterou uzavřel s těmi, kdo jej milují. Je ochoten propůjčit svým věrným služebníkům schopnosti, které jsou potřebné k tomu, aby své problémy zvládli. Apoštol Pavel vyznal: ‚On mi řekl: ›Stačí, když máš mou milost, vždyť v slabosti se projeví má síla.‹ [...] Proto rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkosti pro Krista. Vždyť právě, když jsem slab, jsem silný.‘ (2K 12,9.10)“ (PK 164.165; OSU 62)

Otázky k rozhovoru

1. Je možné, aby nás křesťany ostatní sice vnímali jako „jiné“, ale zároveň nás neobviňovali z „oddělování se“ od ostatních a z jejich přehlížení? Pokud ano, jak?
2. Slovo „výzva“ či „napomenutí“ odkazuje v Písmu buď na pokárání, nebo povzbuzení. Jaký postoj bychom měli zaujmout k těm, kteří jsou malomyslní?
3. Jakou podobnost můžeme najít mezi zkušeností čtenářů listu Židům a zkušeností sboru v Laodiceji ze Zjevení 3,14–22? V čem se naše vlastní zkušenost dnes podobá jejich zkušenosti? Co se z této podobnosti můžeme naučit?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ježíš – hlavní postava listu Židům

Texty na tento týden

Žd 1,5–14; 1,8.9; 2,14–16; 5,1–6; 8,8–12

Základní verš

„Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu...“ (Žd 8,1)

Apokryfní 4. kniha Ezdrášova, židovský spis, který vznikl několik desetiletí po listu Židům, kolem roku 100, obsahuje modlitbu: „Ten celý příběh stvoření jsem před tebou vypo- věděl, Hospodine, protože tys řekl, že kvůli nám jsi stvořil svět... A přesto, Hospodine, tyto národy, které jsou pokládány za nic, nám nyní začaly vládnout a nás pohlcovat; my pak, tvůj lid, který jsi nazval svým prvorozeným, jednorozeným následovníkem, jsme jim vydáni všanc.“ (Soušek Zdeněk, *Knihy tajemství a moudrosti: mimobiblické židovské spisy: pseudepi- grafy*, sv. II, Praha: Vyšehrad, 1999, 4 Ezdráš 6,55–58)

Čtenáři listu Židům pociťovali pravděpodobně něco podobného. Pokud byli Božími dět- mi, proč procházeli takovým utrpením?

Pavel napsal dopis, aby povzbudil jejich víru uprostřed zkoušek a problémů. Připomněl jim (i nám), že Boží zaslíbení se naplní prostřednictvím Ježíše, který sedí po Otcově pravici a brzy nás vezme domů. Než se tak stane, Ježíš nám zprostředkovává požehnání od Otce.

Osnova lekce

Tato lekce se zaměřuje na skutečnost, že centrální postavou celého listu Židům je Ježíš, který je v něm představen jako ten, kdo dává našim životům smysl a naději. V souhrnném pohledu na celý dopis si povšimneme pěti významných rolí, které jsou v něm Ježíši připisovány.

- Žd 1,5–14: Ježíš – náš Král (neděle)
- Žd 1,8.9: Ježíš – zprostředkovatel požehnání (pondělí)
- Žd 2,14–16: Ježíš – náš zástupce (úterý)
- Žd 5,1–6: Ježíš – náš velekněz (středa)
- Žd 8,8–12: Ježíš – prostředník lepší smlouvy (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

JEŽÍŠ – NÁŠ KRÁL

⁵Komu kdy z andělů Bůh řekl: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“ A jinde se praví: „Já mu budu Otcem a on mi bude Synem.“⁶A když chce uvést Prvorozeného do světa, praví opět: „Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!“⁷O andělech je řečeno: „Jeho andělé jsou vanutí větru a jeho služebníci plápolající oheň.“⁸O Synovi však: „Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království.“⁹Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy.“¹⁰A dále: „Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou.“¹¹Ona pominou, ty však zůstáváš; nebesa zvetší jako oděv,¹²svíneš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.“¹³Kterému z andělů kdy řekl: „Usedni po mé pravici, dokud ti nedám nepřátele za podnož tvého trůnu!“¹⁴Což není každý anděl jen duchem, vyslaným k službě těm, kdo mají dojít spasení? (Žd 1,5–14)

Osobní studium

List Židům nám představuje velmi důležitou myšlenku: Ježíš je vládcem a veleknězem a sedí po pravici Božího trůnu (Žd 8,1). Jako Bůh byl Ježíš vládcem vesmíru vždy. Ale poté, co Adam a Eva zhřešili, se stal pánem tohoto světa satan (J 12,31; 14,30; 16,11). Ježíš však přišel a porazil satana na kříži. Tím získal zpět právo vládnout těm, kteří ho přijali za svého Spasitele (Ko 2,13–15).

První dvě kapitoly listu Židům se zaměřují na představení Ježíše jako Krále.

Jaká je hlavní myšlenka úvodních veršů (Žd 1,5–14)?

V těchto verších nacházíme tři různé součásti slavnostního uvedení Ježíše na trůn. Za prvé, Otec prohlašuje Ježíše za královského Syna (Žd 1,5). Za druhé, Bůh představuje Syna nebeskému zástupu, který se mu klaní (Žd 1,6), zatímco Otec připomíná jeho stvořitelskou roli a právo vládnout (Žd 1,8–12). A konečně, Bůh uvádí Syna na trůn, což je vlastně potvrzením jeho moci nad zemí (Žd 1,13,14).

Jednou z nejdůležitějších teologických pravd Nového zákona je skutečnost, že v Ježíši Bůh naplnil své zaslíbení dané Davidovi (viz 2S 7,8–16 a L 1,30–33). Ježíš se narodil jako Davidův potomek v Davidově městě (Mt 1,1–16; L 2,10,11). Lidé Ježíše často nazývali „syn Davidův“. Byl popraven na základě obvinění, že se prohlašoval za „krále Židů“ (Mt 27,37). Petr a Pavel kázali o tom, že Ježíšovo zmrtvýchvstání bylo naplněním zaslíbení, které dostal už David (Sk 2,22–36; 13,22–37). A Jan napsal, že Ježíš je „lev z pokolení Judova, potomek Davidův“ (Zj 5,5).

List Židům potvrzuje tento pohled na Ježíše. V Ježíši Bůh naplnil svá zaslíbení Davidovi: Bůh mu dal „velké jméno“ (Žd 1,4); představil ho jako svého vlastního Syna (Žd 1,5); potvrdil ho jako věčného Stvořitele a Pána (Žd 1,8–12) a posadil ho po své pravici (Žd 1,13,14). Podle Židům 3 a 4 je to Ježíš, kdo vede lid do Božího odpočinku. Ježíš je také stavitelem Božího domu (Žd 3,3,4).

Ježíš je tedy právoplatným vládcem země, kterou pro nás vydobyl v zápase s uzurpátorem satanem.

Aplikace

Jak můžeš uprostřed zkoušek prožívat klid z poznání, že Ježíš je vládcem vesmíru?

JEŽÍŠ – ZPROSTŘEDKOVATEL POŽEHNÁNÍ

¹¹Hospodin přísahal Davidovi na svou věrnost – nevezme to nazpět: „Toho, jenž vzejde z tvých beder, dosadím po tobě na trůn. ¹²Dodrží-li tvoji synové mou smlouvu i toto mé svědectví, jemuž je budu učit, navždy budou též jejich synové sedat na tvém trůnu.“ ¹³Hospodin si totiž zvolil Sijón, zatoužil jej mít za sídlo: ¹⁴„To je místo mého odpočinku navždy, usídlim se tady, neboť po něm toužím.“ (Ž 132,11–14)

⁸O Synovi však: „Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království. ⁹Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy.“ (Žd 1,8,9)

Osobní studium

Mezi zajímavé starozákonné koncepty patří, že zaslíbený král z Davidova rodu bude zastupovat a představovat svůj lid před Bohem.

Porovnej uvedené dvojice textů. Jaká zaslíbení daná Izraeli se měla naplnit v životě a díle zaslíbeného krále?

Ex 4,22.23 a 2S 7,12–14

Dt 12,8–10 a 2S 7,9–11

Dt 12,13.14 a Ž 132,1–5.11–14

Izrael byl Božím synem a Bůh mu chtěl dát místo, kde by si odpočinul od svých nepřátel. Bůh si také vybral místo v jejich středu, kde mělo přebývat jeho jméno. Tato zaslíbení daná Izraeli se nyní měla naplnit prostřednictvím krále z rodu Davidova. Ten by byl přijatým Božím synem, Bůh by mu dal odpočnutí od jeho nepřátel a na Sionu měl vybudovat chrám, ve kterém mělo přebývat Boží jméno. Bůh chtěl naplnit zaslíbení daná Izraeli prostřednictvím krále

z Davidova rodu. Tento král by zastupoval Izrael před Bohem.

Díky zástupci či zprostředkovateli ve vztahu mezi Bohem a Izraelem by bylo možné zachránit smluvní vztah s Bohem. Aby mohli Izraelci přijmout Boží ochranu a Boží požehnání, požadovala smlouva s Mojžíšem věrnost celého národa (viz Joz 7,1–13). Smlouva s Davidem však umožňovala naplnění Božích požehnání díky věrnosti jediné osoby – krále z rodu Davidova.

Naneštěstí většina králů na Davidově trůnu nebyla věrná, a tak Bůh nemohl Izraelcům požehnat tak, jak toužil. Ve Starém zákoně nacházíme množství zpráv o tom, jak nevěrní byli tito králové.

Dobrou zprávou je, že Bůh poslal svého Syna, který se narodil jako syn Davidův a který byl dokonale věrný. Bůh proto může díky jeho věrnosti naplnit všechna zaslíbení daná vyvolanému lidu. Když Bůh žehná králi, mají z toho užitek všichni. Právě proto je Ježíš prostředníkem požehnání, které dostáváme od Boha. Díky němu k nám plynou Boží požehnání. Naše jediná naděje na spasení vychází pouze z Ježíše a z jeho díla pro nás.

Aplikace

Uvažuj o situacích, kdy jsi sám ve svém vztahu s Bohem selhal a zklamal. Jakou máš zkušenost s Boží milostí? Jakých nezasloužených požehnání si nejvíc ceníš?

JEŽÍŠ – NÁŠ ZÁSTUPCE

¹⁹Lid však odmítl Samuela uposlechnout. Prohlásili: „Nikoli. Ať je nad námi král!“ ²⁰I my chceme být jako všechny ostatní národy. Náš král nás bude soudit a bude před námi vycházet a povede naše boje.“ (1S 8,19.20)

¹⁴Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla, ¹⁵a aby tak vysvobodil ty, kdo byli strachem před smrtí drženi po celý život v otroctví. ¹⁶Neujímá se přece andělů, ale „ujímá se potomků Abrahamových“. (Žd 2,14–16)

Osobní studium

Porovnej úvodní texty (1S 8,19.20 a Žd 2,14–16). Co Izraelci očekávali od krále a jak se tyto touhy naplnily v Ježíši?

Izraelité chtěli krále, který by byl jejich soudcem a zároveň by je vedl do vítězných bitev. Zapomněli totiž, že jejich skutečným Králem je Bůh. Úplné obnovení Boží vlády nad jeho lidem se uskutečnilo až v Ježíši. Jako náš Král nás Ježíš vede v boji proti nepříteli.

Text Žd 2,14–16 popisuje Ježíše jako zástupce slabých lidských bytostí. Kristus čelil ďáblu, porazil ho a vysvobodil nás z otroctví. Tento popis nám připomíná zápas mezi Davidem a Goliášem. Po svém pomazání za krále (1S 16) David zachránil své bratry z otroctví tím, že porazil Goliáše. Podmínky souboje totiž určily, že si vítěz zotročí všechny z poražené strany (1S 17,8–10). David tedy bojoval jako zástupce Izraele.

Uvažuj o textech Iz 42,13 a 59,15–20. Jak je Hospodin popsán v těchto verších?

Text Žd 2,14–16 naznačuje, že Bůh zachránil Izrael úplně sám. Všimni si také verše z Iza-jáše: „Ale Hospodin praví toto: „I bohatýru je možno vzít zajatce, co pobral ukrutník, může uniknout. Já s tvými odpurci povedu spor, já spásu dám tvým synům“ (Iz 49,25).

Jako křesťané si někdy myslíme, že se satanem bojujeme sami. Když čteme text Ef 6,10–18, vidíme, že opravdu jsme v zápase se silami zla. Ale nesmíme zapomínat, že Bůh bojuje za nás a do boje jde před námi. My jsme součástí jeho armády, a proto musíme používat jeho výzbroj. Ale rozhodně nejde o náš osamělý zápas. V Ef 6 apoštol Pavel píše všechny výzvy v množném čísle (posilněte, oblečte, vezměte, stůjte přepásání a obutí, třímejte, modlete se a bděte). Jako církev máme v Boží zbroji bojovat společně, pod vedením našeho zástupce, kterým je samotný Bůh.

Aplikace

Co to znamená vzít si celou Boží výzbroj? Jak ti ve tvých osobních zápasech a v boji s pokušením pomáhá Boží moc?

JEŽÍŠ – NÁŠ VELEKNĚŽ

‘Každý velekněz, vybraný z lidí, bývá ustanoven jako zástupce lidí před Bohem, aby přinášel dary i oběti za hříchy. ²Má mít soucit s těmi, kdo chybují a bloudí, protože sám také podléhá slabosti. ³A proto je povinen přinášet oběti za hřích nejenom za lid, ale i sám za sebe. ⁴Hodnost velekněze si nikdo nemůže přisvojit sám, nýbrž povolává ho Bůh jako kdysi Árona. ⁵Tak ani Kristus si nepřisvojil slávu velekněze sám, ale dal mu ji ten, který řekl: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil.“ ⁶A na jiném místě říká: „Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova.“ (Žd 5,1–6)

Osobní studium

List Židům v 5.–7. kapitole představuje další Ježíšovu roli. Je naším veleknězem. Autor vysvětluje, že se takto naplňuje Boží slib zaslíbenému králi z rodu Davidova, že bude ustanoven jako „kněz navěky podle řádu Melchisedechova“ (Ž 110,4; citováno v Žd 5,5.6).

Uvažuj o uvedených textech. Jaké úkoly plnili kněží?

Lv 1,1–9

Lv 10,8–11

Mal 2,7

Nu 6,22–26

Žd 5,1–4

Kněží byli ustanoveni pro dobro lidí. Měli je zastupovat před Bohem a zprostředkovávat jejich vztah s Bohem. Kněz byl prostředníkem. (Platilo to ve všech kněžských systémech, ať už šlo o židovské, řecké nebo římské náboženství.) Kněz nám umožňuje, abychom se mohli přiblížit k Bohu, a všech-

no, co dělá, má napomáhat navázání a budování vztahu mezi námi a Bohem.

Kněz přinášel oběti za člověka. Lidé totiž nemohli přinášet oběti osobně. Kněz věděl, jaký dar či oběť by měl člověk přinést, aby ji Bůh přijal, a aby tak zprostředkoval očištění a odpuštění.

Kněží také vyučovali Božímu zákonu. Byli znalci Božích přikázání a měli na starost jejich vysvětlování a uplatňování.

A konečně, kněží měli odpovědnost za zprostředkování Hospodinova požehnání. Jejich prostřednictvím Bůh projevoval lidem svou dobrou vůli a dobrotu.

Verš 1Pt 2,9 však dodává ještě něco dalšího. My, věřící v Ježíše, jsme nyní „královské kněžstvo“. Taková role znamená obrovskou přednost. Kněží mohli ve svatyni přistupovat k Bohu. Dnes k němu můžeme přistupovat směle a s důvěrou prostřednictvím modlitby i my (Žd 4,14–16; 10,19–23). S tím je spojena i velká odpovědnost. Máme spolupracovat s Bohem na jeho díle záchrany světa. Chce, abychom druhým vysvětlovali Boží zákony a zásady. Chce také, abychom přinášeli oběť chvály a dobrých skutků, které se mu líbí. Máme úžasnou přednost a také odpovědnost!

Aplikace

Co ve tvém životě mění skutečnost, že jsi součástí „královského kněžstva“? Jak tato pravda ovlivňuje tvůj život?

JEŽÍŠ – PROSTŘEDNÍK LEPŠÍ SMLOUVY

⁸Ale když Bůh kárá svůj lid, říká: „Hle, přicházejí dny, praví Hospodin, kdy s domem izraelským i s domem judským uzavřu smlouvu novou, ⁹ne jako byla ta smlouva, kterou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je vzal za ruku, abych je vyvedl ze země egyptské. Neboť oni nezůstali v mé smlouvě, a já jsem se jich zřekl, praví Hospodin. ¹⁰A toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, praví Hospodin: Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem. ¹¹Pak už nebude učit druh druh a bratr bratra a nebude vybízet: „Poznej Pána,“ protože mě budou znát všichni, od nejmenšího až po největšího. ¹²Slituji se nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy už nevzpomenu.“ (Žd 8,8–12)

Osobní studium

List Židům se v kapitolách 8 až 10 zaměřuje na dílo Ježíše jako prostředníka nové smlouvy. Problém staré smlouvy spočíval v tom, že byla jen předzvěstí všeho dobrého, co mělo teprve přijít. Její ustanovení měla předznamenávat, zobrazovat a popisovat dílo, které Ježíš vykoná v budoucnosti. Kněží představovali Ježíše, ale oni sami byli smrtelní a hříšní. Nemohli projevovat dokonalost, protože dokonalý je jen Ježíš. Kromě toho sloužili ve svatyni, která byla jen „náznakem a stínem“ (Žd 8,5) nebeské svatyně.

Ježíš vykonává svou kněžskou službu v pravé svatyni a díky němu máme přístup k Bohu. Oběti zvířat představovaly Ježíšovu smrt jako oběť za nás. Jejich krev však nemohla nikoho očistit od zlého svědomí, to může jen Ježíšova krev. Jen díky Ježíši, vírou v něho a přijetím jeho prostřednické služby za nás můžeme k Bohu přistupovat se smělou důvěrou (Žd 10,19–22).

Uvažuj o úvodním textu (Žd 8,8–12). Co nám Bůh zaslíbil v nové smlouvě? Jaký to má praktický vliv na tvůj život?

Tím, že Otec ustanovil Ježíše naším veleknězem, uvedl do života novou smlouvu, která zrealizuje to, co stará smlouva mohla

pouze naznačovat. Nová smlouva přináší to, co může uskutečnit jen dokonalý, věčný kněz, zároveň Bůh i člověk. Tento Velekněz nejenže vysvětluje a učí Boží zákon, ale také jej i vkládá do našich srdcí. Tento Velekněz nabízí oběť, která přináší odpuštění. Tento Velekněz nás očisťuje a proměňuje. Odstraní naše kamenná srdce a dá nám „srdce z masa“ (Ez 36,26). Dělá z nás nové stvoření (2K 5,17). Tento Velekněz nás požehná tím nejobjedivuhodnějším způsobem – přivádí nás do přítomnosti samotného Otce.

Bůh ustanovil starou smlouvu, aby poukazovala na budoucí dílo Ježíše Krista. Ve svém záměru a cíli byla nádherná. Mnozí však přišli o požehnání, které jim nabídl Ježíš svou službou, protože nebyli ochotni opustit symboly a stíny staré smlouvy a přijmout pravdu, na kterou tyto symboly ukazovaly.

„Jen v Kristu měl chrám své opodstatnění. Chrámové bohoslužby byly předobrazem oběti Božího Syna. Kněžská služba měla představovat jeho prostřednickou službu. Celý systém obětní bohoslužby byl symbolem Spasitelovy smrti za vykoupení lidstva. Všechny tyto oběti ztratí význam ve chvíli, kdy se ona velká událost, kterou po věky znázorňovaly, stane skutečností.“ (DA 165; TV 101)

Aplikace

V čem je Ježíš lepším veleknězem, než byli velekněží staré smlouvy?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

V listu Židům nejsou jen nádherné a povzbuzující pravdy. Nacházíme v něm i mnoho varování a výstrah, které jsou nejsilnější v kapitolách 10 až 12.

Tyto oddíly spojují minimálně dvě myšlenky. Za prvé, porovnávají generaci Izraelců, kteří byli 40 let na poušti, se čtenáři listu Židům. Za druhé nás vyzývají, abychom věřili.

Izraelci, kteří putovali po poušti, viděli úžasné projevy Boží moci, které se naplno projevíly znamením a zázraky při jejich vysvobození z Egypta. Na hoře Sínaj slyšeli Boha, který jim předával Desatero. Viděli ohnivý sloup v noci a oblačný sloup přes den. Jedli manu, chléb z nebe. Pili vodu, která vytryskla ze skály všude, kde tábořili. Ale když doputovali k hranicím zaslíbené země, nebyli schopni Bohu důvěřovat. Neměli dost víry, ačkoli to jediné od nich Bůh vyžadoval. „Bez víry však není možné zalíbit se Bohu“ (Žd 11,6).

Pavel říká, že podobně jako Izraelci, i my stojíme na hranicích zaslíbené země (Žd 10,37–39). Naše výsady i odpovědnost jsou však mnohem větší. Neslyšeli jsme sice mluvit Hospodina z hory Sínaj, ale prostřednictvím Písma jsme viděli Boží zjevení: Boha v těle, Ježíše Krista (Žd 12,18–24). Otázkou je: Budeme mít víru? Autor nás povzbuzuje, abychom následovali příklad postav z dlouhého seznamu, který vrcholí samotným Ježíšem.

Otázky k rozhovoru

1. Naučili jsme se, že Ježíš je naším zástupcem, který nás předchází v zápase se satanem. Jak můžeme bojovat společně, sjednoteni jako církev pod zástavou našeho Zahráncce? Co nám brání prožívat jednotu? V čem nás chce satan jako církev oslabit? Jak satan oslaboval Izrael v minulosti?
2. Jako věřící tvoříme společenství kněží a vede nás Bůh. V čem může vaše sborové společenství přinášet lepší oběť chvály a dobrých skutků před Bohem? Buďte konkrétní a praktičtí.
3. V čem se naše situace podobá situaci Izraelců těsně před vstupem do zaslíbené země? Co se můžeme z této podobnosti naučit?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ježíš – zaslíbený Syn

Texty na tento týden

Žd 1,1-5

Základní verš

„V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech.“ (Žd 1,2,3)

Poté, co Adam a Eva zhřešili, Bůh jim zaslíbil potomka, syna, který je měl zachránit před nepřítelem, získat zpět ztracené dědictví a pomoci jim naplnit poslání, pro které byli stvořeni (Gn 3,15). Tento Syn je měl vykoupit tím, že se postaví na jejich místo a porazí zlo.

„Spasitelův příchod byl předpověděn již v Edenu. Když Adam s Evou poprvé slyšeli toto zaslíbení, očekávali, že se rychle naplní. S radostí vítali prvorozeného syna a doufali, že právě on bude Vysvoboditelem. Zaslíbení se však nesplnilo.“ (DA 31; TV 19) Slib byl později potvrzen Abrahamovi. Bůh mu přísahal, že bude mít syna, jehož prostřednictvím budou požehnány všechny národy země (Gn 22,16–18; Ga 3,16). Totéž zaslíbil Bůh Davidovi. Řekl mu, že jeho potomek bude Božím Synem a stane se spravedlivým vládcem nad všemi králi země (2S 7,12–14; Ž 89,27–29). Co si však Adam s Evou, Abraham ani David pravděpodobně nikdy nepředstavovali, bylo, že jejich Synem a Vykupitelem bude sám Bůh.

Osnova lekce

Tato lekce zaměří naši pozornost na úvodní chvalozpěv o Ježíši, „Božím Synu“, který nacházíme v prvních pěti verších první kapitoly listu Židům. Budeme přemýšlet nad tím, čím je tento „Syn“ tak jedinečný, že jeho příchod do našeho světa překonal vše, co lidstvo do té doby zažilo.

- Žd 1,1,2: Bůh k světu promluvil „v posledních dnech“ (neděle)
- Žd 1,1–4: Bůh k světu promluvil „skrze Syna“ (pondělí)
- Žd 1,2,3: Tento Syn je „odleskem Boží slávy“ (úterý)
- Žd 1,2,3: Tento Syn je původcem stvoření (středa)
- Žd 1,4,5: Tento Syn má jedinečný vztah k Otci (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

V POSLEDNÍCH DNECH

¹Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; ²v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Žd 1,1.2)

¹⁴A teď tedy jdu ke svému lidu. Ale ještě ti sdělím, co tento lid v budoucnu učiní tvému lidu.

¹⁷Vidím jej, ne však přítomného, hledím na něj, ne však zblízka. Vyjde hvězda z Jákoba, povstane žezlo z Izraele. Protkne spánky Moába, téměř všech Šétovců. ¹⁸Bude podroben i Edóm, podroben bude Seír, Jákobovi nepřátelé. Izrael si povede zdatně. ¹⁹Panovat bude ten, jenž vzejde z Jákoba, a zahubí toho, kdo vyvázne z města. (Nu 24,14.17–19)

²I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit všechny pronárody. ³Mnohé národy půjdou a budou se pobízet: „Pojďte, vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my po jeho stezkách budeme chodit.“ Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. (Iz 2,2.3)

Osobní studium

První odstavec listu Židům ukazuje Pavlovo přesvědčení, že žije v „posledních dnech“. Písmo používá k vyjádření budoucnosti dva výrazy s různými významy. Proroci používali k popisu budoucnosti výraz „poslední dny“ nebo „doba konce“ (Dt 4,30.31; Jr 23,20). Druhý výraz, „doba konce“, použil prorok Daniel specificky na popsání posledních dnů historie naší Země (Da 8,17; Da 12,4).

Uvažuj o textech Nu 24,14–19 a Iz 2,2.3. Co Bůh slíbil udělat pro svůj lid „v posledních dnech“?

Několik starozákonních proroků předpovědělo, že Bůh „v posledních dnech“ vzbudí krále, který zničí nepřátele svého lidu (Nu 24,14–19) a přivede národy do Izraele (Iz 2,2.3). Pavel říká, že se tato zaslíbení naplnila v Ježíši. Porazil satana a přitahuje k sobě všechny národy hlásáním evangelia

(Ko 2,15; J 12,32). Z tohoto pohledu můžeme říct, že „poslední dny“ už začaly, protože Ježíš je naplněním Božích zaslíbení.

Naši duchovní otcové zemřeli ve víře. Dostali zaslíbení a dívali se do budoucnosti s vírou, ačkoli se za jejich života tyto sliby nenaplnily. My dnes vidíme jejich naplnění v Ježíši.

Uvažujme nad Božími zaslíbeními a Ježíšem. Otec slíbil, že vzkřísí své děti (1Te 4,15.16). Úžasná zpráva je, že jako první byl vzkříšen Ježíš (1K 15,20; Mt 27,51–53). Otec také slíbil nové stvoření (Iz 65,17). Tento slib začal plnit tím, že jsme v Kristu „nové stvoření“ (2K 5,17; Ga 6,15). Slíbil, že nastolí království, které nebude zničeno (Da 2,44). Založil je tak, že nás vysvobodil z moci satana a ustanovil Ježíše za vládce (Mt 12,28–30; L 10,18–20). Toto je však pouze začátek. To, co Otec začal konat při Ježíšově prvním příchodu, dokončí při slavném druhém příchodu.

Aplikace

Podívej se na všechny sliby, které Bůh v minulosti splnil. Jak by ti to mohlo pomoci důvěřovat mu v souvislosti se sliby, které ještě nebyly splněny?

BŮH K NÁM PROMLUVLIL PROSTŘEDNICTVÍM SVÉHO SYNA

¹Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otcům ústy proroků; ²v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonil očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech ⁴a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno. (Žd 1,1–4)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu. Co je ústřední myšlenkou těchto veršů?

V originále je text Žd 1,1–4 tvořen jediným dlouhým souvětím. Mnozí mají za to, že z hlediska rétorického umění jde o nejkrásnější vyjádření v Novém zákoně. Říká se v něm, že Bůh k nám promluvil prostřednictvím svého Syna Ježíše Krista.

Židé v prvním století našeho letopočtu prožívali už velmi dlouhou dobu bez přímého poselství od Boha. Poslední zjevení v psaném Božím slově dostali ve slovech proroka Malachiáše a službou Ezdráše a Nehemjáše před čtyřmi stoletími. Nyní k nim Bůh znovu promlouval prostřednictvím Ježíše.

Boží zjevení v Ježíši je nadřazené zjevením, která Bůh sesílal prostřednictvím proroků, protože Ježíš je tím nejpovolanějším, kdo může umožnit setkání s Bohem. On sám je totiž Bohem, který stvořil nebe a zemi a vládne vesmíru. Pavel nikdy nepochyboval Kristovo božství. Bylo pro něj jistotou.

Pro apoštoly a celou první generaci byl Starý zákon jasným Božím slovem. Tentýž

Bůh, který mluvil v minulosti, mluví také v přítomnosti. Starý zákon pomáhá lidem poznat Boží vůli.

Její plný význam však bylo možné pochopit až tehdy, když Ježíš, Boží Syn, přišel na zem. V autorově myslí poskytlo Otcovo zjevení v Synu klíč k pochopení skutečné hloubky Starého zákona, stejně jako obrázek na krabici skládačky poskytuje klíč k nalezení správného místa pro všechny její části. Ježíš objasnil mnohé z příběhů Starého zákona.

Ježíš se stal naším Zástupcem a Spasitelem. Zaujal naše místo ve velkém sporu a porazil satana. V listu Židům je Ježíš popsán jako „původce spásy“ a „předchůdce“ věřících (Žd 2,10; Žd 6,20). Bojuje za nás a reprezentuje nás. To znamená, že to, co Bůh udělal pro Ježíše, našeho předchůdce, chce udělat i pro nás. Ten, který vyvýšil Ježíše po své pravici, chce, abychom seděli s Ježíšem na jeho trůnu (Zj 3,21). Boží poselství, které jsme obdrželi v Ježíši, zahrnuje nejen to, co Ježíš řekl, ale i to, co Otec udělal jeho prostřednictvím a pro něj – a to vše pro naše nynější i věčné pozhledání.

Aplikace

Zamysli se nad tím, co znamená, že Ježíš, Bůh, přišel na tuto zemi. Proč by měla být tato pravda pro nás zdrojem naděje?

JEŽÍŠ JE ODLESKEM BOŽÍ SLÁVY

²V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. (Žd 1,2.3)

Osobní studium

Náš úvodní text mluví o tom, že Ježíš je „odleskem Boží slávy“. Uvažuj o následujících textech. Jak ti tyto texty pomáhají porozumět, co je to Boží sláva?

Ex 24,16.17

Ž 4,7

Ž 36,10

Ž 89,16

Ve Starém zákoně se Boží sláva týká viditelné Boží přítomnosti mezi jeho lidem (Ex 16,7; Ex 24,16.17; Lv 9,23; Nu 14,10). Boží přítomnost je často spojena se světlem nebo odleskem.

Písmo říká, že Ježíš je světlo, které přišlo na tento svět, aby šířilo Boží slávu (Žd 1,3;

J 1,6–9.14–18; 2K 4,6). Zamysli se nad tím, jak se Ježíš ukázal při proměnění. „A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý“ (Mt 17,2).

Stejně jako slunce nelze pochopit jinak než pozorováním jeho světla, Bůh se nám dává poznat prostřednictvím Ježíše. Z našeho pohledu je Bůh Otec a Bůh Syn jedno. Protože Boží sláva je světlo samotné, neexistuje mezi Bohem a Ježíšem žádný rozdíl v bytí a charakteru, podobně jako neexistuje rozdíl mezi světlem a jeho zář.

V listu Židům se také říká, že Ježíš je přesným obrazem, „otiskem“ Otcovy podstaty (Žd 1,3; ČSP). Tato metafora objasňuje, že mezi Otcem a Synem existuje dokonalá shoda v bytí nebo podstatě. Všimněte si, že lidé nesou Boží obraz, ale ne jeho podstatu (Gn 1,26). Syn však sdílí stejnou podstatu jako Otec. Není divu, že Ježíš řekl: „Kdo vidí mne, vidí Otce“ (J 14,9).

Aplikace

Proč je pro nás skvělou zprávou, že Ježíš zjevuje charakter a slávu Otce? Co nám Ježíš říká o tom, jaký je Otec?

PROSTŘEDNICTVÍM JEŽÍŠE BŮH STVOŘIL SVĚT

²V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech. (Žd 1,2,3)

Toto praví Hospodin, tvůj vykupitel, který tě vytvořil v životě matky: „Já jsem Hospodin, já znám všechno: sám nebesa roztahuji, překlenujím zemi. Kdo byl se mnou?“ (Iz 44,24)

Osobní studium

List Židům potvrzuje, že Bůh stvořil svět „prostřednictvím“ nebo „skrze“ Ježíše, který udržuje svět svým mocným slovem.

Uvažuj o verších Iz 44,24; Iz 45,18 a Neh 9,6. Protože ve Starém zákoně Hospodin potvrdil, že stvořil svět „sám“ a že je „jediným Bohem“, jak můžeme sladit toto tvrzení s tvrzením Nového zákona, kde čteme, že Bůh stvořil vesmír „skrze“ Ježíše (Žd 1,2,3)?

Někteří se domnívají, že Ježíš byl pouze nástrojem, jehož prostřednictvím Bůh tvořil. To ale není možné. Za prvé, pro Pavla je sám Ježíš Pánem, který „založil zemi“. Nebyl pouze nějakým pomocníkem. Text Žd 1,10 říká, že Ježíš je Pán, který stvořil nebesa a zemi. Pavel na něj vztahuje to, co Ž 102,25–27 říká o Hospodinu. Hospodin je Stvořitel. Za druhé, verš Žd 2,10 říká, že vesmír byl vytvořen „skrze“ nebo „prostřednictvím“ Otce. (Přesně tyto stejné výrazy jsou aplikovány na Ježíše

v Žd 1,2.) Otec stvořil i Ježíš stvořil (Žd 1,2,10; Žd 2,10). Mezi Otcem a Synem je dokonalá shoda v cíli i v tom, co dělají. Toto je část tajemství Trojice. Ježíš stvořil a Bůh stvořil, ale je pouze jeden Stvořitel, Bůh, což znamená, že Ježíš je Bůh.

Židům 4,13 ukazuje, že Ježíš je Soudcem. Jeho autorita vládnout a soudit pramení ze skutečnosti, že Bůh stvořil všechny věci a udržuje vesmír (Iz 44,24–28).

Texty Žd 1,3 a Ko 1,17 potvrzují, že Ježíš udržuje vesmír. Toto „udržování“ je zřejmě použito ve významu „spravuje“ nebo „řídí“. Řecké sloveso *ferón* (udržovat, nést) se například používá při popisu člunu unášeného větrem (Sk 27,15,17) nebo proroků, kteří jsou unášeni Duchem svatým (2Pt 1,21; ČSP). Můžeme říct, že Ježíš nás nejen stvořil, ale také udržuje a nese. Každý dech, každý úder srdce, každý okamžik naší existence je závislý na něm, na Ježíši, Tvůrci všeho stvoření.

Aplikace

Uvažuj o textu Sk 17,28. Co ti tento verš odhaluje o Ježíši a jeho moci? Zamysli se nad tím, že Ježíš zemřel na kříži i za tvé hříchy. Co se z těchto slov dozvídáš o Ježíšově oběti?

DNES JSEM TĚ ZPLODIL

‘A stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno. ‘Komu kdy z andělů Bůh řekl: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“ A jinde se praví: „Já mu budu Otcem a on mi bude Synem.“ (Žd 1,4.5)

Osobní studium

Verš Žd 1,5 zaznamenává Otcova slova, která zaznívají směrem k Ježíši: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“ Znamená to, že Ježíš byl skutečně „zplozen“, a Otec říká, kdy se to stalo? Neukazuje to snad, že Ježíš byl v minulosti nějakým způsobem stvořen Bohem, jak se někteří domnívají?

Uvažuj o textech Žd 1,5; 2S 7,12–14; Ž 2,7; a L 1,31.32. Jaký slib daný Davidovi vztahuje na Ježíše Pavel v listu Židům?

Ježíš byl „zplozen“ v tom smyslu, že byl ustanoven nebo „adoptován“ Bohem jako slíbený vládce, syn Davidův. Pojem božské adopce panovníka byl v řecko-římském světě a na Východě běžný. Vládcí to dalo legitimitu a moc nad obyčejnými lidmi.

Bůh Davidovi slíbil, že jeho syn bude skutečně legitimním vládcem národů. „Adoptuje“ Davidova syna za svého vlastního Syna. Díky tomuto procesu se král z rodu Davidova stane Božím chráněncem a dědicem. V Ježíši, v Davidově synu, se smlouva naplnila. Bůh porazil své nepřátele a dal Ježíši národy jako dědictví (Ž 89,28; Ž 2,7.8).

Jak můžeme číst v Ř 1,3.4 a Sk 13,32.33, Ježíš byl veřejně představen jako Boží Syn. Ježíšův křest a proměnění byly okamžiky, kdy Bůh identifikoval a prohlásil Ježíše za svého Syna (Mt 3,17; Mt 17,5).

Podle Nového zákona byl Ježíš Kristus „uveden do moci Božího Syna“, když byl vzkříšen a posadil se po Boží pravici. V té chvíli Hospodin naplnil svůj slib daný Davidovi, že jeho syn bude prohlášen za Božího Syna a jeho trůn nad národy bude upevněn navěky (2S 7,12–14).

Legitimním „Božím synem“, vládcem národů, nebyl císař (symbol Říma). Je jím Ježíš Kristus. „Zplození“ Ježíše se týká začátku Ježíšovy vlády nad národy, a ne začátku jeho existence, protože Ježíš existoval věčně. Nikdy nebyla doba, kdy by Ježíš neexistoval, protože je Bůh.

Verš Židům 7,3 říká, že Ježíšovy „dny nemají počátek a jeho život je bez konce“ (porovnej Žd 13,8), protože je věčný. Myšlenka Ježíše jako Božího „jednorozeného syna“ se tedy nezabývá podstatou Kristova božství, ale jeho rolí v plánu spásy. Vtělením Kristus splnil všechna daná zaslíbení.

Aplikace

Vztah Otce a Syna je naplněn tajemstvím, které poznáváme jen vírou. Co pro tebe znamená, že Bůh chce mít i s tebou úzký, výjimečný vztah a že i tebe přijímá za své dítě?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Příchod Ježíše jako Božího Syna na tuto zemi splnil několik rolí současně. Ježíš v první řadě přišel proto, aby nám jako Boží Syn zjevil Otce. Svými činy a slovy nám ukázal, jaký Otec je, proč mu můžeme důvěřovat a poslouchat ho.

Ježíš přišel i jako slíbený potomek Davidův, Abrahamův a Adamův, jehož prostřednictvím Bůh podle zaslíbení porazí nepřítele a převezme vládu nad světem. Ježíš tedy přišel zaujmout místo Adama jako prvního člověka a splnit původní záměr, který Bůh s lidmi měl (Gn 1,26–28; Ž 8,4–9). Ježíš se také stal spravedlivým vládcem, kterého Bůh tomuto světu zaslíbil.

„Slova: ‚Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil‘, která zazněla u Jordánu, se vztahují na celé lidstvo. Bůh promluvil k Ježíši jako k našemu zástupci. Nezavrhl nás pro naše hříchy a slabosti, ale ukázal, že mu na nás záleží. Udělil nám milost ve svém Nejmilejším (Ef 1,6). Sláva, která spočinula na Kristu, je důkazem Boží lásky k nám. [...] Budeme-li chtít překonat pokušení a prosit Boha o pomoc, spočine i na nás světlo, které se z otevřených nebeských bran sneslo na Spasitele. Hlas, který oslovil Ježíše, promlouvá ke každému věřícímu: ‚Ty jsi mé milované dítě, v tobě se mi zalíbilo.‘“ (DA 113; TV 66)

Otázky k rozhovoru

1. Naučili jsme se, že lepší porozumění Ježíšovým slovům a skutkům nám také pomůže lépe porozumět Bohu Otcí. Jak prakticky by mělo porozumění Ježíši obohatit váš vztah s Otcem?
2. Dozvěděli jsme se, že způsob, jakým Bůh mluvil s Ježíšem a jak se k němu choval, je způsob, jakým chce mluvit i s námi a jak se k nám chová. Co nám to říká o tom, jak bychom se měli my chovat k druhým?
3. Přemýšlejte o důležitosti Kristova božství. Co ztrácíme, pokud věříme, že Ježíš byl stvořenou bytostí, jako my, jen s tím rozdílem, že ho přibíli na kříž? Porovnej tuto myšlenku s faktem, že Kristus je věčný Bůh, který sám sebe vydal na smrt. Jaký obrovský rozdíl je mezi těmito dvěma pohledy!
4. Mluvte o tom, jak můžeme Bohu vzdávat čest a slávu. Přečtěte si Zjevení 14,7. V čem je požadavek vzdát Bohu čest součástí pravdy pro dnešek a poselství tří andělů?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš – náš věrný bratr

Texty na tento týden

Žd 2; 12,1–4

Základní verš

„Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla.“ (Žd 2,14)

První kapitola listu Židům mluví o Ježíši jako o Božím Synu a vládci andělů. Je zde popisován jako „odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty“ (Žd 1, 3). V druhé kapitole je Ježíš představen jako Syn člověka, který se stal nižším než andělé a přijal lidskou přirozenost se vši její křehkostí a slabostí, včetně smrti (Žd 2,7.9).

V první kapitole Bůh říká o Ježíši: „Ty jsi můj Syn...“ (Žd 1,5). V druhé kapitole Ježíš označuje lidské děti za své „bratry“ (Žd 2,11.12).

V první kapitole Otec vyhlašuje Synovu božskou svrchovanost (Žd 1,8–12). V druhé kapitole Syn potvrzuje svou věrnost Otci (Žd 2,13).

V první kapitole je Ježíš označen jako Bůh, Stvořitel, Vládce a ten, který udržuje celý vesmír. V druhé kapitole je Ježíš představen jako milosrdný a věrný velekněz.

Můžeme říci, že i v popisu Ježíše jako Syna věčného Boha Stvořitele (Žd 1,1–4) nacházíme věrného a milosrdného bratra.

Osnova lekce

V této lekci se zaměříme především na to, jakým způsobem nám Ježíše představuje 2. kapitola listu Židům. Zatímco v první kapitole byl kladen důraz na jeho velikost a božství, kterým přesahuje i anděly, nyní se více zaměříme na jeho lidství, které se projevilo v ponížení, ale nakonec i ve větší slávě.

- Žd 2,11–16: Ježíš se jako „náš bratr“ stal i naším Vykupitelem (neděle)
- Žd 2,11: Ježíš se jako „náš bratr“ stal solidární s každým z nás (pondělí)
- Žd 2,14.15: Ježíš jako „náš bratr“ zná naše slabosti (úterý)
- Žd 2,10.17.18: Ježíš jako „náš bratr“ poznal, co je utrpení (středa)
- Žd 12,1–4: Ježíš nám může být jako „náš bratr“ vzorem a příkladem (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

NÁŠ BRATR JAKO VYKUPITEL

¹¹A on, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry, když říká: ¹²„Budu zvěstovat tvé jméno svým bratřím, uprostřed shromáždění tě budu chválit.“ ¹³A jinde praví: „Také já svou důvěru složím v Boha.“ A dále: „Hle, já a děti, které mi dal Bůh.“ ¹⁴Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla, ¹⁵a aby tak vysvobodil ty, kdo byli strachem před smrtí drženi po celý život v otroctví. ¹⁶Neujímá se přece andělů, ale „ujímá se potomků Abrahamových“. (Žd 2,11–16)

Osobní studium

Uvažuj o textu Lv 25,25–27.47–49. Kdo mohl vykoupit člověka, který kvůli chudobě přišel o majetek nebo o svobodu?

Mojžíšův zákon stanovil, že když je člověk tak chudý, že musí prodat svůj majetek nebo dokonce sám sebe, aby přežil, dostane majetek a svou svobodu zpět každých padesát let, v jubilejní rok. Jubilejní rok byl velkým „sobotním“ rokem, v němž byly odpouštěny dluhy, byl vrácen majetek a těm, kteří se prodali do otroctví, svoboda.

Čekat padesát let však trvá velmi dlouho. Proto Mojžíšův zákon stanovil, že člen rodiny, nejbližší příbuzný (hebr. *goel*), může zaplatit dlužnou částku, a tak vykoupit svého příbuzného mnohem dříve.

Nejbližší příbuzný, „zastánce“, byl také tím, kdo zaručil, že v případě vraždy bude provedena spravedlnost. Byl to „krevní mstitel“, který měl pronásledovat vraha blízkého příbuzného a potrestat ho (Nu 35,9–15.19).

Uvažuj o úvodním textu Žd 2,14–16. Pokus se ho shrnout vlastními slovy. Co je v tomto textu podle tebe nejdůležitější?

Tato stať popisuje všechny lidi jako otroky ďábla a Ježíše jako našeho Vykupitele. Když Adam zhřešil, lidské bytosti se dostaly do satanovy moci. V důsledku toho jsme přestali mít sílu odolávat hříchu (Ř 7,14–24). Mnohem horší ale je, že za naše provinění byl vyměřen trest smrti, z něhož se sami nemůžeme vykoupit (Ř 6,23). Naše situace byla beznadějná.

Ježíš Kristus však přijal naši lidskou přirozenost a zrodil se z těla a krve jako my. Stal se naším nejbližším příbuzným a vykoupil nás. Nestyděl se nás nazývat svými „bratry“ (Žd 2,11).

Paradoxně tím, že Ježíš přijal naši přirozenost a vykoupil nás, ukázal také podstatu své božské přirozenosti. Jahve je ve Starém zákoně skutečným Vykupitelem Izraele, jeho nejbližším příbuzným. (Viz např. Ž 19,15; Iz 41,14; Iz 43,1; Iz 44,22; Jr 31,11; Oz 13,14.)

Aplikace

Jak se můžeš naučit hlouběji prožívat skutečnost, že je ti Kristus blízko? Proč je tato zkušenost pro tvou víru tak důležitá?

NESTYDÍ SE JE NAZÝVAT BRATRY

A on, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry... (Žd 2,11)

²⁴Mojžíš věřil, a proto, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery. ²⁵Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hřichu; ²⁶a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě. (Žd 11,24–26)

Osobní studium

List Židům říká, že se Ježíš nestyděl nazývat nás svými bratry (Žd 2,11). Přestože byl Ježíš jedno s Bohem, přijal nás za součást své rodiny. Tato solidarita je v kontrastu s posměšky ze strany veřejnosti, kterými čtenáři listu trpěli ve svých komunitách (Žd 10,33).

V čem jsou podle úvodních veršů (Žd 11,24–26) Mojžíšova rozhodnutí příkladem toho, co pro nás Ježíš udělal?

Můžeš si představit, co to znamenalo pro Mojžíše, když ho nazývali „synem faraónovy dcery“? Zastával významné postavení v nejmocnější říši tehdejší doby. Získal nejvyšší civilní a vojenské vzdělání. Štěpán říká, že Mojžíš byl „mocný v slovech i činech“ (Sk 7,22). Ellen G. Whiteová také říká, že se stal „miláčkem egyptské armády“ a že se faraón „rozhodl, že svého adoptivního vnuka učiní následníkem trůnu“ (PP 245; NUD 116). Přesto se Mojžíš vzdal všech těchto privilegií, když se rozhodl ztotožnit se s Izraelity, s lidem otroků bez vzdělání a moci.

Co od nás Bůh požaduje podle následujících textů?

Mt 10,32.33

2Tm 1,8.12

Žd 13,12–15

Toto byl pro čtenáře listu Židům problém. Po pronásledování a odmítnutí většinovou společností se mnozí z nich začali za Ježíše stydět. Někteří svými skutky Ježíše vystavovali hanbě namísto toho, aby jej ctili (Žd 6,6). Pavel proto opakovaně vyzývá čtenáře: „držme se toho, co vyznáváme“ (Žd 4,14; Žd 10,23).

Bůh chce, abychom Ježíše Krista uznali za svého Boha a také za bratra. Ježíš jako náš Vykupitel zaplatil náš dluh. Jako náš bratr nám Ježíš ukázal, jak bychom měli žít, abychom „přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími“ (Ř 8,29).

Aplikace

Zamysli se chvíli nad rozhodnutím, která musel Ježíš udělat, aby nás přijal jako „sourozence“. Proč bylo to, co Ježíš udělal, mnohem větším projevem milosti než Mojžíšovo rozhodnutí? Co se z toho můžeme naučit o Boží lásce k nám?

Z TĚLA A KRVĚ

¹⁴Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla, ¹⁵a aby tak vysvobodil ty, kdo byli strachem před smrtí drženi po celý život v otroctví. (Žd 2,14.15)

Osobní studium

List Židům říká, že Ježíš přijal naši lidskou přirozenost, aby nás mohl zastoupit a mohl za nás zemřít (Žd 2,9.14–16; Žd 10,5–10). Toto je základ plánu spásy a naše jediná naděje na věčný život.

S jakými nedostatky spojují uvedené verše výraz „tělo a krev“, tedy přirozenost člověka?

Mt 16,17

Ga 1,16

1K 15,50

Ef 6,12

Výraz „tělo a krev“ zdůrazňuje křehkost lidského stavu, jeho slabost (Ef 6,12), nedostatek porozumění (Mt 16,17; Ga 1,16) a skutečnost, že všichni jsme odsouzeni k smrti (1K 15,50). List Židům říká, že Ježíš byl „ve všem jako jeho bratři“ (Žd 2,17). Tento výraz znamená, že Ježíš se stal člověkem se vším, co k tomu patří. Ježíš jen „nevypadal“ nebo „nezdál se“ jako člověk. Byl skutečně člověkem, byl jedním z nás.

V listu Židům se také říká, že se Ježíš od nás lišil v otázce hříchu. Za první, Ježíš nespáchal žádný hřích (Žd 4,15). Za druhé, Ježíš měl lidskou povahu, ale byl „svatý, nevinný, neposkrvněný, oddělený od hříšníků“ (Žd 7,26). Všichni jsme zhřešili a všichni máme hříšné sklony. Naše hříšnost je zakoupena hluboko v naší vlastní přirozenosti. Člověk je „hříšný, hříchu zaprodán“ (Ř 7,14; viz také Ř 7,15–20). Pýcha a jiné hříšné sklony často ovlivňují i naše dobré skutky. Ježíšova přirozenost však nebyla poznamenána hříchem. Musela být taková. Pokud by i Ježíš byl „hříšný, hříchu zaprodán“ jako my, potřeboval by i on Spasitele. Namísto toho Ježíš přišel jako Spasitel a nabídl se za nás Bohu jako „neposkrvněná“ oběť (Žd 7,26–28, Žd 9,14).

Ježíš zničil moc ďábla tím, že zemřel jako bezhříšná oběť za naše hříchy, čímž nám umožnil odpuštění a smíření s Bohem (Žd 2,14–17). Ježíš zlomil moc hříchu tím, že nám dal moc žít spravedlivým životem díky tomu, že naplnil novozákonní zaslíbení a vepsal zákon do našich myslí i srdcí (Žd 8,10). Ježíš porazil nepřítele a osvobodil nás, abychom mohli sloužit „živému Bohu“ (Žd 9,14). Satan bude zničen při posledním soudu (Zj 20,1–3.10).

Aplikace

Máme příslib vítězství prostřednictvím Ježíše. Proč potom tolik z nás stále bojuje s hříchem? Co děláme špatně? Jak můžeme naplnit poslání, ke kterému nás Kristus povolal?

ZDOKONALEN UTRPENÍM

¹⁰Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy. [...] ¹⁷Proto musel být ve všem jako jeho bratři, aby se stal veleknězem milosrdným a věrným v Boží službě, a mohl tak smířit hříchy lidu. ¹⁸Protože sám prošel zkouškou utrpení, může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky. (Žd 2,10.17.18)

⁸Ačkoli to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel, ⁹tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy, ¹⁰když ho Bůh prohlásil veleknězem podle řádu Melchisedechova. (Žd 5,8–10)

Osobní studium

Jakou funkci mělo podle úvodních veršů utrpení v Ježíšově životě?

Apoštol říká, že Ježíš se prostřednictvím utrpení naučil poslušnosti, čímž dosáhl dokonalosti. Tato slova jsou více než překvapující. Autor přece řekl, že Ježíš je „odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty“ (Žd 1,3) a že je bez poskvrny, „nedopustil se hříchu“ (Žd 4,15; Žd 9,14). Je svatý (Žd 7,26–28; Žd 10,5–10). Ježíš nemusel překonat žádný druh morální ani etické nedokonalosti. Byl dokonalý svým smýšlením i jednáním.

List Židům říká, že Ježíš prošel procesem „zdokonalování“, který mu poskytl vše, co bylo třeba k naší záchraně. Ježíš byl zdokonalen v tom smyslu, že byl připraven být naším Spasitelem.

1. Ježíš se skrze utrpení stal dokonalým původcem naší spásy (Žd 2,10). Ježíš musel zemřít na kříži jako oběť, aby měl Otec v souladu se zákonem možnost nás zachránit. Ježíš byl jedinou dokonalou obětí. Jako Bůh nás Ježíš mohl soudit, ale díky své oběti nás může i zachránit.

2. Ježíš se naučil poslušnosti utrpením, jímž prošel (Žd 5,8). Poslušnost byla nutná ze dvou důvodů. Za prvé, právě díky projevené poslušnosti mohl Bůh jeho „neposkvřněnou oběť“ přijmout (Žd 9,14; Žd 10,5–10). Za druhé, jeho utrpení mu umožnilo stát se pro nás příkladem (Žd 5,9). Ježíš se „naučil“ poslušnosti, protože ji nikdy předtím nezažil. Koho by jako Bůh musel poslouchat? Byl věčný Syn a jedno s Bohem a jako vládce vesmíru ho všichni poslouchali. Ježíš neprošel od neposlušnosti k poslušnosti, ale od svrchovanosti a vlády k podřízenosti a poslušnosti. Vyvýšený Boží Syn se stal poslušným Synem člověka.
3. Utrpení v pokušení a vítězství nad ním umožnilo Ježíši být „veleknězem milosrdným a věrným“ (Žd 2,17.18). Nebylo to tak, že by až utrpení udělalo Ježíše milosrdnějším. Naopak, Ježíš byl milosrdný, a proto se dobrovolně rozhodl zemřít na kříži, aby nás zachránil (Žd 10,5–10; porovnej s Ř 5,7.8). Právě prostřednictvím utrpení se však plně projevila Ježíšova bratská láska.

Aplikace

Pokud trpěl bezhříšný Ježíš, budeme jako hříšníci určitě trpět i my. Jak se můžeme naučit snášet životní tragédie, a zároveň čerpat naději a ujištění od Pána, který nám ukázal svou lásku tolika způsoby?

BRATR JAKO VZOR

¹Proto i my, majíce kolem sebe tak veliký oblak svědků, odložme veškerou zátěž a hřích snadno nás ovíjející a s vytrvalostí běžme závod, který je před námi, ²upřeně hledíce k původci a dokonavatelí víry Ježíši, který pro radost, která byla před ním, podstoupil kříž, pohrdnuv hanbou, a sedí po pravici Božího trůnu. ³Pomyslete na toho, který snesl od hříšníků proti sobě takový odpor, abyste neochabovali, umdlévající ve svých duších. ⁴Ještě jste se až do krve nevzepřeli v boji proti hříchu. (Žd 12,1–4; ČSP)

Osobní studium

Dalším důvodem, proč Ježíš přijal naši lidskou přirozenost a žil mezi námi, bylo, že nám chtěl být příkladem, vzorem, jak správně žít před Bohem.

Jak bychom podle apoštola v úvodních verších měli žít jako křesťané?

V tomto textu je Ježíš vyvrcholením dlouhého seznamu postav, které apoštol poskytuje jako příklady víry. Tato pasáž nazývá Ježíše „původcem a dokonavatelem víry“. Řecké slovo *archégos* („původce“) je možné přeložit i jako „předchůdce“. Ježíš je předchůdce v tom smyslu, že kráčí před věřícími jako „první za nás“ (Žd 6,20; ČEP). Slovo „dokonavatel“ zase říká, že Ježíš projevil víru v Boha v nejčistší možné formě. Tato pasáž učí, že Ježíš je první, kdo úspěšně završil běh života. Ježíš ve svém životě dokonale naplnil to, co znamená život víry.

V Žd 2,13 čteme: „Také já svou důvěru složil v Boha.“ A dále: „Hle, já a děti, které

mi dal Bůh.“ Ježíš říká, že vkládá svou důvěru v Boha. Tento verš je narážkou na text Iz 8,17.18.

Izajáš řekl tato slova tváří v tvář hrozbě nájezdu nepřátel ze severního Izraele a Sýrie (Iz 7,1.2). Jeho víra stála v kontrastu k nedostatku víry krále Achaza (2Kr 16,5–18). Toho Bůh vybízel, aby mu důvěřoval a požádal o znamení, že ho vysvobodí (Iz 7,1–11). Bůh totiž Achazovi již dříve slíbil, že jej jako Davida syna bude chránit jako svého vlastního syna. Dokonce Achazovi milostivě nabídl, že svůj slib potvrdí znamením. Achaz však o znamení odmítl požádat a místo toho poslal k asyrskému králi Tiglat-Pileserovi posly se slovy: „Jsem tvůj otrok a tvůj syn“ (2Kr 16,7). Jak smutné! Achaz byl raději „synem“ Tiglat-Pilesara než synem živého Boha.

Ježíš však vložil svou důvěru v Boha a v jeho zaslíbení, že mu položí nepřátele pod nohy (Žd 1,13; Žd 10,12.13). Stejný slib dal Bůh i nám a my mu musíme věřit stejně jako Ježíš (Ř 16,20).

Aplikace

Jak se můžeš naučit důvěřovat Bohu při každodenním rozhodování? Jaké důležité rozhodnutí musíš udělat a jak se můžeš ujistit, že se zakládá na důvěře v Boha?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Ve verši Žd 2,13 čteme Ježíšova slova o jeho bratrech: „Hle, já a děti, které mi dal Bůh“ (Žd 2,13). Patrick Gray naznačuje, že Ježíš je zde popsán jako strážce svých bratrů. Římský systém *tutela impuberum* (poručnictví nad nedospělými) stanovil, že po smrti otce „se vychovatel, často starší bratr, stal odpovědným za péči o nezletilé děti a jejich dědictví, dokud nedosáhly plnoletosti, čímž se posílila přirozená povinnost staršího bratra postarat se o své mladší sourozence.“ (Godly Fear: The Epistle to the Hebrews and Greco-Roman Critiques of Superstition, Atlanta, Society of Biblical Literature, 2003, s. 126) To vysvětluje, proč jsme v listu Židům označeni za Ježíšovy sourozence a zároveň za jeho děti. Jako náš starší bratr je Ježíš náš vychovatel, náš strážce a ochránce.

„Kristus přišel na tuto zem, vzal na sebe lidství, stal se člověkem, aby ve sporu se satanem ukázal, že člověk, tak jak ho Bůh stvořil, spojený s Otcem a Synem, může poslechnout každý Boží požadavek.“ (1SM 253)

„Svým životem i učením Kristus naprosto jasně ukázal, co znamená nesobecká služba, která má svůj původ v Bohu. Bůh nežije sám pro sebe. Stvořil svět a všechno udržuje v chodu. Bez přestání slouží druhým. On dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. (Mt 5,45) Bůh pověřil svého Syna, aby tuto dokonalou službu ztělesnil. Ježíš měl stanout v čele lidstva, aby vlastním příkladem ukázal, co znamená sloužit. Celý svůj život podřídil zákonu služby. Sloužil a pomáhal všem. Žil Božím zákonem a názorně nám ukázal, co znamená poslušnost.“ (DA 649; TV 416)

Otázky k rozhovoru

1. List Židům nám říká, že se Ježíš stal naším bratrem, aby nás zachránil. Zamyslete se nad tím, co to znamená v souvislosti s tím, co všechno Bůh udělal, aby nás zachránil. Proč je odmítnutí této úžasné záchrany tragickou chybou?
2. Proč je pro nás důležité, že se Ježíš nenarodil „hříchu zaprodán“ jako my (Ř 7,14)? Zamyslete se nad Mojžíšem a nad tím, proč bylo pro Izraelity důležité, že nebyl otrokem jako oni. Jak nám příběh o Mojžíšovi pomáhá porozumět tomu, co pro nás udělal Ježíš?
3. Zaměřte se na roli utrpení v našich životech. Proč bychom si nikdy neměli myslet, že utrpení je dobré samo o sobě, přestože i z něj může něco dobrého vzejít?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš – dárce odpočinku

Texty na tento týden

Gn 15,13–21; Žd 3 a 4

Základní verš

„Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou.“ (Žd 4,9)

První dvě kapitoly listu Židům popisují Ježíše, který bude uveden na nebeský trůn jako Vládce a Vysvoboditele Božího lidu. Kapitoly 3 a 4 představují Ježíše jako toho, kdo nám nabízí odpočinek. Tento postup dává smysl, jestliže si uvědomíme, že smlouva s Davidem slibovala, že Bůh dá zaslíbenému králi a jeho lidu odpočinek a klid od všech nepřátel (2S 7,10.11). Tento odpočinek můžeme prožívat i my nyní, kdy Ježíš sedí po Boží pravici.

List Židům mluví o odpočinku, který patří Bohu, a o sobotním odpočinku (Žd 4,1–11), kdy Bůh věnoval svůj odpočinek i Adamovi a Evě. První sobota byla dokonalá, prožitá s tím, kdo tuto dokonalost umožnil. Bůh i nám slibuje sobotní odpočinek a správné zachovávání soboty je připomínkou zaslíbení, že Bůh tuto dokonalost opět navrátí.

Když zachováváme sobotu, uvědomujeme si, že Bůh se o nás dokonale postaral. Tím, že svět stvořil, a tím, že ho vykoupil na kříži. Skutečné zachovávání soboty nás odkazuje zpět ke stvoření. Zároveň však také nabízí v tomto nedokonalém světě předchůť budoucnosti, kterou Bůh zaslíbil.

Osnova lekce

Tato lekce se bude věnovat poselství 3. a 4. kapitoly listu Židům, jež na čtenáře aplikuje předobraznou zkušenost Izraelců, kteří při své cestě pustinou nedůvěřovali Hospodinu, a tak se připravili o zaslíbené „odpočinutí“. Jejich příklad je o to varovnější, že nám dnes Ježíš nabízí daleko lepší „odpočinutí“.

- Gn 15,13–21: Boží zaslíbení „odpočinku“ (neděle)
- Žd 3,12–19: Nevěra, která nás připravuje o „odpočinutí“ (pondělí)
- Žd 4,3–8: Potřeba rozhodnout se pro dar odpočinutí už „dnes“ (úterý)
- Žd 3,11; 4,1.3.5.10: Jedinečnost „Božího odpočinku“ (středa)
- Žd 4,8–11: „Odpočinutí“ jako obraz budoucí spásy (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

ZEMĚ JAKO MÍSTO ODPOČINKU

¹³Tu Hospodin Abramovi řekl: „Věz naprosto jistě, že tvoji potomci budou žít jako hosté v zemi, která nebude jejich; budou tam otročit a budou tam pokořováni po čtyři sta let. ¹⁴Avšak proti pronárodu, jemuž budou otročit, povedu při. Potom odejdou s velkým jménem. ¹⁵Ty vejdeš ke svým otcům v pokoji, budeš pohřben v utěšeném stáří. ¹⁶Sem se vrátí teprve čtvrté pokolení, neboť dosud není dovršena míra Emorejcovy nepravosti.“ ¹⁷Když pak slunce zapadlo a nastala tma tmoucí, hle, objevila se dýmající pec a mezi těmi rozpůlenými kusy prošla ohnivá pochodeň. ¹⁸V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu: „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od řeky Egyptské až k řece veliké, řece Eufratu, ¹⁹zemí Kénijců, Kenazejců a Kadmónců, ²⁰Chetejců, Perizejců a Refájců, ²¹Emorejců, Kenaanců, Girgasejců a Jebúsejců.“ (Gn 15,13–21)

Osobní studium

Přemýšlej, co podle úvodního textu Bůh slíbil Abrahamovi (Gn 15,13–21)? Kdy měl Abraham očekávat naplnění tohoto zaslíbení?

Když Bůh vysvobodil Izraelce z egyptského otroctví, bylo jeho cílem přivést je do Kanaánu, kde mu Izraelci měli svobodně sloužit a poslouchat ho (Ex 9,1; Ž 105,43–45). Měli také mít možnost zachovávat sobotní odpočinek, který jim faraón zakázal (Ex 5,5). Kanaán byl dědictvím, které Bůh zaslíbil jejich otci Abrahamovi, protože poslechl Boží hlas, opustil zemi svých předků a vydal se do zaslíbené země (Gn 11,31–12,4).

Božím záměrem ale nebylo jen to, aby Izraelci dostali do vlastnictví zemi. Bůh je chtěl především přivést k sobě (Ex 19,4). Chtěl, aby žili v zemi, kde by s ním mohli bez překážek prožívat důvěrný vztah. Chtěl, aby celému světu svědčili o tom, kdo je pravý Bůh a co svému lidu nabízí. Stejně jako sobota během stvoření, i země Kanaán byla prostorem, kte-

rý umožňoval důvěrný vztah s Vykupitelem a zkušenost s jeho dobrotou.

V Dt 12,1–14 Hospodin řekl lidem, že do klidu a očekávaného odpočinku nevstoupí hned při obsazení zaslíbené země, ale až ji očistí od modlářství. Pak jim, vyvolenému národu, Bůh ukáže místo, na kterém bude mezi nimi přebývat.

Uvažuj o známých textech o sobotním přikázání (Ex 20,8–11 a Dt 5,12–15). Jaké dvě věci připomíná sobota a jak spolu souvisejí?

Bůh spojil sobotu stvoření s vysvobozením z Egypta. Prikázal Izraelcům, aby zachovávali sobotu jako památník stvoření i jako vzpomínku na jejich vykoupení z Egypta. Stvoření a vykoupení jsou zakotveny v sobotním přikázání. Stejně jako jsme se sami nestvořili, nemůžeme se ani sami vykoupit. Je to dílo, které může provést pouze Bůh. Když odpočíváme, uznáváme svou závislost na něm, nejen pokud jde o naši existenci, ale i o záchranu. Zachovávaní soboty je silným vyjádřením přijetí spasení pouze z víry.

Aplikace

Jak by ti správné zachování soboty mělo pomoci porozumět tvé závislosti na Bohu, nejen pokud jde o tvůj současný život, ale také o vykoupení?

NEBEZPEČÍ NEVĚRY

¹²Dejte si pozor, bratří, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha. ¹³Naopak, povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono „dnes“, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezavrdil. ¹⁴Vždyť máme účast na Kristu, jen když své počáteční předsevzetí zachováme pevně až do konce. ¹⁵Je řečeno: „Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce ve vzdoru!“ ¹⁶Kdo slyšel a zatvrdil se? Což to nebyli všichni, kdo vyšli z Egypta pod Mojžíšovým vedením? ¹⁷A na koho se Bůh hněval po čtyřicet let? Zdali ne na ty, kdo zhřešili a jejichž těla padla na poušti? ¹⁸A komu přísahal, že nevejdou do jeho odpočinku, ne-li těm, kdo se vzepřeli? ¹⁹Tak vidíme, že nemohli vejít pro svou nevěru. (Žd 3,12–19)

Osobní studium

Proč myslíš, že Izrael nemohl vejít do zaslíbeného odpočinku? Vyjdi z úvodního textu (Žd 3,12–19).

Je smutné, že ti, kteří byli vysvobozeni z Egypta, nemohli vejít do odpočinku, který jim Bůh přislíbil. Když Izrael dorazil do Kádeše, na hranice zaslíbené země, chyběla jim víra, kterou potřebovali k tomu, aby mohli do země vstoupit. V Nu 13 a 14 je vysvětleno, že izraelští vyzvědači „pomluvami zhaněli Izraelcům zemi“ (Nu 13,32). Tvrdili, že země je dobrá, ale varovali, že obyvatelé jsou silní a města jsou opevněná a nedobytná.

Jozue a Káleb souhlasili s tím, že země je dobrá, a nezpochybnili ani skutečnost, že jsou tam silní lidé a opevněná města. Připomněli však Izraelcům, že Bůh je s nimi a že je jistě do zaslíbené země přivede (Nu 14,7–9). Přesto lidé, kteří viděli Boha zničit Egypt deseti ranami (Ex 7–12), potopit faraónovu

armádu v Rudém moři (Ex 14), seslat chléb z nebe (Ex 16), vyvést vodu ze skály (Ex 17) a neustále viděli oblak, ve kterém byl Bůh mezi nimi přítomen (Ex 40,36–38), nedůvěřovali Hospodinu. Je tragické, že generace, která viděla tak silné projevy Boží moci, se stala symbolem nevěry (Neh 9,15–17; Ž 106,24–26; 1K 10,5–10).

Bůh slibuje svým dětem dary, které jsou mimo lidské možnosti. Jsou založeny na milosti a jsou dostupné pouze vírou. Verš Žd 4,2 vysvětluje, že „zvěst, kterou slyšeli, jim neprospekla, když ji vírou nepřijali“.

Izraelci společně putovali k hranicím zaslíbené země. V situaci, kdy čelili rozporuplným zprávám, se téměř všichni ztotožnili s těmi, kterým chyběla víra. Víra nebo její nedostatek jsou nakažlivé. Proto list Židům nabádá své čtenáře, aby se vzájemně povzbuzovali „k lásce a k dobrým skutkům“ (Žd 3,13; 10,24), a mají dbát na to, „ať nikdo nepromešká Boží milost“ (Žd 12,15).

Aplikace

Jak ty osobně můžeš pomoci posilovat víru tvých spoluvěřících? Jak se můžeš ujistit, že neříkáš ani neděláš nic, co by mohlo oslabit víru druhého?

DNES, POKUD USLYŠÍTE JEHO HLAS

³Neboť do odpočinutí vcházíme jen my, kdo jsme uvěřili, jak bylo řečeno: „Přísahal jsem ve svém hněvu: Do mého odpočinutí nevejdou!“ To řekl Bůh, ač jeho odpočinutí trvá od chvíle, kdy stvořil svět. ⁴O sedmém dni je přece v Písmu řečeno: „I odpočinul Bůh sedmého dne od všeho svého díla.“ ⁵Zde však čteme: „Do mého odpočinutí nevejdou.“ ⁶Trvá-li tedy možnost, aby někteří do odpočinutí vešli, a ti, kterým ta zvěst byla nejprve ohlášena, pro neposlušnost nevešli, ⁷určuje Bůh jiné „dnes“. V Davidových žalmech, tedy po dlouhé době, jak už bylo pověděno, říká: „Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce!“ ⁸Kdyby byl Jozue již uvedl lid do odpočinutí, nemluvil by Bůh o jiném, pozdějším dnu. (Žd 4,3–8)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (Žd 4,3–8). Jaký je význam toho, abychom „dnes“ vstoupili do odpočinku, v souvislosti s dodržováním soboty?

Nevěra celé generace Izraelců jim zabránila vstoupit do zaslíbené země. Bůh však neustále nabádal svůj lid, aby do jeho odpočinku vstoupil a nezatvrzoval své srdce. Apoštol Pavel několikrát opakuje, že Boží slib „trvá“ (Žd 4,1.6.9). Používá řecká slovesa *kataleipó* a *apoleipó* a zdůrazňuje, že „stále platí zaslíbení pro vstup do jeho odpočinku“ (Žd 4,1; ČSP). Skutečnost, že se pozvání vstoupit do odpočinku opakovalo v Davidově době (Žd 4,6.7 odkazuje na Ž 95), naznačuje, že se zaslíbení nenaplnilo, a tak bylo stále k dispozici. Pavel vlastně říká, že zkušenost pravého odpočinku je k dispozici od dob stvoření (Žd 4,3.4).

Bůh i nás „dnes“ zve, abychom vstoupili do jeho odpočinku. „Dnes“ je klíčovým pojmem v celém Písmu. Když Mojžíš obnovoval smlouvu Izraele s Bohem na hranicích

zaslíbené země, slovo „dnes“ bylo důležité (Dt 5,3; porovnej Dt 4,8; Dt 6,6 atd.). Vymezi-lo čas pro zamyšlení, aby si připomněli Boží věrnost (Dt 11,2–7), a čas pro rozhodnutí poslouchat Hospodina (Dt 5,1–3). Podobně Jozue vyzval Izraelce: „Vyvolte si dnes, komu chcete sloužit“ (Joz 24,15).

Stejně tak je i pro nás „dnešek“ časem rozhodování, časem příležitostí, ale také nebezpečí, stejně jako tomu vždy bylo pro Boží lid (viz 2K 6,2). Slovo „dnes“ se v Žd 3 a 4 objevuje pětkrát. Zdůrazňuje význam toho, abychom poslouchali Boží hlas (Žd 3,7.15; 4,7), protože odmítnutí poslouchat a věřit Božímu slovu vede k neposlušnosti a k zatvrzení našich srdcí. Mohlo by dokonce oddálit náš vstup do nebeského Kanaánu, stejně jako bránilo ve vstupu do pozemského Kanaánu.

Ježíš porazil naše nepřátele (Žd 2,14–16) a ustanovil tak novou smlouvu (Žd 8–10). „Přistupme tedy směle k trůnu milosti“ (Žd 4,14–16). Jsme vyzváni, abychom „dnes“ uznali, že Bůh nám byl věrný a poskytl nám všechny důvody k tomu, abychom jeho pozvání přijali hned a bez otálení.

Aplikace

Bůh na nás někdy dopustí problémy, aby se nám „rozsvítilo“ a my se odvrátili od své špatné cesty. Zažil jsi už něco podobného?

VSTUP DO BOŽÍHO ODPOČINKU

Ve svém hněvu jsem přísahal: „Nevejdou do mého odpočinutí!“ (Žd 3,11)

¹*Střezme se, aby o někom z vás neplatilo, že v čase, dokud zaslíbení trvá, promeškal vstup do Božího odpočinutí.*

³*Neboť do odpočinutí vcházíme jen my, kdo jsme uvěřili, jak bylo řečeno: „Přísahal jsem ve svém hněvu: Do mého odpočinutí nevejdou!“ To řekl Bůh, ač jeho odpočinutí trvá od chvíle, kdy stvořil svět.*

⁵*Zde však čteme: „Do mého odpočinutí nevejdou.“*

⁹*Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou. ¹⁰Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. ¹¹A tak usilujme, abychom vešli do toho odpočinutí a nikdo pro neposlušnost nepadl jako ti na poušti.*

¹⁶*Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4,1.3.5.9–11.16)*

Osobní studium

Jak v úvodních verších (Žd 3,11 a 4,1.3.5.10) Bůh charakterizuje odpočinek, do kterého nás zve?

Text sobotního přikázání v Ex 20,8–11 a Dt 5,12–15 nám připomíná, co všechno pro nás Bůh udělal. To, co Bůh napsal na kamenné desky, nám připomíná stvoření (Ex 31,18). V knize Deuteronomium pak dostávají Izraelité příkaz zachovávat sobotu i jako památku na vysvobození z egyptského otroctví. Exodus z Egypta ukazoval na konečné dílo vysvobození z hříchu, které Kristus vykonal na kříži, když řekl: „Dokonáno jest“ (J 19,30). Sobota je tedy dvojnásobně požehnaná a má pro křesťany zvláštní význam.

Uvažuj znovu o textu Žd 4,9–11.16. K čemu jsme povoláni?

Sobotní odpočinek je oslavou toho, že Bůh dokončil své dílo stvoření (Gn 2,1–3; Ex 20,8–11) a vykoupení (Dt 5,12–15). Podobně i Ježíšovo uvedení na trůn v nebeském chrámu je oslavou Kristovy dokonalé oběti, kterou nás spasil (Žd 10,12–14).

Všimni si, že Bůh odpočívá pouze tehdy, když zajistí naše blaho. Při stvoření Bůh odpočíval, když dokončil stvoření světa. Později Bůh odpočíval v postaveném chrámu po dobytí země, kterou zaslíbil Abrahamovi. Bylo to až tehdy, když díky vítězstvím Davida byli Izraelci v bezpečí (1Kr 5,1–5; porovnej s Ex 15,18–21; Dt 11,24 a 2S 8,1–14). Bůh dům pro sebe nechal postavit až poté, co měli Izraelité a jejich král postavené své domovy.

Aplikace

Jak můžeme „dnes“ vstoupit do Božího odpočinku? Jak můžeme ve víře spočívat v ujištění o spáse, kterou máme v Kristu?

PŘEDZVĚST NOVÉHO STVOŘENÍ

⁸Kdyby byl Jozue již uvedl lid do odpočinutí, nemluvil by Bůh o jiném, pozdějším dnu. ⁹Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou. ¹⁰Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. ¹¹A tak usilujme, abychom vešli do toho odpočinutí a nikdo pro neposlušnost nepadl jako ti na poušti. (Žd 4,8–11)

Osobní studium

Porovnej texty Ex 20,8–11; Dt 5,12–15 a Žd 4,8–11. Jaké jsou v těchto textech rozdíly v souvislosti s významem odpočinku?

Jak jsme již viděli, texty v Ex a Dt obračejí naši pozornost do minulosti. Nabádají nás, abychom v sobotu odpočívali, abychom oslavovali Boží stvoření a vykoupení. Verše v Žd 4,8–11 nás vyzývají k pohledu do budoucnosti. Říkají nám, že Bůh připravil sobotní odpočinek, který máme před sebou, v budoucnosti. Přináší nový rozměr zachovávání soboty. Sobotní odpočinek je nejen připomenutím Božích vítězství v minulosti, ale také oslavou Božích zaslíbení pro budoucnost.

Zachovávání soboty jako připomenutí budoucnosti zde sice bylo vždy, ale lidé je často zanedbávali. Po pádu do hříchu se sobota stala příslibem, že prostřednictvím Mesiáše Bůh jednoho dne vrátí stvoření jeho původní slávu. Bůh nás vyzývá, abychom zachováváním soboty oslavovali jeho skutky vykoupení. Sobotna poukazuje na vyvrcholení vykoupení v novém stvoření. Zachovávání soboty je očekáváním nebe v tomto nedokonalém světě.

V židovské tradici to bylo vždy zřejmé. Život Adama a Evy, dílo napsané mezi lety 100 před Kristem a 200 po Kristu (Charlesworth James H., ed., *The Old Testament Pseudepigrapha*. New Haven, London, Yale University Press, 1985, sv. 2, s. 18), říká: „Sedmý den je znamením vzkříšení a pokoje budoucího věku.“ Další starověký židovský zdroj říká, že nastávající věk je „dnem věčného sobotního odpočinku“. (Neusner Jacob, *The Mishnah: A New Translation*. New Haven: Yale University Press, 1988, s. 873) Pozdější dílo *The Othiot of Rabbi Akiba* říká: „Izrael řekl před Svatým, buď požehnán: Vládce světa, pokud budeme dodržovat přikázání, jakou dostaneme odměnu?“ Řekl jim: „Svět, který přijde.“ Řekli mu: „Ukaž nám jeho podobu.“ Ukázal jim sobotu.“ (Friedman Theodore, „Sabbath Anticipation of Redemption“, *Judaism: A Quarterly Journal*, sv. 16, s. 443, 444)

Sobotna má být oslavou, radostí a důkuvzdáním. Když zachováváme sobotu, dáváme tím najevo, že věříme v Boží zaslíbení a že přijímáme jeho dar milosti. Sobotna je projevem živé víry plné energie. Zachovávání soboty je pravděpodobně nejuplnějším vyjádřením našeho přesvědčení, že jsme spaseni milostí skrze víru.

Aplikace

Jak se můžeš naučit zachovávat sobotu způsobem, který projevuje pochopení spasení vírou bez skutků zákona? Jak sobotní odpočinek vyjadřuje spasení vírou?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Je velmi důležité, že Pavel v listu Židům používá sobotní odpočinek, a ne neděli, jako symbol spasení z milosti, kterou nám nabízí Bůh. Znamená to, že sobota byla stále uznávána a věřící ji dodržovali. Od druhého století po Kristu však nacházíme důkazy o změně, kterou provedla církev. Zachovávaní soboty se přestávalo považovat za symbol spásy a místo toho se považovalo za symbol věrnosti judaismu a staré smlouvě, kterému je třeba se vyhnout. Dodržování soboty se stalo ekvivalentem „judaizování“. Ignác z Antiochie (kolem 110 po Kristu) poznamenal: „Ti, kteří žili podle starého pořádku, našli novou naději. Už nedodržují sobotu, ale den Páně, den, kdy byl náš život vzkříšen s Kristem.“ (Doukhan Jacques B., *Israel and the Church: Two Voices for the Same God*. Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 2002, s. 42) Podobně Markión nařídil svým následovníkům, aby se v sobotu postili na znamení odmítnutí Židů a jejich Boha. Victorinus nechtěl působit, že „dodržuje sobotu Židů“ (Viz *Israel and the Church*, s. 41–45.) To, že křesťanská církev přestala chápat sobotu jako symbol spasení z milosti, vedlo k tomu, že ji přestali dodržovat.

„Sobota je tedy znamením Kristovy posvěcující moci. Je určena každému, koho Kristus posvěcuje. Patří všem, kdo se skrze něho stávají součástí Božího Izraele. [...] Sobota poukazuje na dílo stvoření jako na důkaz Kristovy vykupitelské moci. Připomíná ztracený pokoj ráje a vypráví o obnoveném pokoji, který se k lidem vrací skrze Spasitele. Celá příroda opakuje jeho pozvání: ‚Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.‘ (Mt 11,28)“ (DA 288.289; TV 181)

Otázky k rozhovoru

1. Jaký je vztah mezi zachovávaním soboty a ospravedlněním z víry?
2. Jaký je rozdíl mezi skutečným zachovávaním soboty a zákonickým zachovávaním soboty? Jak můžeme tento rozdíl nejen chápat, ale také zažít při osobním zachovávaní soboty?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ježíš – věčný kněz

Texty na tento týden

Žd 5 a 7

Základní verš

„To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa.“ (Žd 7,26)

Hřích vytvořil propast mezi Bohem a člověkem. Problém se ještě znásobil, protože hřích negativně poznamenal i naši přirozenost. Bůh je svatý a v jeho přítomnosti hřích nemůže existovat. Naše přirozenost nás oddělila od Boha podobně, jak se navzájem odpuzují dva magnety otočené k sobě stejnými póly. Naše lidská přirozenost nám znemožnila řídit se Božím zákonem. K hříchu patří i nedorozumění. Lidé ztratili ze zřetele Boží lásku a milosrdenství a začali Boha vnímat jako pomstychtivého a náročného.

Tento týden budeme studovat, co vše Otec a Syn udělali, aby překlenuli propast mezi námi. Kapitoly Žd 5–7 poskytují důkladný popis Ježíšova kněžství. Autor ukazuje na jeho původ a cíl (Žd 5,1–10). Vybízí čtenáře, aby nezapomínali (Žd 5,11–6,8) a drželi se jistoty naděje, kterou nám dává Hospodin (Žd 6,9–20). List Židům také popisuje podstatu Ježíšova kněžství (Žd 7,1–10) a jeho důsledky pro vztah Boha k věřícím (Žd 7,11–28). Tento týden se zaměříme konkrétně na Žd 5,1–10 a Žd 7,1–28.

Osnova lekce

Pátá a sedmá kapitola listu Židům představují jedinečnou roli Pána Ježíše srovnáním se službou, která byla svěřena izraelským kněžím. V tomto srovnání vyniká to, co pro nás udělal, dělá a ještě udělá.

- Žd 5,1–10: Ježíš – kněz, který zná lidské slabosti (neděle)
- Žd 7,1–3: Ježíš – kněz Melchisedechova typu (pondělí)
- Žd 7,11–16: Ježíš – kněz, který zprostředkovává dokonalé odpuštění (úterý)
- Žd 7,14–22: Ježíš – kněz, který žije a slouží navěky (středa)
- Žd 7,26–28: Ježíš – kněz, který je dokonalý a bezhříšný (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

KNĚZ, KTERÝ SE PŘIMLOUVÁ

¹Každý velekněz, vybraný z lidí, bývá ustanoven jako zástupce lidí před Bohem, aby přinášel dary i oběti za hříchy. ²Má mít soucit s těmi, kdo chybují a bloudí, protože sám také podléhá slabosti. ³A proto je povinen přinášet oběti za hřích nejenom za lid, ale i sám za sebe. ⁴Hodnost velekněze si nikdo nemůže přisvojit sám, nýbrž povolává ho Bůh jako kdysi Árona. ⁵Tak ani Kristus si nepřisvojil slávu velekněze sám, ale dal mu ji ten, který řekl: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil.“ ⁶A na jiném místě říká: „Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova.“ ⁷Ježíš za svého pozemského života přinesl s bolestným voláním a slzami obět modliteb a úpěnlivých proseb Bohu, který ho mohl zachránit před smrtí; a Bůh ho pro jeho pokoru slyšel. ⁸Ačkoli to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel, ⁹tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy, ¹⁰když ho Bůh prohlásil veleknězem podle řádu Melchisedechova. (Žd 5,1–10)

Osobní studium

Jakou roli mají kněží a jak na základě úvodních veršů Ježíš plní úlohu kněze?

Základním cílem levitského kněžství bylo zprostředkování vztahu mezi hříšnými lidmi a Bohem. Bůh vybral kněze, aby sloužili ve prospěch ostatních lidí. Měli být milosrdní a schopní porozumět lidským slabostem.

V Žd 5,5–10 Pavel ukazuje, že Ježíš tyto cíle dokonale plní. Bůh ho ustanovil (Žd 5,5,6) jako kněze. Ježíš nám rozumí, protože i on trpěl (Žd 5,7,8).

Existuje však několik důležitých rozdílů. Ježíš nebyl „vybraný z lidí“ (Žd 5,1). Namísto toho Ježíš přijal lidskou přirozenost, aby naším jménem sloužil jako kněz. Ježíš neobětoval za své vlastní hříchy (Žd 5,3), ale za naše hříchy, protože byl bezhříšný (Žd 4,15; Žd 7,26–28).

List Židům říká, že Ježíš se modlil k tomu, „který ho mohl zachránit před smrtí; a Bůh ho pro jeho pokoru slyšel“ (Žd 5,7). V této prosbě šlo o druhou smrt, z níž Bůh Ježíše zachránil,

když ho vzkřísil (Žd 13,20). V listu Židům se také říká, že Ježíš se „naučil poslušnosti z utrpení, jímž prošel“ (Žd 5,8). Poslušnost byla pro Ježíše nová ne proto, že by byl neposlušný, ale proto, že byl Bůh. Ježíš se jako svrchovaný vládce vesmíru nemusel nikomu podřizovat, nemusel nikoho poslouchat. Byl to on, jehož všichni poslouchali.

Ježíšovo utrpení a smrt na kříži jsou podstatnou součástí jeho kněžské služby. Utrpení neudělalo Ježíše dokonalým v tom smyslu, že by se zlepšilo jeho myšlení nebo jeho chování. Utrpení ho neudělalo milosrdným. Naopak, Ježíš přišel na tuto zem, protože byl vždy milosrdný a měl s námi soucit (Žd 2,17).

V utrpení se skutečně odhalila a projevila Ježíšova bratrská láska, autentičnost jeho lidské přirozenosti a hloubka jeho podřízenosti vůči Otci. Ježíš „dosáhl dokonalosti“ v tom smyslu, že jeho utrpení mu umožnilo stát se naším veleknězem. Ježíšův život dokonalé poslušnosti a smrt na kříži představují oběť, kterou Ježíš předložil před Otcem jako náš kněz.

Aplikace

Verš 1Pt 2,9 říká, že jsme „královské kněžstvo“. Jaký by měl být tvůj vztah a postoj k druhým lidem, pokud má vycházet ze skutečnosti, že ti byla svěřena úloha „kněze“?

KNĚZ PODOBNÝ MELCHISEDECHOVI

'Tento Melchisedech, král Sálemu a kněz nejvyššího Boha, vyšel vstříc Abrahamovi, když se vracel po vítězství nad králi. Požehnal mu ²a Abraham mu z veškeré kořisti dal desátý díl. Jméno Melchisedech se vykládá jako král spravedlnosti, král Sálemu pak znamená král pokoje. ³Je bez otce, bez matky, bez předků, jeho dny nemají počátek a jeho život je bez konce. A tak podoben Synu Božímu zůstává knězem navždy. (Žd 7,1-3)

Osobní studium

Uvažuj o textech Gn 14,18–20 a Žd 7,1–3. V čem byl Melchisedech předobrazem Ježíše?

Melchisedech byl králem i knězem. Byl také nadřazený Abrahamovi, protože mu Abraham zaplatil desátek. Podobně je Ježíš králem a knězem (Žd 1,3). Na rozdíl od Melchisedecha byl však Ježíš bez hříchu (Žd 7,26–28).

Text Žd 7,15 vysvětluje, že Ježíš byl „podobně jako Melchisedech“ knězem. Stejně chápeme i předchozí výraz v listu Židům „podle řádu Melchisedechova“ (Žd 5,6). Ježíš nebyl Melchisedechovým nástupcem, ale byl stejně jako on knězem.

Pavel trochu tajuplně říká, že Melchisedech je bez otce, matky a jeho dny nemají počátek ani konec. Někteří proto tvrdili, že Melchisedech byl vtělením Ježíše v Abrahamově době. Takové uvažování však neodpovídá myšlence z listu Židům. Melchisedech se Ježíši v něčem podobá, což ale znamená, že v dalších oblastech se od něj liší (Žd 7,3).

Někteří teologové dokonce navrhovali, že Melchisedech byl nebeskou bytostí. To by však odporovalo tvrzení z listu Židům. Kdyby byl Melchisedech doslovně bez předků a jeho život by byl věčný, pak by byl sám Bohem. To přináší problém. Melchisedechovo nebeské, božské kněžství by předcházelo Ježíšově službě. Pokud by tomu tak bylo, „nač by ještě bylo třeba ustanovovat jiného kněze podle řádu Melchisedechova?“ (Žd 7,11)

List Židům využívá mlčení Starého zákona o Melchisedechově narození, smrti a to, že byl „bez předků“, na vytvoření typologie a symbolu pro Ježíšovu kněžskou službu (Gn 14,18–20) a poukazuje na to, že Ježíš byl věčný. Stručně řečeno, Melchisedech byl kenaánským králem a knězem, který sloužil jako předobraz Krista.

„Byl to Kristus, kdo promluvil skrze Melchisedecha, kněze nejvyššího Boha. Melchisedech nebyl Kristus, ale byl Božím hlasem na světě, zástupcem Otce. Kristus promlouval ve všech pokoleních minulých dob. Kristus vedl svůj lid a byl světlem světa.“ (1SM 409)

Aplikace

Co nás učí příklad Melchisedecha, který nebyl Žid, o tom, jak Bůh pracuje mezi těmi, kteří nikdy neslyšeli misionáře mluvit o zvěsti evangelia?

KNĚZ, KTERÝ PŘINÁŠÍ DOKONALÉ ODPUŠTĚNÍ

¹¹Kdyby služba levitských kněží, která vedla lid k poslušnosti zákona, přinesla dokonalost, nač by ještě bylo třeba ustanovovat jiného kněze podle řádu Melchisedechova, a nezůstat při kněžství podle řádu Áronova? ¹²Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona. ¹³A ten, na nějž se to slovo vztahuje, pocházel z jiného pokolení, z něhož nikdo nekonal službu u oltáře. ¹⁴Je dobře známo, že náš Pán pocházel z Judy, a u Mojžíše není zmínky o kněžích z tohoto pokolení. ¹⁵To vše je ještě zřejmější, když podobně jako Melchisedech je ustanoven jiný kněz ¹⁶ne podle zákona o tělesném původu, nýbrž na základě svého nepomíjícího života. (Žd 7,11–16)

Osobní studium

Kněží jsou prostředníky mezi Bohem a lidmi. V listu Židům se však říká, že levité nemohli poskytnout úplný přístup k Bohu, protože nedokázali poskytnout dokonalost (Žd 7,11.18.19). Koneckonců, ani oni sami nebyli dokonalí. Jak by tedy mohli přinést dokonalost druhým?

Ani oběti zvířat nemohly očistit svědomí hříšníka. Jejich účelem bylo poukázat na službu Ježíše a jeho obět, která jediná může skutečně očistit od hříchů (Žd 9,14; 10,1–3.10–14). Úloha levitů byla dočasná, stejně jako byly dočasné i oběti, které přinášeli. Bůh chtěl prostřednictvím jejich služby dovést lidi k tomu, aby uvěřili v Ježíše, který je „beránek Boží, který snímá hřích světa“ (J 1,29).

Jak rozumíš úvodním veršům (Žd 7,11–16)? Proč byla nutná změna zákona?

Verš Žd 7,12 vysvětluje, že změna kněžství si vyžádala i změnu zákona. Proč? Protože existoval velmi přísný zákon, který zakazoval osobě, která nepocházela z rodu Leviho sloužit jako kněz (Nu 3,10; 17,4.5). List Židům 7,13.14 vysvětluje, že Ježíš pocházel z kmene Judova, a proto mu zákon zakazoval stát se knězem. Pavel tedy tvrdí, že ustanovení Ježíše za kněze znamenalo, že Bůh změnil zákon kněžství.

Ježíšův příchod znamenal i změnu zákona o obětech. Hříšníci byli povinni přinášet různé druhy obětí, aby dosáhli smíření (Lv 1–7). Když Ježíš přišel a přinesl dokonalou obět, byl zákon o obětování zvířat změněn (Žd 10,17.18) na základě nové smlouvy a plněšího zjevení plánu spasení.

Aplikace

Uvažuj nad obrovským počtem zvířecích obětí, které se přinášely ve starověku. Všechny ukazovaly na Ježíše, a přesto ani jedna z nich nedokázala skutečně zaplatit za naše hříchy. Proč za ně mohla zaplatit pouze Ježíšova smrt?

KNĚZ NAVĚKY

¹⁴Je dobře známo, že náš Pán pocházel z Judy, a u Mojžíše není zmínky o kněžích z tohoto pokolení. ¹⁵To vše je ještě zřejmější, když podobně jako Melchisedech je ustanoven jiný kněz ¹⁶ne podle zákona o tělesném původu, nýbrž na základě svého nepomíjejícího života, ¹⁷jak se o něm svědčí: „Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova.“ ¹⁸Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný – ¹⁹zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti – avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž mocí přistupujeme až k Bohu. ²⁰A navíc se to nestalo bez přísahy. Levité se totiž stávali kněžími bez Boží přísahy. ²¹Ježíš však se jím stal s přísahou; vždyť mu bylo řečeno: „Hospodin přísahal a nebude toho litovat: Ty jsi kněz navěky.“ ²²Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy. (Žd 7,14–22)

Osobní studium

Ježíš přijal kněžství na „základě svého nepomíjejícího života“ a proto, že jeho služba je věčná. Důsledky těchto skutečností jsou ohromující. Znamená to, že Ježíšova služba nebude nikdy překonána. Ježíš zachraňuje zcela a navěky. Spasení, které Ježíš poskytuje, je úplné a dokonalé (Žd 7,25). Zasahuje do nejniternejších aspektů lidské přirozenosti (Žd 4,12; Žd 9,14; Žd 10,1–4). Ježíšova přímlová služba před Bohem zahrnuje všechno dobré, co nám zaslubuje nová smlouva.

Dává nám mnohem více než jen odpuštění. Vkládá zákon do našich myslí a srdcí, dělá z nás nové lidi v Kristu (Žd 8,10–12) a vede nás k šíření evangelia do celého světa. Ježíš je jedno s Bohem a s lidmi, a proto nás může zastupovat před Otcem. Ježíš obětoval svůj život, a proto má neotřesitelnou Boží přízeň.

Uvažuj o textu Žd 7,22. V čem spočívá Ježíšovo postavení ve vztahu k nové (lepší) smlouvě?

Ježíš je zárukou nové smlouvy, protože Bůh přísahal, že Ježíš bude knězem „navěky“ (Žd 7,21). Je velmi snadné nepochopit důležitost této přísahy. Pavel už hovořil o přísahách, které Bůh složil Abrahamovi a Izraelcům putujícím po poušti (Žd 3,7–11; Žd 6,13–15). Je velký rozdíl mezi nimi a přísahou, kterou se Bůh zavázal Synu. Ty první přísahy byly složeny smrtelným lidským bytostem a zůstávají v platnosti, pokud jsou na živu. Boží přísaha Izraelcům a Abrahamovi byla závazná, dokud Izraelci a Abrahamovi potomci žili (viz Ga 3,29).

V případě Syna, jehož život je věčný, je přísaha, kterou mu Bůh dal, závazná navždy. Osobě, která dala záruku za jiného člověka, hrozily stejné tresty jako tomu, za kterého se zaručila – a to včetně trestu smrti. Přesto Otec ustanovil Ježíše jako záruku toho, že naplní své sliby. Můžeme si být naprosto jisti spasením, které nám bylo dáno v Ježíši.

Aplikace

Jak bys vlastními slovy vyjádřil, že Ježíš je věčný kněz. V čem spočívá praktický význam této skutečnosti pro naše spasení?

KNĚZ BEZ HŘÍCHU

²⁶To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa, ²⁷který nemusí jako dřívější veleknězi denně přinášet oběti napřed za vlastní hříchy a pak teprve za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když obětoval sebe sama. ²⁸Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, podléhající slabosti, ale slovo přísahy, dané až po zákonu, ustanovuje Syna navěky dokonalého. (Žd 7,26–28)

Osobní studium

Zaměř se v úvodním textu na verš Žd 7,26. Co se zde říká o Ježíši? V čem jsou uvedené charakteristiky výjimečné a proč jsou důležité?

Ježíš byl „svatý“. Znamená to, že byl ve vztahu k Bohu bez vady (Žd 2,18; 4,15; 5,7,8). Starořecký překlad Starého zákona používá stejný termín pro označení těch, kteří dodržují svůj smluvní vztah s Bohem a s ostatními.

Ježíš byl „neposkvrněný“. Zůstal čistý a nedotčený zlem, přestože „na sobě zakusil všechna pokušení jako my“ (Žd 4,15; 2,18). Ježíšova bezhříšnost nebyla důležitá jen v souvislosti s jeho kněžskou službou. Stará smlouva stanovila, že přinášené oběti musí být „bez vady“, aby byly pro Boha vhodné (Lv 1,3,10). Ježíšova dokonalá poslušnost během jeho pozemského života mu umožnila stát se obětí, kterou mohl Bůh přijmout (Žd 9,14).

Když Ježíš vystoupil do nebe, byl „oddělený od hříšníků“. Použitý řecký slovesný

čas naznačuje, že se jedná o Ježíšův současný stav, který začal v konkrétním okamžiku. Ježíš během svého pozemského života snášel nepřátelství hříšníků, ale zvítězil a pak se posadil po pravici Božího trůnu (Žd 12,2,3). Ježíš je také „oddělený od hříšníků“ v tom, že byl zcela bez hříchu (Žd 4,15).

Ježíš byl „vyvýšený nad nebesa“. Znamená to, že Ježíš byl vyvýšen nade všechno, co existuje, a proto je jedno s Bohem. V žalmech je tím, kdo je „vyvýšený nad nebesa“ Bůh (Ž 57,6,12; 108,6).

Ježíš byl člověkem, ale nebyl hříšným člověkem jako my (Žd 2,14–16; 4,15). Ježíš je dokonalý nejen proto, že nikdy nezhřešil, ale také proto, že nebyl poznamenán hříchem jako my.

Zároveň je třeba říct, že jelikož Ježíš byl plně člověkem, je naším příkladem. Ukazuje nám, jak běžet běh našeho života (Žd 12,1–4). Je příkladem, který bychom měli následovat (1Pt 2,21–23). Protože je „svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků“ (Žd 7,26), je naším Spasitelem. Pokud ho přijmeme, můžeme i my zrcadlit jeho charakter.

Aplikace

Ačkoli byl Ježíš lidskou bytostí stejně jako my, nikdy nezhřešil. Jak chápat tuto úžasnou myšlenku? Zamysli se nad tím, jak je Ježíš svatý. Proč nám příslib jeho svatosti, která nám byla přičtena vírou, přináší jistotu spasení?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Kristus se dívá. Ví vše o našich břemenech, nástrahách a potížích. Jeho ústa jsou plná slov na naši obhajobu. Přimlouvá se za každého hříšníka jednotlivě. Zná jeho potřeby, podobně jako tomu bylo v případě Petra. [...] Náš obhájce přichází s argumenty, které mají jeho unaveným a pokoušeným dodat odvahu v zápase se satanovými útoky. Odhaluje každý krok nepřítele a má ve svých rukou to, co se děje.“ (7BC 931)

„Svým životem a smrtí dosáhl Kristus mnohem více než pouhé obnovy toho, co zničil hřích. Satanovým cílem bylo navždy oddělit člověka od Boha. V Kristu je však naše spojení s Bohem ještě těsnější, než by bylo, kdybychom byli nikdy nepadli. [...] To je zárukou, že Bůh své slovo splní. ‚Nám se narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda‘ (Iz 9,5). Bůh v osobě svého Syna přijal lidskou podstatu a přenesl ji do nebe. ‚Syn člověka‘ sedí na trůnu vesmíru. Jemu ‚bude dáno jméno: Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje‘ (Iz 9,6). JSEM je prostředníkem a spojením mezi Bohem a člověkem. Je ‚svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků‘, a přitom ‚se nestydí nazývat je svými bratry‘ (Žd 7,26; Žd 2,11). V Kristu se spojuje země s nebem. Oslavený Kristus je naším bratrem. Nebe je v lidstvu a lidstvo je v objetí Nekonečné lásky.“ (DA 25.26; TV 13)

Otázky k rozhovoru

1. První citát říká: „Jeho ústa jsou plná slov na naši obhajobu.“ Co pro vás znamená toto zaslíbení? Zamyslete se nad tím, co nás to učí o Boží lásce k nám. Proč je tato myšlenka tak povzbuzující? Proč potřebujeme, aby nás někdo obhajoval?
2. V druhém citátu se píše: „V Kristu je však naše spojení s Bohem ještě těsnější, než by bylo, kdybychom byli nikdy nepadli.“ Co to znamená? Jak můžeme tuto blízkost zažívat a jaké povzbuzení můžeme čerpat z této zkušenosti? Popište, co tato blízkost pro vás znamená. Jak nám pomáhá prožívat tuto zkušenost vědomí, že Ježíš je naším Obhájcem?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Naděje jako „kotva duše“

Texty na tento týden

Žd 6; 10,26–29

Základní verš

„V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně, kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova.“ (Žd 6,19.20)

Židům 5,11–6,20 přerušuje teologické zamyšlení o Ježíšově kněžské službě, kterou vykonává v náš prospěch. Pavel vkládá do listu slova varování před nebezpečím odpadnutí od Krista.

Lidem zřejmě hrozilo reálné nebezpečí, že se dostanou na šikmou plochu sebelítosti a nevěrnosti. Apoštol Pavel se obával, že by jeho čtenáři mohli mít v důsledku těžkých situací, kterým čelili, otupělé duchovní smysly, a tak by přestali růst v chápání a prožívání evangelia.

Nehrozí nám všem, že se necháme odradit zkouškami a odejdeme od Krista?

Varování je však zakončené láskyplným povzbuzením. Pavel vyjadřuje víru ve své čtenáře a vyzdvihuje Ježíše jako ztělesnění nezrušitelného Božího slibu záchrany (Žd 6,9–20). Podobné varování a povzbuzení se opakuje v listu Židům i v 10. kapitole ve verších 26–39.

Tento týden se budeme věnovat tématu napomenutí a zaměříme se také na slova povzbuzení, která nám Ježíš adresuje.

Osnova lekce

Při studiu této lekce se blížeji podíváme na 6. kapitolu listu Židům, v níž je do naučného pojednání vložena pasáž, jejímž smyslem je povzbuzení, ale i napomenutí čtenářů, kterým hrozí nebezpečí odpadnutí. Připomíná jim, co už díky Kristu prožili, ale také jim dává novou inspiraci do dalších dnů.

- Žd 6,4–6: Povzbuzení – zakusili jste krásu evangelia (neděle)
- Žd 6,4–6: Varování – bez Krista není naděje (pondělí)
- Žd 10,26–29: Varování – bez Kristovy oběti není naděje (úterý)
- Žd 6,9–12: Povzbuzení – uchovejte si svou horlivost (středa)
- Žd 6,17–20: Povzbuzení – Ježíš je naše jediná naděje (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

PRAVDIVÉ BOŽÍ SLOVO

*⁴Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého
⁵a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, ⁶a pak odpadli, s těmi není možno znovu
 začínat a věst je k pokání, protože znovu křížují Božího Syna a uvádějí ho v posměch. (Žd 6,4–6)*

Osobní studium

O jakých darech se mluví v úvodních verších? V čem spočíval jejich význam pro obdarovaného?

Být „osvíceni“ znamená prožít obrácení (Žd 10,32). Vztahuje se na ty, kteří se obrátili od „tmy“, od satanovy moci k Božímu „světlu“ (Sk 26,17,18). Znamená to vysvobození z hříchu (Ef 5,11) a nevědomosti (1Te 5,4,5). Kontext naznačuje, že toto osvětlení je Božím činem dosaženým prostřednictvím Ježíše, „odlesku jeho slávy“ (Žd 1,3).

„Okusit nebeský dar“ a „stát se účastníky Ducha svatého“ jsou synonymní výrazy. Boží „dar“ může znamenat jeho milost (Ř 5,15) nebo Ducha svatého, jehož prostřednictvím Bůh tuto milost uděluje (Sk 2,38). Ti, kteří „okusili“ Ducha (J 7,37–39; 1K 12,13), zažili Boží „milost“, která zahrnuje moc plnit jeho vůli (Ga 5,22,23).

Zakusit „pravdivost Božího slova“ (Žd 6,5) znamená osobně prožít pravdu evangelia (1Pt 2,2,3). „Moc budoucího věku“ se týká zázkurů, které Bůh v budoucnosti vykoná pro věřící. Vzkřísí je (J 5,28,29), promění jejich těla a dá jim věčný život. Věřící je začínají „zakoušet“ už v současnosti. Zažili duchovní vzkříšení (Ko 2,12,13), obnovu mysli (Ř 12,2) a dostali věčný život v Kristu (J 5,24).

Pavel má asi na mysli generaci, která putovala po poušti. Zakusili Boží milost a záchranu. Osvěcoval je ohnivý sloup (Neh 9,12,19; Ž 105,39). Těšili se z nebeského daru many (Ex 16,15). Dostali Božího Ducha (Neh 9,20) a zakusili „dobrá Boží slova“ (Joz 21,45) a „moc budoucího věku“ v „divech a znameních“, která se projevila při jejich vysvobození z Egypta (Sk 7,36). Pavel však naznačuje, že čtenářům jeho dopisu, stejně jako generaci, která putovala po poušti, hrozí odpadnutí od Boha – a to i přes důkazy Boží přizně (Nu 14,1–35).

Aplikace

Jaká je tvá zkušenost s dary, o nichž mluvila dnešní lekce? Kdy jsi například prožil osvětlení – obrácení, jak to popisují verše v listu Židům? Před čím by varoval apoštol Pavel tebe, kdyby ti psal?

NENÍ JINÁ CESTA

“Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého⁵ a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku,⁶ a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křtíží Božího Syna a uvádějí ho v posměch. (Žd 6,4–6)

Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“ (Mt 16,24)

Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. (Ř 6,6)

Osobní studium

Porovnej uvedené texty. Jak bys na základě těchto veršů vysvětlil, co to znamená „ukřižovat Krista“?

Žd 6,4–6

Mt 16,24

Ř 6,6

Ga 2,19,20

Ga 5,24

Ga 6,14

V Žd 6,6 původní text v řečtině zdůrazňuje výraz „není možno“. Je nemožné, aby Bůh obnovil ty, kteří „odpadli“, protože „znovu křtíží Božího Syna“ (Žd 6,6). Pisatel chce zdůraznit, že neexistuje jiná cesta ke spasení než prostřednictvím Krista (Sk 4,12). Spasení jakýmkoli jiným způsobem je nemožné, podobně jako „Bůh přece nemůže lhát“ (Žd 6,18) nebo jako není možné se zalíbit Bohu „bez víry“ (Žd 11,6).

Znovu ukřižovat Božího Syna je obrazné vyjádření, které se snaží popsat něco, co se děje v osobním vztahu mezi Ježíšem a věřícím.

Když náboženští vůdcové ukřižovali Ježíše, udělali to, protože Ježíš představo-

val hrozbu pro jejich nadřazenost a nezávislost. Doufali, že odstraní Ježíše, a tak se zbaví mocného a nebezpečného nepřítele. Evangelium podobným způsobem zpochybňuje nezávislost a sebeurčení jednotlivce na té nejzákladnější úrovni. Podstatou křesťanského života je vzít na sebe kříž a zapřít sám sebe (Mt 16,24). To znamená ukřižovat „svět“ (Ga 6,14), „starého člověka“ (Ř 6,6) a „sebe se svými vášněmi a sklony“ (Ga 5,24). Cílem křesťanského života je zemřít hříchu a vlastnímu egoismu. Pokud tuto smrt nezažijeme, nemůžeme přijmout nový život, který nám Bůh chce dát (Ř 6,1–11).

Boj mezi Ježíšem a sebou samým je bojem na smrt (Ř 8,7,8; Ga 5,17). Je to těžký boj, který se nedá vyhrát najednou. Úvodní verše (Žd 6,4–6) se nevztahují na ty, kteří někdy selžou v boji proti „starému člověku“ a „tělu“. Týkají se těch, kteří prožili skutečné spasení a to, co z něj vyplývá (Žd 6,4,5), a přesto se rozhodli, že Ježíš je překážkou pro život, který si vybrali. Proto zničí svůj vztah s ním. To znamená, že dokud se člověk vědomě a plně nerozhodne odvrátit od Krista, stále existuje naděje na záchranu.

Aplikace

Co znamená zemřít „sobě“, vzít na sebe „kříž“? Jakou věc je pro tebe nejtěžší předat pod Kristovu vládu?

BEZ OBĚTI ZA HŘÍCHY

²⁶Jestliže svévolně hřešíme i potom, když jsme už poznali pravdu, nemůžeme počítat s žádnou obětí za hříchy, ²⁷ale jen s hrozným soudem a „žárem ohně, který stráví Boží odpůrce“. ²⁸Už ten, kdo pohrdne zákonem Mojžíšovým, nedojde slitování a propadá smrti na základě svědeckví dvou nebo tří svědků. ²⁹Pomyslete, oč hroznějšího trestu si zaslouží ten, kdo zneuctí Božího Syna a za nic nemá krev smlouvy, již byl posvěcen, a tak se vysmívá Duchu milosti. (Žd 10,26–29)

Osobní studium

Varování z Žd 6,4–6 je velmi podobné varování z Žd 10,26–29. Pavel vysvětluje, že odmítnutí Ježíšovy oběti ponechá čtenáře bez jakýchkoliv prostředků k odpuštění hříchů, protože kromě Ježíše neexistuje žádná jiná možnost odpuštění (Žd 10,1–14).

Uvažuj o textu z úvodu (Žd 10,26–29). Jak autor popisuje hřích, pro který neexistuje odpuštění?

Autor neříká, že by Bůh neodpouštěl člověku hříchy, kterých se věřící dopouští i po přijetí pravdy. Naopak, proto Bůh ustanovil Ježíše naším přímluvcem (1J 2,1) a odpouští nám hříchy (1J 1,9). Hřích, za který není možná žádná oběť ani smíření, je popsán jako zneuctění Božího Syna, znevážení krve smlouvy a výsměch Duchu svatému (Žd 10,29). Podívejme se na význam těchto výrazů.

Výraz „zneuctí Božího Syna“ (Žd 10,29) popisuje odmítnutí Ježíšovy vlády. Titul „Syn Boží“ posluchačům připomněl, že Bůh posadil Ježíše po své pravici a slíbil, že mu

dá jeho nepřátele za „podnož“ trůnu (Žd 1,13; viz též Žd 1,5–12.14). Zneuctění Ježíše znamená, že odpadlík se choval k Ježíši jako k nepříteli. V kontextu argumentu tohoto listu (Žd 1,13) bylo naznačeno, že ti, kteří odpadli od víry, sesadili Ježíše z trůnu (kam se místo něj posadil sám odpadlík) a místo toho ho položili pod své nohy jako podnožku. To je to, co chtěl Lucifer udělat v nebi (Iz 14,12–14) a co by se „syn zatracení“ pokusil udělat v budoucnu (2Te 2,3.4).

Výraz „za nic nemá krev smlouvy“ se týká odmítnutí Ježíšovy oběti (Žd 9,15–22). Znamená to, že tvrdí, že Ježíšova krev nemá moc očistit hřích.

Výraz „vysmívá se Duchu milosti“ je velmi silný. Řecké sloveso *enybrizó* („urážet, tupit“) zahrnuje projev odmítnutí, který označuje „drzost“ nebo „aroganci“. Tento termín je v naprostém kontrastu k popisu Ducha jako „ducha milosti“. Znamená to, že odpadlík reagoval na Boží nabídku milosti urážkou.

Opadlík je v neudržitelné pozici. Odmítá Ježíše, jeho oběť i Ducha svatého.

Aplikace

Proč je důležité každý den Bohu vyznávat své hříchy?

CESTA KE SPÁSE

9I když takto mluvíme, jsme o vás přesvědčeni, milovaní, že jste na dobré cestě ke spáse. 10Bůh není nespravedlivý, a proto nezapomene, jak jste se činem své lásky k němu přiznali, když jste sloužili a ještě sloužíte bratřím. 11Toužíme jen, aby na každém z vás bylo vidět neutuchající horlivost až do konce, kdy se naplní naše naděje; 12proto neochabujte, ale vezměte si za vzor ty, kdo pro víru a trpělivost mají podíl na zaslíbení. (Žd 6,9–12)

Osobní studium

Po výrazném varování ve verších Žd 6,4–8 apoštol Pavel vyjadřuje důvěru, že čtenáři od Syna neodpadli a ani v budoucnu se jim to nestane. Pavel věří, že jeho posluchači vezmou vážně jeho varování a to je povede správným směrem. Jsou jako „zem“, kterou kultivuje Bůh a která přináší dobré ovoce. Tito lidé dostanou Boží požehnání (Žd 6,7) a jsou „na dobré cestě ke spáse“ (Žd 6,9).

Uvažuj o úvodním textu (Žd 6,9–12). Vytvoř si seznam dobrých věcí, které čtenáři listu Židům dělali, a vysvětli, co znamenají.

Svou lásku k Bohu projevují věřící svou službou bratřím. Nebyly to jen ojedinělé činy v minulosti, ale trvalá činnost, která přetrvává až do současnosti. Skutečný charakter člověka neodhalují náhodné činy. Největším důkazem lásky k Bohu nejsou „jednorázové náboženské“ skutky, ale trvalá služba lásky bližním – zvláště těm, kteří jsou znevýhodněni (Mt 10,42; Mt 25,31–46). Pavel proto vybízí věřící, aby nezapomínali

konat dobro – „dobročinnost a štědrost“ (Žd 13,2.16).

Soustředme se znovu na verš Žd 6,12. Varuje všechny, aby „nezenlivěli“ (ČSP), „neochabovali“ (ČEP). To je charakteristické pro ty, kteří duchovně nedozráli a hrozí jim odpadnutí (Žd 5,11; 6,12). Naděje není udržována při životě intelektuálním cvičením víry, ale vírou vyjádřenou skutky lásky (Ř 13,8–10).

Pavel chce, aby si čtenáři vzali za vzor ty, kteří se na základě trpělivosti a víry stanou dědici zaslíbení. Izraelce, kteří putovali po poušti, apoštol představuje jako negativní příklad. Neprojevili víru a vytrvalost, a tak nezdědili to, co jim bylo slíbeno. Pak představuje Abrahama (Žd 6,13–15) jako příklad toho, kdo prostřednictvím „víry a trpělivosti“ zdědil zaslíbení. Seznam pozitivních příkladů se rozšiřuje o další „postavy víry“ v Židům 11 a vrcholí v Ježíši v Židům 12. Ježíš je největší příklad víry a trpělivosti (Žd 12,1–4). Ve Zj 14,12 jsou vytrvalost, zachovávaní příkázání a věrnost Ježíši charakteristickými znaky svatých v době konce.

Aplikace

Někdy musíme ty, které milujeme, varovat. Co se můžeme od apoštola naučit ohledně varování a povzbuzování ostatních?

NADĚJE JAKO KOTVA DUŠE

¹⁷Když Bůh chtěl účastníkům zaslíbení přesvědčivě prokázat nezměnitelnost svého rozhodnutí, potvrdil své zaslíbení ještě přísahou. ¹⁸A tak tyto dvě nezměnitelné věci, v nichž Bůh přece nemůže lhát, jsou mocným povzbuzením pro nás, kteří jsme našli útočiště v naději nám dané. ¹⁹V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni, ji pronikáme až do nitra nebeské svatyně, ²⁰kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova. (Žd 6,17–20)

³⁵Neznesvřím svoji smlouvu, nezměním, co splynulo mi ze rtů. ³⁶Jednou jsem přísahal na svou svatost. Cožpak bych lhal Davidovi? ³⁷Jeho potomstvo potrvá navěky, i jeho trůn přede mnou bude jako slunce, ³⁸pevně bude stát navěky jako měsíc, věrný svědek nad oblaky. (Ž 89,35–38)

Osobní studium

Pavel zakončuje své varování před odpadnutím krásnými slovy o naději a jistotě v Kristu a povzbuzuje tak k lásce a víře.

Uvažuj o úvodním textu (Žd 6,17–20). Co považuješ v tomto textu za nejdůležitější? Proč Bůh potvrzuje své zaslíbení přísahou?

Bůh nám své zaslíbení zaručil několika způsoby. Za prvé, Bůh potvrdil svůj slib přísahou (Žd 6,17). Boží přísahy Abrahamovi a Davidovi se staly základem důvěry v Boží trvalou přízeň pro Izrael. Když se Mojžíš snažil zajistit Boží odpuštění po odpadnutí se zlatým teletem, poukazoval na Boží přísahu Abrahamovi (viz Ex 32,11–14; Gn 22,16–18). Věděl, že Boží přísaha je neodvolatelná (Ř 9,4; 11,28.29).

Když se žalmista podobně přimlouval před Bohem za Izrael, odkazoval se na Boží

přisahu Davidovi (Ž 89,35–38). Podle Nového zákona byly obě přísahy splněny v Ježíši, potomku Abrahamovu. Ježíš vystoupil na nebesa a posadil se na Davidův trůn (Ga 3,13–16; L 1,31–33.54.55).

Za druhé nám Bůh potvrdil svá zaslíbení tím, že posadil Ježíše po své pravici. Cílem Ježíšova nanebevzetí je potvrdit slib daný věřícím. Ježíš vystoupil na nebesa „jako první za nás“ (Žd 6,20). Nanebevstoupení nám tedy odhaluje jistotu Boží spásy. Ježíš „je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny“ (Žd 2,9.10). Ježíšova přítomnost před Otcem je „zakotvením“ (Žd 6,19), které bylo upevněno k Božímu trůnu. Důvěryhodnost Boží vlády se prokázala naplněním zaslíbení prostřednictvím Ježíše. Jakou větší jistotu potřebujeme?

Aplikace

Co pociťuješ, když si uvědomíš, že ti Bůh složil přísahu? Proč by ti už jen tato myšlenka měla poskytnout jistotu spasení, i když se cítíš nehodný?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečti si 53. kapitolu „Milovaný učedník“ v knize *Poslové naděje a lásky* (AA 539–545; PNL 311–314) a 76. kapitolu „Jidáš“ v knize *Touha věků* (DA 716–722; TV 457–461).

„Zápas proti vlastnímu sobectví je tím největším zápasem, do jakého se člověk může zapojit. Odevzdat se Bohu a dovolit mu, aby ovládl naše myšlení, to je pro nás velmi těžké. Chceme-li, aby nás Bůh vnitřně obnovil a očistil, musíme mu předat vládu ve svém životě.“ (SC 43; CVP 45)

„Jan toužil být jako Ježíš a pod proměňujícím vlivem jeho lásky se stal mírným a pokorným. Jeho vlastní „já“ se skrylo v Kristu. Jan se více než kterýkoli z učedníků podřídil moci onoho úžasného života. [...]“

Jan hluboce miloval Krista, a proto neustále toužil být v jeho blízkosti. Spasitel měl rád všech dvanáct učedníků, ale žádný z nich nebyl tak vnímavý jako Jan. Byl mladší než ostatní a otevřel se Ježíši s důvěřivostí dítěte. Tak rozuměl Kristu stále více a Spasitel skrze něj sdělil lidem svá nejhlubší duchovní ponaučení. [...]

V jeho tváři byla patrná Boží sláva. Stejně jako z Kristovy tváře i z jeho obličeje vyzařovala krása svatosti, která ho proměnila. S úctou a láskou hleděl na Spasitele, dokud neměl jen jedno přání – podobat se Kristu a žít ve společenství s ním – a dokud se v jeho povaze neodrážela povaha Mistra.“ (AA 544.545; PNL 314)

Otázky k rozhovoru

1. Život Jana, milovaného učedníka, a život Jidáše Iškariotského představují důležitý protiklad. Když Ježíš viděl Jana a jeho bratra, nazval je „syny hromu“. Jan měl mnoho chyb. Jidáš měl také chyby, ale nebyly dramatictější ani vážnější než Janovy. Proč se Jan proměnil v Ježíšův obraz, zatímco Jidáš spáchal hřích proti Duchu svatému? V čem byl rozdíl?
2. Ježíš zve věřící, aby vzali svůj kříž a následovali ho. Jaký je rozdíl mezi přijetím kříže a podrobením se zneužívání jinými?
3. Proč Bůh požaduje, abychom se mu zcela odevzdali? Jaký je vztah mezi svobodnou vůlí a spasením?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš – prostředník nové smlouvy

Texty na tento týden

Žd 7,11–19; 8,10–12; 8,1–6; 10,5–10; Jr 31,31–33

Základní verš

„Avšak Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních.“ (Žd 8,6)

Tím, že Ježíš žil dokonalý život a zemřel místo nás, zprostředkoval novou, lepší smlouvu mezi námi a Bohem. Ježíš tím, že zemřel, zrušil rozsudek smrti, který byl trestem za naše provinění, a umožnil vznik nové smlouvy.

Židům 10,5–10 vysvětluje, že Ježíš projevil poslušnost podle požadavků smlouvy. Nachází se zde odkaz na Ž 40, který popisuje Mesiášovu touhu prokázat Bohu naprostou poslušnost: „Tu jsem řekl: Hle, přicházím, jak ve svítku knihy o mně stojí psáno. Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru“ (Ž 40,8.9). „V původním kontextu tyto věty popisovaly dobrovolnou poslušnost Boží vůli. Autor listu Židům používá toto spojení, aby ukázal, že Kristova oběť naplnila Boží vůli tím, že přinesla smíření, které zvířecí oběti neposkytly.“ (7BC 460)

Pro Pavla získal tento žalm vtělením Ježíše zvláštní význam. Ježíš byl ztělesněním poslušnosti nové smlouvě. Byli jsme zachráněni nejen jeho smrtí, ale i jeho dokonalou poslušností.

Osnova lekce

V této lekci se zaměříme na „novou smlouvu“, kterou Bůh s lidmi uzavřel prostřednictvím Ježíše a jeho oběti. Budeme přemýšlet nad tím, proč vlastně byla potřebná, v čem je její „novost“, ale i o tom, co pro nás znamená.

- Žd 7,11–19: Nedostatečnost „staré smlouvy“ (neděle)
- Žd 8,10–12: Zaslíbení „nové smlouvy“ (pondělí)
- Žd 8,1–6: Ježíš – prostředník „nové smlouvy“ (úterý)
- Žd 10,5–10: Požehnání plynoucí z „nové smlouvy“ (středa)
- Jr 31,31–33: „Nová smlouva“ a proměna srdce (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

POTŘEBA NOVÉ SMLOUVY

¹¹Kdyby služba levitských kněží, která vedla lid k poslušnosti zákona, přinesla dokonalost, nač by ještě bylo třeba ustanovovat jiného kněze podle řádu Melchisedechova, a nezůstat při kněžství podle řádu Áronova? ¹²Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona. ¹³A ten, na nějž se to slovo vztahuje, pocházel z jiného pokolení, z něhož nikdo nekonal službu u oltáře. ¹⁴Je dobře známo, že náš Pán pocházel z Judy, a u Mojžíše není zmínky o kněžích z tohoto pokolení. ¹⁵To vše je ještě zřejmější, když podobně jako Melchisedech je ustanoven jiný kněz ¹⁶ne podle zákona o tělesném původu, nýbrž na základě svého nepomíjícího života, ¹⁷jak se o něm svědčí: „Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova.“ ¹⁸Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný – ¹⁹zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti – avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž mocí přistupujeme až k Bohu. (Žd 7,11–19)

Osobní studium

Proč byla podle úvodního textu (Žd 7,11–19) nutná nová smlouva? V čem se lišila od té předchozí?

Podle listu Židům skutečnost, že Ježíš byl ustanoven knězem podle Melchisedechova řádu, znamenala, že byla uzavřena nová smlouva. Stará smlouva byla postavena na službě levitských kněží (Žd 7,11). Levité působili jako prostředníci mezi Bohem a izraelským národem a zákon neumožňoval nikomu jinému stát se knězem. Autor dospěl k závěru, že změna kněžství znamená změnu zákona o kněžství a také změnu smlouvy (Žd 7,12.18.19).

Problém se starou smlouvou byl, že neposkytovala dokonalost (Žd 7,11). Pavel mluví o levitech a jejich službě (obětech, svátcích atd.). Zvířecí oběti, které přinášeli levité, nemohly poskytnout skutečné, úplné očistění od hříchů ani přístup k Bohu (Žd 10,1–4; 9,13.14; 10,19–23).

Skutečnost, že byla nutná nová smlouva, neznamena, že Bůh byl vůči Izraelcům nespravedlivý, když jim dal starou smlouvu. Služba levitů ve svatostánku měla Izrael chránit před modlářstvím a směřovat jejich pohled na budoucí Ježíšovu službu. List Židům zdůrazňuje, že oběti byly „názna budoucího dobra“ (Žd 10,1).

Oběti poukazovaly na Ježíše. Měly lidem pomoci vložit naději a víru v beránka Božího, který „snímá hřích světa“ (J 1,29; porovnej s Iz 53). Pavel říká totéž, když píše, že zákon byl „naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry“ (Ga 3,24), nebo že „Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří“ (Ř 10, 4).

Jinými slovy, ani deset přikázání, ačkoli jsou dokonalá a dobrá, nemůže poskytnout spasení (Ř 3,20–28; 7,12–14). Jsou dokonalou normou spravedlnosti, ale neposkytují spravedlnost, podobně jako pohled do zrcadla nemůže smazat vrásky. Na dokonalou spravedlnost potřebujeme Ježíše jako svého zástupce.

Aplikace

Proč nás zákon nemůže zachránit? Proč nás ani dodržování všech přikázání (což samo o sobě je nemožné) nemůže zachránit?

NOVÁ A OBNOVENÁ

¹⁰A toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, praví Hospodin: Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem.

¹¹Pak už nebude učit druh druhá a bratr bratra a nebude vybízet: „Poznej Pána,“ protože mě budou znát všichni, od nejmenšího až po největšího. ¹²Slituji se nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy už nevzpomenu. (Žd 8,10–12)

Osobní studium

Porovnej text Žd 8,10–12 s uvedenými texty. Co se z nich dozvídáš o povaze nové smlouvy?

Dt 6,4–6

Dt 30,11–14

Jr 31,31–34

Příslib nové smlouvy v listu Židům odkazuje na slova proroka Jeremjáše. Podle Jeremjáše byl Boží příslib nové smlouvy obnovením smlouvy, kterou poprvé uzavřel Hospodin s Izraelem prostřednictvím Mojžíše (Jr 31,31–34). Dalo by se tedy říci, že Jr 31 nemluví o „nové“ smlouvě, ale o „obnově“ původní smlouvy s Izraelem. Použité hebrejské slovo pro „nové“, *chadaša*, totiž může mít nejen význam „zcela nový“, ale také „obnověný“, nebo dokonce „znovu nastolený“.

Problém se starou smlouvou byl především v tom, že ji lidé porušili (Žd 8,8.9). Smlouva sama o sobě nebyla chybná, ale lidé byli. Zároveň je třeba říci, že v dějinách

Izraele bylo mnoho věřících, u nichž se naplnily záměry smlouvy a kteří měli zákon v srdci (Ž 37,31; Ž 40,8.9; Ž 119,11; Iz 51,7).

I když je nová smlouva obnovením staré smlouvy, v jistém smyslu je skutečně nová. Jeremjášův příslib „nové smlouvy“ nepředstavoval jen obnovu podmínek, které existovaly před vyhnanstvím a které Izraelci několikrát porušili a následně obnovili, protože se od Boha odvrátili mnohokrát. Lidé prostě nebyli ochotni dodržet smlouvu s Bohem (Jr 13,23).

Bůh slíbil, že stvoří něco nového (Jr 31,22). Nová smlouva nebude stejná jako smlouva, kterou Bůh uzavřel „s jejich otci“ (Jr 31,32). Vzhledem k nevěrnosti lidí nebyly sliby, které Bůh dal podle Mojžíšovy smlouvy, nikdy splněny. Nyní, na základě záruky poskytnuté Synem (Žd 7,22), Bůh splní záměry své smlouvy. Bůh nezměnil svůj zákon ani nesnížil své požadavky. Poslal svého Syna jako ručitele smluvních zaslíbení (Žd 7,22; Žd 6, 18–20). V nové smlouvě nejsou prokletí. Jsou tam jen požehnání, protože Ježíš smluvní požadavky dokonale naplnil a vzal prokletí na sebe (Ga 3,13).

Aplikace

Přečti si 2Tm 2,13. Co se můžeš naučit z Boží věrnosti svému lidu a z plánů, které s nimi měl? Jaké jsou (nebo by měly být) tvoje vztahy k druhým lidem? Z čeho by měly vycházet tvoje plány do budoucna?

NOVÁ SMLOUVA MÁ LEPŠÍHO PROSTŘEDNÍKA

¹Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu ²v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk. ³Každý velekněz bývá ustanoven k tomu, aby přinášel dary a oběti; proto musel i Ježíš nutně přinést oběť.

⁴Na zemi by nemohl být knězem, protože zde už byli kněží, kteří přinášeli dary podle zákona.

⁵Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské. Vždyť Bůh uložil Mojžíšovi, když měl zřídit stánek: „Hleď, ať uděláš vše podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.“

⁶Avšak Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních. (Žd 8,1–6)

Osobní studium

Přemýšlej o úvodním textu (Žd 8,1–6). Proč je Ježíš lepším prostředníkem smlouvy, než byli levitští kněží?

Řecký výraz *mesités* („prostředník“, „zprostředkovatel“) pochází ze slova *mesos* („střed“) a označuje toho, kdo jde nebo stojí uprostřed. Byl to odborný termín označující osobu, která plnila jednu nebo více z těchto funkcí: (1) byl to rozhodčí mezi dvěma nebo více stranami, (2) vyjednávač nebo obchodní zprostředkovatel, (3) svědek v právním slova smyslu nebo (4) ten, kdo je ručitelem a ručí za splnění dohody.

Výraz „zprostředkovatel“ nebo „mediátor“ je nedostatečný překlad slova pro *mesités*, protože se zaměřuje pouze na první dvě nebo tři použití řeckého výrazu. V listu Židům se však klade důraz na čtvrtou funkci. Ano, Ježíš je „prostředník“, jenž svou obětí překlenul propast hříchu, která nás dělila od Boha. Ano, pomáhá nám přijít k Otci a mluvit s ním, protože sami bychom nešli. Ano, je také svědkem, který dosvědčuje existenci smlouvy a její naplnění. Podle lis-

tu Židům je však Ježíš především ručitelem nové smlouvy (Žd 7,22). Výraz „prostředník“ je v listu používán ve významu „ručitel“. Ježíš zaručuje, že sliby smlouvy budou splněny.

Kristova smrt umožňuje ustanovení nové smlouvy, protože naplňuje nároky první smlouvy s Izraelem (a dokonce i s prvními lidmi v Edenu), která byla porušena (Žd 9,15–22). V tomto smyslu je Ježíš ručitelem, který vzal na sebe všechny právní závazky porušené smlouvy. Ježíšovo nanebevstoupení zase zaručuje, že Bůh naplní sliby, které dal lidem (Žd 6,19.20). Ježíš je zárukou smlouvy, protože ukázal, že Boží sliby jsou pravdivé. Otec vzkřísil Ježíše a posadil ho po své pravici. Tím nám potvrdil, že i nás vzkřísí a přivede nás k sobě.

Ježíš je lepším prostředníkem než Mojžíš, protože slouží v nebeské svatyni a přinesl sebe sama jako dokonalou oběť za nás (Žd 8,1–5; 10,5–10). Mojžíšova tvář odrážela Boží slávu (Ex 34,29–35), ale Ježíš je Boží sláva (Žd 1,3; J 1,14). Mojžíš mluvil s Bohem tváří v tvář (Ex 33,11), ale Ježíš je zosobněné Boží Slovo (Žd 4,12.13; J 1,1–3.14).

Aplikace

Kristus splnil požadavky smlouvy na poslušnost. Jaká je role poslušnosti v našem životě a proč je stále důležitá?

NOVÁ SMLOUVA PŘINÁŠÍ LEPŠÍ ZASLÍBENÍ

⁵Proto Kristus říká, když přichází na svět: „Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo. ⁶V zápalné oběti ani v oběti za hřích, Bože, jsi nenašel zalíbení. ⁷Proto jsem řekl: Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno.“ ⁸Předně říká: „Oběti ani dary, oběti zápalné ani oběti za hřích jsi nechtěl a nenašel jsi v nich zalíbení“ – totiž v takových, jaké se obětují podle zákona. ⁹Potom však řekne: „Zde jsem, abych konal tvou vůli.“ Tak ruší první, aby ustanovil druhé. ¹⁰Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo. (Žd 10,5–10)

Osobní studium

Můžeme být v pokušení myslet si, že nová smlouva „má lepší zaslíbení“ v tom smyslu, že má větší odměny, než měla stará smlouva (nebeská vlast, věčný život atd.). Pravdou je, že Bůh nabídl starozákonním věřícím tytéž odměny, jaké nabízí nám (viz Žd 11,10.13–16). Ve verši Žd 8,6 se výrazem „lepší zaslíbení“ myslí různé typy zaslíbení.

Smlouva mezi Bohem a Izraelem byla formální výměnou slibů. Bůh převzal iniciativu a vysvobodil Izrael z Egypta a slíbil, že je přivede do zaslíbené země.

Porovnej texty Ex 24,1–8 a Žd 10,5–10. Jaké jsou podobnosti, a jaké rozdíly mezi těmito dvěma zaslíbeními?

Smlouva mezi Bohem a Izraelem byla potvrzena krví. Touto krví byl pokropen oltář a jeho okolí. Izraelský lid slíbil, že se bude řídit vším, co Hospodin řekl.

„Podmínky, za kterých Bůh lidem nabízí věčný život, jsou stále stejné. Jsou stej-

né jako na počátku v ráji, dříve než Adam s Evou podlehli zlu. Věčný život Bůh může dát jen těm, kdo dokonale dodržují jeho zákon, kdo jsou dokonale spravedliví. Bůh nemůže udělit nikomu věčný život za jiných podmínek, protože by tím ohrozil bezpečí a dobro všech ostatních stvořených bytostí. V takovém případě by hřích existoval věčně, utrpení a neštěstí by nikdy neskončilo.“ (SC 62; CVP 63)

Bůh naplnil požadavky nové smlouvy, protože poslal svého vlastního Syna, aby přišel a žil dokonalý život. V něm se naplnila zaslíbení smlouvy a nám byla potom nabídnuta prostřednictvím víry v Ježíše. Ježíšova poslušnost zaručuje naplnění smluvních slibů (Žd 7,22). Má nárok, aby mu Bůh dal požehnání smlouvy, která pak dostaneme my. Ti, kteří jsou „v Kristu“, se budou moci spolu s ním těšit z těchto zaslíbení. Bůh nám také dává svého svatého Ducha, aby nás uschoptil k plnění jeho zákona.

Aplikace

Kristus splnil požadavky smlouvy. Proto není pochyb, že se Boží zaslíbení adresovaná nám také naplní. Jak ti to pomáhá porozumět významu textu 2K 1,20–22? Jakou naději zde nacházíme?

NOVÁ SMLOUVA JAKO ŘEŠENÍ PROBLÉMU SRDCE

³¹Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy uzavřu s domem izraelským i s domem judským novou smlouvu. ³²Ne takovou smlouvu, jakou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je uchopil za ruku, abych je vyvedl z egyptské země. Oni mou smlouvu porušili, ale já jsem zůstal jejich manželem, je výrok Hospodinův. ³³Toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, je výrok Hospodinův: Svůj zákon jim dám do nitra, vepíši jim jej do srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem. (Jr 31,31–33)

²⁶A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. ²⁷Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. (Ez 36,26.27)

Osobní studium

Porovnej zaslíbení o nové smlouvě v úvodních verších Jeremjáše a Ezechiela. Jak spolu souvisí?

První smlouva byla napsána Bohem na kamenné desky a byla uložena v truhle smlouvy jako důležité svědectví o Boží smlouvě s jeho lidem (Ex 31,18; Dt 10,1–4). Kamenné desky však mohly být rozbity a svitky, jak to zažil Jeremjáš, bylo možné rozřezat a spálit (Jr 36,23).

Ale v nové smlouvě Bůh píše svůj zákon do lidských srdcí. Srdce je spojeno s myslí, orgánem paměti a porozumění (Jr 3,15; Dt 29,3). Je centrem vědomých rozhodnutí (Jr 3,10; 29,13).

Tento slib nebyl pouze zajištěním přístupu k zákonu pro všechny. Slib měl přinést změnu v srdcích lidí. Problém Izraelitů byl v tom, že jejich hřích byl „zapsán železným rydlem, je vyryt diamantovým hrotem na tabulku jejich srdcí“ (Jr 17,1). Izraelité měli „zarputilé“ („umíněné“; ČSP) srdce (Jr 13,10;

Jr 23,17), proto nebylo možné, aby dělali správná rozhodnutí (Jr 13,23).

Jeremjáš neoznámil změnu zákona, protože problémem Izraelitů nebyl zákon, ale srdce. Bůh chtěl, aby věrnost Izraele byla odpovědí na to, co pro ně udělal. Dal jim deset přikázání s historickým prologem, který vyjadřuje Boží lásku a péči o svůj lid (Ex 20,1.2). Bůh chtěl, aby Izraelité dodržovali jeho zákony, protože vědí, že pro ně chce to nejlepší. Tuto pravdu zjevil už jejich velkolepým vysvobozením z Egypta. Jejich poslušnost měla být projevem vděčnosti, projevem jejich vztahu.

Totéž platí i dnes pro nás. Ježíšova láska a péče o nás, kterou dokázal svou smrtí za naše hříchy, jsou prologem nové smlouvy (L 22,20). Skutečná poslušnost pochází ze srdce jako projev lásky (Mt 22,34–40). Tato láska je charakteristickým znakem přítomnosti Ducha svatého v životě věřícího. Bůh do nás vlévá svou lásku prostřednictvím svého Ducha (Ř 5,5), který je vyjádřen v lásce (Ga 5,22).

Aplikace

Pokud měli Izraelité milovat Boha, i když nechápali Kristovu smrt, proč bychom dnes měli milovat Boha ještě více než oni? V jakém smyslu se láska projevuje poslušností?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Podle Bible je poslušnost Boha něco mnohem hlubšího než formální plnění příkazů a konání dobrých skutků. Poslušnost je služba z lásky. Boží zákon svědčí o tom, jaký je Bůh. Láska je podstatou celého zákona. Boží vláda v nebi i na zemi vychází z jeho zákona lásky. Když máme v srdci lásku a když se snažíme podobat svému Stvořiteli, realizuje se Boží slib: ‚Vložím své zákony do jejich srdcí a vepíšu je do jejich myslí.‘ (Žd 10,16)

Jestliže byl zákon vepsán do našeho srdce, nebude formovat celý náš život? Poslušnost je pravý důkaz lásky. Dokládá také, že se snažíme žít tak, jak si to Bůh přeje. Bible říká: ‚V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání.‘ ‚Neprávem se k němu hlásí, kdo se mu nepodřizuje.‘ (1J 5,3; 2,4) Víra nenahrazuje nutnost žít v souladu s Božím zákonem. Prostřednictvím víry a pouze vírou přijímáme milost Ježíše Krista. A právě milost nás uschopňuje naplňovat Boží zákon.“ (SC 60.61; CVP 62)

„Čím více se přiblížíme k Ježíši Kristu, tím více si začneme uvědomovat své vlastní nedostatků a chyby. Když začneme srovnávat sebe s dokonalým Ježíšem Kristem, vynikne naše sobectví a naše nedokonalost. Zároveň to bude doklad, že satanovy lživé názory ztrácejí nad námi moc, že nás vede Boží Duch – a Boží Duch vede k životu.

Opravdová láska k Ježíši Kristu nemůže zakořenit v našem srdci, dokud si neuvědomíme svou hříšnost. Jakmile nás promění Kristova milost, začneme obdivovat dokonalý charakter svého Pána. Jestliže nechápeme, jak jsme nedokonalí a hříšní, znamená to, že jsme nikdy nepostřehli krásu a dokonalost Ježíše Krista.“ (SC 64.65; CVP 65.66)

Otázky k rozhovoru

1. Zamyslete se nad výše uvedenými citáty z knihy Ellen G. Whiteové *Cesta k vnitřnímu pokoji*. Čím blíže jsme Kristu, tím hříšnějšími se staneme ve svých očích. Jak zajistit, že neodmítneme víru v zoufalství, když si budeme uvědomovat svou vlastní hříšnost?
2. Pozastavme se nad myšlenkou, že zákon se nám zapisuje do srdce. Co to znamená pro duchovní život křesťana? Jak by nám porozumění a prožívání této pravdy mohlo pomoci vyhnout se poslušnosti, která je pouze zákonictvím, „mrtvými skutky“ (Žd 9,14)?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ježíš – dokonalá oběť

Texty na tento týden

Žd 9,19–22; Ef 3,14–19; Žd 7,26–28; 10,9–12; 9,22–28; Ř 3,21–26

Základní verš

„Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.“ (Žd 10,14)

Myšlenka, že by člověk, který byl shledán vinným a byl popraven na kříži, měl být uctíván jako Bůh, byla pro starověké uvažování urážející. Ojedinelé zmínky o kříži v římské literatuře jsou svědectvím o odporu k této myšlence. Pro Židy to bylo stejné – ve Starém zákoně je psáno: „... ten, kdo byl pověšen, je zlořečený Bohem“ (Dt 21,23).

Mezi motivy křesťanských kreseb v katakombách nacházíme páva (pravděpodobně symbol nesmrtnosti), holubici, vítěznou palmovou ratolest a rybu. Později se objevují další témata: Noemova archa, Abraham obětující berana namísto Izáka, Daniel v jámě se lvy, Jonáš v břiše velryby, pastýř nesoucí jehňátko nebo zobrazení zázraků jako uzdravení ochrnutého či vzkříšení Lazara. To vše byly symboly záchrany, vítězství a péče. Kříž však vyjadřoval porážku a hanbu. Přesto se však právě kříž stal znakem křesťanství. Pavel dokonce označil evangelium jako „slovo o kříži“ (1K 1,18).

Tento týden se podíváme na symbol kříže, jak o něm hovoří list Židům.

Osnova lekce

Devátá lekce našeho uvažování nad listem Židům se zaměřuje na význam Kristova kříže ve světle starozákonních rituálních obětí. Uvidíme v ní, jaký byl původní smysl obětí, jak se tato myšlenka projevila v tom, co pro nás udělal Ježíš, a co z toho pro nás plyne.

- Žd 9,19–22: Proč je oběť tak důležitá (neděle)
- Ef 3,14–19: Oběti jako prostředek k pochopení Kristova poslání (pondělí)
- Žd 7,26–28; 10,9–12: Ježíšova dokonalá oběť (úterý)
- Žd 9,22–28: Kristova oběť a očistění člověka od hříchu (středa)
- Ř 3,21–26: Kristova oběť a „očistění“ Božího jména (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

DŮLEŽITOST OBĚTÍ

¹⁹Když Mojžíš všemu lidu oznámil všechna přikázání podle zákona, vzal krev telat a kozlů, vodu, červenou vlnu s yzopem a pokropil knihu Zákona i všechen lid. A řekl jim: ²⁰„Toto je krev smlouvy, kterou s vámi uzavřel Bůh.“ ²¹Podobně pokropil krví i stánek a všechno bohoslužebné náčiní. ²²Podle zákona se skoro vše očišťuje krví, a bez vylití krve není odpuštění. (Žd 9,19–22)

Osobní studium

Text Žd 9,15 vysvětluje, že Ježíšova smrt byla obětí, jejímž smyslem bylo „vykoupení z hříchů spáchaných za první smlouvy“. To vše proto, „aby ti, kdo jsou od Boha povoláni, přijali věčné dědictví“.

Na starověkém Středním východě byla smlouva mezi dvěma lidmi nebo národy velmi vážnou záležitostí. Zahrnovala vzájemnou výměnu slibů pod přísahou. Takový přístup vycházel z předpokladu, že boho-ové potrestají každého, kdo přísahu poruší. Smlouvy byly často ratifikovány obětováním zvířete.

Například, když Bůh uzavřel smlouvu s Abramem, součástí obřadu bylo i rozpůlení zvířat (Gn 15,6–21). Zúčastněné strany obvykle prošly mezi kusy zvířat na znamení, že takový osud postihne toho, kdo by smlouvu porušil. Při uzavření smlouvy s Abramem je příznačné, že mezi rozpůlenými zvířaty prošel pouze Hospodin. Tím dal Abramovi jasně najevo, že on svůj slib nikdy neporuší.

Porovnej texty Gn 15,6–21 a Jr 34,8–22. Co se z těchto textů dovídáme o smlouvě?

Smlouva s Bohem umožnila Izraelcům vstup do zaslíbené země jako do jejich dědictví. Součástí smlouvy byl soubor přikázání a také pokropení oltáře krví. Toto pokropení poukazovalo na osud té strany, která smlouvu poruší. Právě proto list Židům říká, že „bez prolití krve není odpuštění“ (Žd 9,22).

Když Izraelci porušili smlouvu, Bůh čelil bolestivému dilematu. Smlouva vyžadovala smrt přestupníka, ale Bůh svůj lid miloval. Kdyby Bůh jednoduše jejich hřích přehlédl nebo by je odmítl potrestat, nemohl by už po nikom vyžadovat zachovávání jeho přikázání a svět by se ocitl v chaosu.

Boží Syn však nabídl sám sebe jako zástupce, který bude potrestán. Zemřel na našem místě, abychom mohli dostat „věčné dědictví, které nám bylo zaslíbeno“ (Žd 9,15,26; Ř 3,21–26). Bůh tedy obhájil svatost svého zákona a současně zachránil ty, kteří zákon přestoupili. Takový krok mohl uskutečnit díky kříži.

Aplikace

Proč zákon sehrává v poselství evangelia tak důležitou roli?

RŮZNÉ DRUHY OBĚTÍ

¹⁴Proto klekám na kolena před Otcem, ¹⁵od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a prosím, ¹⁶aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil „vnitřní člověk“ ¹⁷a aby Kristus skrze víru přebýval ve vašich srdcích; a tak abyste zakořenění a zakotvení v lásce ¹⁸mohli spolu se všemi bratřími pochopit, co je skutečná šířka a délka, výška i hloubka: ¹⁹poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání, a dát se prostoupit vši plností Boží. (Ef 3,14–19)

Osobní studium

Ježíšova smrt přináší odpuštění. Odpuštění našich hříchů však v sobě zahrnuje mnohem více než jen zrušení trestu za naše nedodržení smlouvy. To je jeden z důvodů, proč se židovský obětní systém skládal z pěti různých druhů obětí. K vyjádření hloubky Kristovy smrti na kříži byly potřebné všechny.

Přemýšlej o úvodním textu (Ef 3,14–19). Za co se Pavel modlil?

Při *zápalné oběti* mělo být celé zvíře spáleno na oltáři (Lv 1). Tato oběť představovala Krista, který se za nás vydal. Přestože byl rovný Bohu, „přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka“ (Fp 2,5–8).

Přídavná oběť (moučná; B21) byla projevem vděčnosti za Boží péči o obživu lidu (Lv 2). I tato oběť představovala Ježíše, „chléb života“ (J 6,35.48), jehož prostřednictvím máme věčný život.

Součástí pokojné oběti bylo jídlo s přáteli a rodinou na oslavu požehnání a prosperity, jejímž dárcem byl Bůh (Lv 3). I tato oběť

představovala Krista, jehož oběť nám přináší klid (Iz 53,5; Ř 5,1; Ef 2,14). Je také zdůrazněním, že i my se máme účastnit Ježíšovy oběti tím, že přijímáme jeho tělo a pijeme jeho krev (J 6,51–56).

Oběť za hřích přinášela odpuštění hříchu (Lv 4,1–5,13). Tato oběť zdůrazňovala roli krve zvířete, která představovala jeho život. Měla přinést smíření za hříchy (Lv 17,11) a ukazovat na krev Ježíše, který nám odpustil a vykoupil nás z našich hříchů (Mt 26,28; Ř 3,25; Žd 9,14).

Oběť za vinu sloužila k odstranění viny (Lv 5,14–6,7). Přinášela odpuštění v případech, kdy bylo možné dát odškodnění nebo náhradu. Tato oběť nás učí, že Boží odpuštění nás nezbujuje odpovědnosti zajistit nápravu tam, kde je to možné, těm, kterým jsme ublížili.

Oběti přinášené ve svatyni nás učí, že zkušenost spasení je mnohem hlubší než jen intelektuální přijetí Ježíše jako našeho zástupce. Potřebujeme se jím „sytit“, dělit se o přijaté požehnání s druhými a snažit se odčinit zlo, které jsme způsobili druhým.

Aplikace

Co ti nejvíc pomáhá poznávat Kristovu lásku? Co pro tebe tato láska znamená a k čemu tě inspiruje?

JEŽÍŠ – DOKONALÁ OBĚŤ

²⁶To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa, ²⁷který nemusí jako dřívější velekněží denně přinášet oběti napřed za vlastní hříchy a pak teprve za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když obětoval sebe sama. ²⁸Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi podléhající slabosti, ale slovo přísahy, dané až po zákonu, ustanovuje Syna navěky dokonalého. (Žd 7,26–28)

⁹Potom však řekne: „Zde jsem, abych konal tvou vůli.“ Tak ruší prvé, aby ustanovil druhé. ¹⁰Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo. ¹¹Každý kněz stojí a koná denně bohoslužbu, znovu a znovu přináší tytéž oběti, ale ty nikdy nemohou navždy zahladit hříchy. ¹²Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží. (Žd 10,9–12)

Osobní studium

Při přemýšlení o úvodních textech se soustřeď na verše Žd 7,27 a Žd 10,10. Jak je v těchto textech popsána Ježíšova oběť?

„Levitských kněží muselo být mnoho, protože umírali a nemohli sloužit trvale“ (Žd 7,23). Tento výrok je v kontrastu s Ježíšem, který žije navěky a má věčné kněžství (Žd 7,24.25). Levitští kněží přinášeli „denně“ (Žd 7,27) a „rok co rok“ (Žd 9,25) oběti a dary, které „nemohly dokonale očistit svědomí toho, kdo je obětuje“ (Žd 9,9; 10,1–4).

Ježíš však obětoval sebe sama a přinesl „jedinou oběť“ (Žd 10,10.12–14), která očisťuje naše svědomí (Žd 9,14; 10,1–10) a „snímá“ („smaže“ B21; „zruší“ ČSP) hřích (Žd 9,26). Ježíšova oběť převyšuje zvířecí oběti, protože Ježíš je Božím Synem (Žd 7,26–28), který dokonale naplnil Boží vůli (Žd 10,5–10).

Chápaní Ježíšovy „jediné oběti“ má širší význam.

Za prvé, Ježíšova oběť je dokonale účinná a nic ji nemůže překonat. Oběti levitských

kněží se musely pravidelně opakovat, protože neměly dokonalou moc očistit. „Kdyby ti, kdo je přinášejí, neměli už vědomí hříchu, protože byli jednou provždy očistěni, dávno by byly tyto oběti přestaly“ (Žd 10,2).

Za druhé, všechny druhy starozákonních obětí našly své naplnění na kříži. Ježíš nás tedy nejen očisťuje od hříchu (Žd 9,14), ale přináší nám i posvěcení (Žd 10,10–14) tím, že hřích odstraňuje z našich životů (Žd 9,26). Než mohli kněží přistoupit k Bohu ve svatyni a konat službu ve prospěch svých bližních, museli být očistěni a posvěceni (Lv 8 a 9). Ježíšova oběť nás očisťuje a posvěcuje (Žd 10,10–14), takže můžeme přistupovat k Bohu v „plné jistotě víry“ (Žd 10,19–23) a můžeme mu sloužit jako „královské kněžstvo“ (1Pt 2,9).

A konečně, Ježíšova oběť posiluje náš duchovní život. Je pro nás příkladem, kterým se máme inspirovat a který máme následovat. Právě proto nás list Židům vybízí, abychom měli svůj pohled upřený na kříž a nechali se vést Kristem (Žd 12,1–4; 13,12.13).

Aplikace

Kříž je základem všeho požití, které nám Bůh uděluje. Přináší očistění od hříchu, posvěcení ke službě a sílu k růstu. Jak můžeme ještě lépe prožívat to, co jsme v Kristu dostali?

KŘÍŽ A CENA ODPUŠTĚNÍ

²²Podle zákona se skoro vše očišťuje krví, a bez vylití krve není odpuštění. ²³To, co je jen náznamem nebeských věcí, bylo nutno očišťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí. ²⁴Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář. ²⁵Není třeba, aby sám sebe obětoval vždy znovu, jako když velebně rok co rok s cizí krví vchází do svatyně; ²⁶jinak by musel trpět mnohokrát od založení světa. On se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hřích. ²⁷A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, ²⁸tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají. (Žd 9,22–28)

Osobní studium

Jakou službu vykonává podle úvodního textu (Žd 9,22–28) Ježíš v nebeské svatyni?

Svatyně je symbolem Boží vlády. Přemýšlíme-li o očišťování starozákonní svatyně, dává smysl myšlenka, že i nebeská svatyně musí být očištěna. Způsob, jakým se Bůh staví k hříchům svého lidu, ovlivňuje vnímání spravedlnosti jeho vlády (Ž 97,2). Jako Vládce je Bůh zároveň Soudcem svého lidu. Očekává se, že bude soudit spravedlivě, obhájí nevinné a odsoudí vinné. Jestliže tedy Bůh odpouští hříšníkovi, přijímá za toto rozhodnutí právní odpovědnost. Do svatyně, která představuje Boží charakter a způsob vlády, je přenesen hřích. To vysvětluje verše, že když nám Bůh odpouští, „nese“ naše hříchy (Ex 34,7; Nu 14,17–19; hebrejské slovo pro „odpouštět“ v těchto verších znamená „nést“).

Ilustrací této myšlenky je způsob obětování ve starozákonní svatyni. Když člověk usiloval o odpuštění, přinesl zvíře jako oběť za své hříchy, vyznal je a zvíře obětoval. Krví zvířete byly pomazány rohy oltáře

nebo se jí kropilo v prvním oddělení svatyně. Hřích byl takto symbolicky přenesen do svatyně. Bůh vzal hříchy svého lidu a sám je nesl.

V starozákonním systému se očišťování od hříchu nebo smíření za hřích odehrávalo ve dvou fázích. Během roku přinášeli kající hříšníci oběti do svatyně. Tyto oběti je očistily od jejich hříchů, zároveň se však hříchy dostávaly do svatyně před samotného Boha. Na konci roku, v den smíření, který byl zároveň soudním dnem, Bůh očistil svatyni tím, že přenesl hříchy ze svatyně na kozla pro Azázela, který představoval satana (Lv 16,15–22).

Tento dvoufázový systém očišťování vyjadřovala i dvě oddělení pozemské svatyně, která byla postavena podle nebeského vzoru (Ex 25,9; Žd 8,5). Umožňoval Bohu projevit současně milosrdenství i spravedlnost. Ti, co během roku vyznávali své hříchy a projevovali svou věrnost Bohu, prožívali v den smíření sobotu, skutečný odpočinek od svých hříchů (Lv 16,29–31). Ti, kdo nečinili pokání, byli „vymýceni“ („vyhlazeni“; ČSP) ze svého lidu (Lv 23,27–32).

Aplikace

Čím vším by sis musel projít, kdyby byl před tebou jen trest za tvé hříchy? Jak ti takové uvažování pomáhá chápat, co vlastně pro tebe Kristus vykonal?

SOUD A BOŽÍ CHARAKTER

²¹Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, ²²Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří. Není totiž rozdílu: ²³všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; ²⁴jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. ²⁵Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy. ²⁶Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše. (Ř 3,21–26)

¹⁶Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. ¹⁷Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: „Spravedlivý z víry bude živ.“ (Ř 1,16.17)

Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. (Ř 5,8)

Osobní studium

Co podle úvodních veršů zjevuje o Bohu Ježíšova oběť na kříži za odpuštění našich hříchů?

Odpuštění našich hříchů je možné vysvětlit na dvou fázích Ježíšovy služby ve dvou odděleních nebeské svatyně. Za prvé, Ježíš vzal naše hříchy a sám je nesl na kříž, aby daroval odpuštění každému, kdo v něho uvěří (Sk 2,38; 5,31). Právo odpouštět hříchy si vydobyl na kříži, protože na sobě nesl hříchy celého lidstva. Uvedl tím v platnost novou smlouvu, která mu umožnila vložit prostřednictvím Božího Ducha Boží zákon do srdcí lidí (Žd 8,10–12; Ez 36,25–27).

Druhá fáze Ježíšovy služby spočívá v soudu, který předchází jeho druhému příchodu. Z pohledu listu Židům šlo o budoucí událost (Žd 2,1–4; 6,2; 9,27.28; 10,25.27). Tento soud začíná od Božího lidu, jeho popis nacházíme v Da 7,9–27; Mt 22,1–14 a Zj 14,7 a jeho cílem je ukázat, že Bůh je při odpouštění lidem spravedlivý. Během tohoto sou-

du jsou otevřeny záznamy o životě každého člověka. Bůh ukáže, co se odehrávalo v srdcích věřících, jak přijali Ježíše za svého Spasitele a otevřeli se pro působení Ducha svatého ve svých životech.

„Člověk nemůže těmto obviněním čelit sám. Stojí před Bohem v oděvu znečištěném hříchem a vyznává své viny. Ale Ježíš, náš Obhájce, pronese působivou obhajovací řeč ve prospěch těch, kteří mu pokáním a vírou svěřili svou duši. On zastupuje jejich věc a mocnými důkazy Golgoty vyvrací argumenty žalobce. Jeho dokonalá poslušnost Božímu zákonu až k smrti na kříži mu dala veškerou moc na nebi a na zemi. Nyní požaduje od svého Otce milost a smíření pro hříšné lidi. [...] I když poznáváme svůj hříšný stav, musíme důvěřovat Kristu jako naší spravedlnosti, našemu posvěcení a našemu vykoupení. Na satanovy žaloby nemáme odpověď. Jen sám Kristus se nás může účinně zastávat. On jediný může žalobce umlčet. Má totiž argumenty, které nejsou založeny na našich zásluhách, ale na jeho vlastních.“ (5T 471.472)

Aplikace

Ve světle Iz 49,7 se zamysli nad službou Ježíše Krista. Neměl důvod podlehnout kvůli vnějším okolnostem malomyslnosti? Jaké poučení z toho vyplývá pro tebe?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečti 78. kapitolu „Ukřižování“ (DA 741–757; TV 476–486) a 79. kapitolu „Význam Ježíšovy oběti“ (DA 758–764; TV 487–491) v knize *Touha věků*.

Profesor Jiří Moskala vysvětluje povahu předadventního soudu následovně: Bůh „není u soudu proto, aby vystavil všechny mé hříchy jako ve výkladní skříni. Naopak, v první řadě poukáže na svou úžasnou proměňující a mocnou milost. Potom před celým vesmírem jako věrný Svědek mého života vysvětlí moje postoje vůči Bohu, moje vnitřní pohnutky, moje uvažování, moje skutky, moje sklony a směřování mého života. To vše vyjeví. Ježíš dosvědčí, že jsem udělal mnoho chyb a že jsem přestoupil jeho svatý zákon. Zároveň však vydá svědectví o tom, že jsem činil pokání, prosil jsem o odpuštění a že mě jeho milost změnila. Potom prohlásí: Moje krev je dostatečná pro hříšníka Moskalu. Ve svém životě směřoval ke mně, je laskavý ke mně i k lidem, koná nesobecky, dá se mu důvěřovat, je mým dobrým a věrným služebníkem.“ („Toward a Biblical Theology of God's Judgment: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgment“, *Journal of the Adventist Theological Society* 15, Spring 2004: s. 155)

„Pro vykoupení stejně jako pro nepadlé bytosti bude Kristův kříž předmětem hloubání i radosti. Ukáže se, že sláva, která vyzařuje z Ježíšovy tváře, je slávou obětavé lásky. Ve světle Golgoty všichni pochopí, že zákon lásky, která zapírá sama sebe, je zákonem života na zemi i v nebi. Láska, která „nehledá svůj prospěch“, pochází od Boha. V tichém a pokorném Kristu se zjevil Bůh, jenž přebývá ve světle, k němuž se nikdo nemůže přiblížit.“ (DA 19,20; TV 9)

Otázky k rozhovoru

1. Lidé měli vždy sklony nabízet Bohu různé druhy obětí jako výměnu za odpuštění nebo spasení. Některí nabízejí Bohu skutky pokání (například dlouhé poutě), jiní nabízejí život naplněný službou nebo život v odříkání. Jak bychom měli takové jednání vnímat ve světle Ježíšovy oběti a prohlášení Písma, že kříž přinesl konec všem obětem (Da 9,27; Žd 10,18)?
2. Jaká je role sebeobětování v životě věřícího? Co měl Ježíš na mysli, když řekl, že máme vzít svůj kříž a následovat ho (Mt 16,24)? Jak chápat slova apoštola Pavla, když řekl, že máme obětovat naše těla „jako živou, svatou, Bohu milou oběť“ (Ř 12,1)? Jaký je vztah mezi výzvou Ježíše (Mt 16,24), Pavla (Ř 12,1) a textem Žd 13,15.16?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Cesta za oponu

Texty na tento týden

Žd 9,23–28; 12,18–21; Lv 16,1,2; 10,1–3; Žd 10,19–22; 12,22–24

Základní verš

„Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nybrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář.“ (Žd 9,24)

Když se učedníci po Ježíšově nanebevstoupení vrátili z Olivové hory, byli naplnění radostí a pocitem vítězství. Jejich Mistr a Přítel vystoupil na nebesa, obdržel vládu nad zemí a vyzval i je, aby přistupovali k Bohu v jeho jménu s naprostou důvěrou, že Bůh na jejich modlitby odpoví (J 14,13,14). Přestože i nadále byli „na světě“ a čelili útokům zla, jejich naděje byla silná. Věděli, že Ježíš odešel do nebe, aby jim připravil místo (J 14,1–3). Věděli, že Ježíš je původcem jejich spasení a že svou krví otevřel cestu do nebeské vlasti.

Ježíšovo nanebevstoupení je ústředním bodem teologie listu Židům. Znamená začátek Ježíšovy vlády a také jeho velekněžské služby pro nás. A co je ještě důležitější, Ježíšovo nanebevstoupení označuje moment, kdy slavnostně vstoupila v platnost nová smlouva, díky níž můžeme vírou směle přistupovat k Bohu. Nyní skutečně máme právo přicházet díky Ježíši a jeho spravedlnosti k Bohu s důvěrou.

Osnova lekce

Při studiu této lekce se zaměříme na Ježíšovo nanebevstoupení, které je v listu Židům označeno jako vstoupení do lepší svatyně. Ježíš vešel do samotné Boží přítomnosti, abychom tuto možnost měli i my, hříšní lidé, jak si to Bůh vždy přál.

- Žd 9,23–28: Nanebevstoupení – do nebeské svatyně – k Otci (neděle)
- Žd 12,18–21: Pozvání, abychom i my přistoupili k Otci (pondělí)
- Lv 16,1,2; 10,1–3: Chrámová opona jako „ochrana“ hříšníka (úterý)
- Žd 10,19–22: Pozvání ke vstupu „za oponu“ (středa)
- Žd 12,22–24: Naděje na osobní setkání v novém Jeruzalémě (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

JEŽÍŠ PŘED OTCEM

²³To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očišťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí. ²⁴Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář. ²⁵Není třeba, aby sám sebe obětoval vždy znovu, jako když velekněz rok co rok s cizí krví vchází do svatyně; ²⁶jinak by musel trpět mnohokrát od založení světa. On se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hřích. ²⁷A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, ²⁸tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají. (Žd 9,23–28)

Osobní studium

Co bylo podle úvodních veršů cílem Ježíšova nanebevstoupení?

Bůh nařídil Izraelitům, aby se každý muž třikrát do roka „ukázal před Hospodinem“ a přinesl oběť. Mělo se to uskutečnit během Paschy (slavnost Nekvašených chlebů), na Letnice (slavnost Týdnů) a na slavnost Stánků (Ex 23,14–17; Dt 16,16). Pascha připomínala vysvobození Izraele z Egypta. Letnice slavily sklizeň obilí a v době Nového zákona byly spojeny i s vydáním zákona na Sinaji. Svátek Stánků připomínal Boží péči o Izrael během jejich pobytu na poušti. Podle Nového zákona mají všechny svátky či slavnosti Starého zákona také prorocký význam.

Text Žd 9,24 popisuje Ježíšovo nanebevstoupení do přítomnosti Otce. Přišel do nebeské, tedy „pravé“ svatyně, aby se postavil před Bohem s vzácnější obětí (Žd 9,23.24) – svou vlastní krví.

Ježíš naplnil prorocký význam poutních svátků s úžasnou přesností. Zemřel v den přípravy na Velikonoce, v době, kdy Izraelci obětovali velikonoční beránky (J 19,14;

Mt 27,45–50). Ježíš byl vzkříšen třetí den a vystoupil do nebe, aby přijal ujištění, že jeho oběť byla přijata (J 20,17; 1K 15,20). Odehrálo se to v době, kdy měl kněz přinést první snop obilí z nové úrody a nabídnout jej Hospodinu (Lv 23,10–12). Potom o čtyřicet dní později, v den Letnic, vystoupil na nebesa, aby usedl po Boží pravici a slavnostně zahájil platnost nové smlouvy (Sk 1,2).

Ve starověkém Izraeli bylo cílem putování do Jeruzaléma „ukázat se před tvář Boží“ (Ž 42,3). Znamenalo to nasytit se Boží přítomností a dobrotou a poukazovalo na setkání s Hospodinem po vzkříšení (Ž 17,15). Podobně hebrejský výraz „hledat Boží tvář“ znamenal požádat Boha o pomoc (2Pa 7,14; Ž 27,8; Ž 105,4). Podle listu Židům je právě toto smysl Ježíšova nanebevstoupení. Ježíš vystoupil k Bohu s dokonalou obětí. Vystoupil do nebe, do Boží přítomnosti, i jako náš „předchůdce“ (Žd 6,19.20; ČSP; B21; BK). Splnil tím slib věřícím, kteří byli „na zemi jen cizinci a přistěhovalci“, „toužili po lepší vlasti, po vlasti nebeské“ a upínali svou „naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 11,10.13–16).

Aplikace

Proč by nám jistota toho, co Kristus vykonal a co pro nás dělá nyní, měla přinášet i jistotu spasení?

BOŽÍ POZVÁNÍ

¹⁸Nestanuli jste jako Izrael před tím, co je hmatatelné: před „hořícím ohněm, temnotou, mráкотou, bouří, ¹⁹zvukem polnice a před hlasem Božích slov“, při němž posluchači prosili, aby toho byli ušetřeni. ²⁰Nemohli totiž snést slova výstrahy: „Dotkne-li se i jen zvíře té hory, bude ukamenováno.“ ²¹Pohled na to, co viděli, byl tak hrozný, že Mojžíš řekl: „Třesu se hrůzou a děsem.“ (Žd 12,18–21)

Osobní studium

Přemýšlejte o úvodním textu (Žd 12,18–21). Jakou zkušenost prožili Izraelité na Sínaji?

Když Bůh povolal Izraelity z Egypta, jeho plánem bylo vytvořit si s nimi osobní a důvěrný vztah. Řekl: „Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě“ (Ex 19,4).

Bůh tehdy dal prostřednictvím Mojžíše potřebné pokyny, aby byli připraveni na setkání s ním. Lidé se měli nejprve posvětit (Ex 19,10–15). Pokud by se někdo rozhodl vystoupit na úpatí hory bez přípravy, čekala by ho smrt. Po dvou dnech přípravy na setkání s Bohem však po dlouhém ztroubení na roh směli „na horu vystoupit“ (Ex 19,13). Bůh chtěl, aby prožili zkušenost jako Mojžíš a izraelští starší, když vystoupili na horu, kde spatřili Hospodina, „jedli a pili“ a nezemřeli (Ex 24,9–11). Izraelci si uvědomili, že starší viděli Boží slávu a řekli: „Viděli jsme dnešního dne, že Bůh mluví s člověkem a ten může zůstat naživu“ (Dt 5,24). Když

však nastala očekávaná chvíle, sami ztratili víru a odvahu. Proto požádali Mojžíše, aby byl jejich prostředníkem (Dt 5,25–27; porovnejte s Ex 20,18–21). Mojžíš o mnoho let později řekl: „Já jsem stál v oné době mezi Hospodinem a vámi, abych vám oznámil Hospodinovo slovo, protože jste se báli ohně a nevystoupili jste na horu“ (Dt 5,5).

Projev Boží svatosti na hoře Sínaj měl naučit lidi, aby se ho „báli“, tedy brali ho vážně a respektovali ho. „Bázeň před Hospodinem“ vede k životu, moudrosti a cti (Dt 4,10; porovnej s Ž 111,10; Př 1,7; 9,10; 10,27). Hospodin je chtěl zároveň naučit, že je milosrdný a milostivý (Ex 34,4–8). Zatímco tedy Bůh chtěl, aby Izraelci k němu přišli, lidé se báli a požádali Mojžíše, aby byl jejich prostředníkem. Popis událostí na Sínaji v listu Židům se zaměřuje především na to, že Mojžíš připomněl lidem jejich nedostatek víry a odpadnutí se zlatým teletem a také to, že se i on sám bál setkat se s Bohem (Dt 9,19). Bůh nechtěl, aby lidé reagovali se strachem. Ten však byl výsledkem jejich nevěrnosti.

Aplikace

Proč se díky Ježíši nemusíme bát přiblížit se k svatému Bohu? Jaké jsou podmínky, abychom se mohli přiblížit Bohu?

VÝZNAM OPONY

¹Hospodin promluvil k Mojžíšovi po smrti dvou synů Áronových, kteří zemřeli, když svévolně předstoupili před Hospodina. ²Hospodin řekl Mojžíšovi: „Promluv ke svému bratru Áronovi, ať nevstupuje v libovolné době do svatyně dovnitř za oponu k příkrovu, který je na schráně, aby nezemřel, až se objevím v oblaku nad příkrovem.“ (Lv 16,1.2)

¹Áronovi synové Nádab a Abihú vzali každý svou kadidelnici, dali do ní oheň a na něj položili kadidlo. Přinesli před Hospodina cizí oheň, jaký jim nepřikázal. ²I vyšel oheň od Hospodina a pozřel je, takže zemřeli před Hospodinem. ³Mojžíš řekl Áronovi: „Toto mluvil Hospodin: Na těch, kteří jsou mi blízko, ukážu svou svatost, před veškerým lidem osvědčím svou slávu.“ Áron mlčel. (Lv 10,1–3)

Osobní studium

Termín pro „oponu“, který se nachází v listu Židům (řecky *katapetasma*; překládá se také „závěs“ nebo „záclona“), by se mohl vztahovat buď na oponu u vchodu do nádvoří (Ex 38,18), u vchodu do stanu (Ex 36,37) nebo na vnitřní oponu, která oddělovala svatyni od svatyně svatých (Ex 26,31–35). Opony měly dvojí funkci. Byly vchody i hranicemi, které mohli překročit jen někteří lidé.

Uvažuj o úvodních textech (Lv 16,1.2 a Lv 10,1–3). Jaká výstraha se nachází v těchto verších?

Opona ve svatyni byla ochranou kněží, kteří sloužili před svatým Bohem. Po hříchu se zlatým teletem Hospodin řekl Mojžíšovi, že je nebude doprovázet na cestě do zaslíbené země, aby je nezničil, protože jsou „lid tvrdšíjší“ (Ex 33,3). Proto Mojžíš přemísťoval stan setkávání a postavil ho „za tábo-

rem, opodál tábora“ (Ex 33,7). Na Mojžíšovu přímmluvu Hospodin souhlasil, že půjde v jejich středu (Ex 33,12–20), ale když přebýval mezi nimi, zavedl několik opatření.

Izraelité například tábořili podle přesného schématu. Ve středu bylo volné prostranství ve tvaru čtverce, kde se nacházel svatostánek. Levité se navíc utábořili kolem svatostánku, aby chránili svatyni a její zařízení před vniknutím nepovolaných lidí (Nu 1,51; 3,10). Ve skutečnosti byli jakousi lidskou oponou, která chránila izraelský lid: „Lévijci však budou tábořit kolem příbytku svědectví, aby na pospolitost Izraelců nedolehl hrozný hněv. Lévijci budou držet stráž u příbytku svědectví“ (Nu 1,53).

Ježíš, jako náš kněz, byl i naší oponou. Bůh svým vtělením postavil „svůj stan“ mezi námi a umožnil nám spatřit jeho slávu a přemýšlet o ní (J 1,14–18). Umožnil, aby svatý Bůh mohl žít uprostřed nedokonalého lidu.

Aplikace

Co to znamenalo, že Bůh Stvořitel, ten, který stvořil vesmír, bude přebývat uprostřed svého lidu, který byl v té době národem uprchlíků a otroků? Co se z toho dozvídáme o tom, jak blízko nám může a chce Bůh být?

NOVÁ, ŽIVÁ CESTA

¹⁹Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratří, odvážit vejít do svatyně ²⁰cestou novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony – to jest obětováním svého těla. ²¹Máme-li tedy tak velikého kněze nad celým Božím domem, ²²přistupujme před Boha s opravdovým srdcem a v plné jistotě víry, se srdcem očištěným od zlého svědomí a s tělem obmytým čistou vodou. (Žd 10,19–22)

Osobní studium

Jaké pozvání zaznívá v úvodních verších (Žd 10,19–22) a jakými pocity tě naplňuje?

List Židům ukazuje, že Ježíš vstoupil do nebeské svatyně a zve nás, abychom ho následovali. Tato myšlenka souhlasí s myšlenkami představenými již dříve, že Ježíš je „dokonalým původcem spásy“ (Žd 2,10; 6,19.20; 12,2). „Nová a živá cesta“ je vyjádřením nové smlouvy, jejíž platnost Ježíš umožnil svou obětí a nanebevstoupením. Výraz „nová a živá“ je v kontrastu s popisem staré smlouvy jako „zastaralé a vetché“ (Žd 8,13). Právě nová smlouva přináší odpuštění hříchů a vkládá zákon do našich srdcí. To nám umožňuje s důvěrou přistupovat k Bohu ne kvůli tomu, co znamenáme nebo co dobrého jsme vykonali, ale pouze pro to, co pro nás udělal Ježíš tím, že splnil všechny nároky smlouvy.

Dopis Židům poznamenává, že uvedení staré smlouvy v platnost zahrnovalo po-

svěcení kněží, lidí a vybudování svatyně (Žd 9,18–23; porovnej s Ex 40 a Lv 8 a 9). Účelem smlouvy bylo vytvoření důvěrného vztahu mezi Bohem a jeho lidem (Ex 19,4–6). Když Izraelité přijali tento vztah, Bůh přikázal, aby postavili svatyni, ve které bude přebývat mezi nimi. Postavení svatyně a Boží přítomnost uprostřed jeho lidu byla znamením uzavření smlouvy mezi Bohem a Izraelem.

Totéž platí i pro novou smlouvu. Nová smlouva znamená i začátek Ježíšovy kněžské služby v náš prospěch (Žd 5,1–10; 7,1–8,13).

Ježíšovo nanebevstoupení bylo pro Boží lid začátkem něčeho úplně nového. V Za 3 je vzpomenu, že satan v nebi obvinil Boží lid, jehož zástupcem byl velekněz Jósua. Stejný žalobce zpochybňoval i Jóbovu věrnost Bohu (Jb 1 a 2). Po Ježíšově oběti však byl satan svržen z nebe (Zj 12,7–12; porovnej s J 12,31 a J 16,11). Nyní je to Ježíš, kdo se za nás v nebi přimlouvá a svou obětí a věrností pro nás žádá spasení.

Aplikace

Jaká obvinění by mohl satan vůči tobě vznést před Bohem, pokud by měl takovou možnost? Kdyby satan požadoval tvé odsouzení, musel by o tvém životě vůbec lhát? Co je tvou jedinou nadějí?

UVIDÍ JEHO TVÁŘ

²²Vy stojíte před horou Siónem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem, před nesčetným zástupem andělů ²³a slavnostním shromážděním církve prvorozených, jejichž jména jsou zapsána v nebi, a před Bohem, soudcem všech, a před zesnulými spravedlivými, kteří již dosáhli cíle, ²⁴a před Ježíšem, prostředníkem nové smlouvy, a před jeho krví, která nás očisťuje, neboť volá naléhavěji než krev Ábelova. (Žd 12,22–24)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (Žd 12,22–24). Jak rozumíš tomu, že stojíme „před [...] nebeským Jeruzalémem“?

Text říká, že díky Ježíši a jeho krvi již věřící stojí „před horou Siónem a [...] nebeským Jeruzalémem“. Jejich zkušenost tedy ukazuje na budoucnost. Nebeský Jeruzalém patří mezi skutečnosti, ve které „doutáme“ a které „nevidíme“, ale přesto o nich můžeme být přesvědčeni vírou (Žd 11,1).

I když je to pravda, nejde o jediný ani o úplný význam těchto veršů. I my jsme se již přiblížili k hoře Siónu a do Boží přítomnosti díky našemu zástupci Ježíši (Ef 2,5.6; Ko 3,1). Ježíšovo nanebevzetí není věcí víry, ale realitou. Právě tento historický rozměr Ježíšova nanebevzetí poskytuje přesvědčivou výzvu listu Židům, abychom se drželi našeho vyznání (Žd 4,14; 10,23). Pavel říká: „Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. [...] Přistupme tedy směle k trůnu milosti, aby-

chom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (Žd 4,14.16).

Díky našemu zástupci jsme již přistoupili k trůnu milosti a měli bychom podle toho i žít. Prostřednictvím Ježíše jsme „okusili nebeského daru“ a „zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku“ (Žd 6,4.5). Díky Ježíšově nanebevstoupení a službě v nebeské svatyni jsme „bezpečně a pevně zakotveni“ (Žd 6,19), máme záruku, že zaslíbení nestojí na vodě a jsou hodna důvěry (Žd 7,22). Víra je pevně ukotvena v tom, co pro nás Ježíš vykonal v minulosti a co pro nás dělá i dnes.

Boží záměr se naplní nejen v Ježíši, ale také v nás. Řekli jsme, že Ježíšovo nanebevstoupení naplnilo typologii prvních dvou výročních poutí Izraelitů – Paschy a Letnic. Podle listu Židům a knihy Zjevení se poslední pouť, slavnost Stánků, teprve naplní. Budeme ji slavít s Ježíšem, až budeme v „nebeské vlasti“, ve městě, jehož tvůrcem a stavitelem je Bůh (Žd 11,10.13–16). Nebudeme stavět stánky, ale Boží stánek sestoupí z nebe a budeme s Bohem žít navěky (Zj 7,15–17; 21,1–4; 22,1–5; Ex 24–26).

Aplikace

Jak se můžeme naučit prožívat již nyní realitu zaslíbení věčného života, přestože žijeme ve světě plném bolesti a utrpení? Jakou odpověď bys dal někomu, kdo tvrdí, že je to všechno jen fantazie, která nám má pomoci cítit se tady a teď dobře, ale není za ní nic skutečného?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Kristovo nanebevstoupení bylo znamením toho, že jeho následovníci dostanou slíbené požehnání. Měli na ně vyčkat, než se pustí do svého díla. Když Kristus vstoupil do nebeských bran, byl za chvalozpěvu andělů uveden na trůn. Ihned po skončení tohoto obřadu sestoupil na učedníky v bohatých proudech Duch svatý. Takto byl Kristus skutečně oslaven slávou, kterou měl u Otce již od věčnosti. Vylitím Ducha svatého o letnicích nebe oznámilo, že Kristus se ujal svého úřadu. Jak zaslíbil, seslal svým následovníkům Ducha svatého z nebe na znamení toho, že jako kněz a král převzal veškerou moc na nebi i na zemi a že byl pomazán, aby vládl nad svým lidem. [...]

Učedníci mohli o Ježíši hovořit s jistotou. Vždyť byl jejich přítelem a starším bratrem. Byli s ním v tak úzkém spojení, jako by seděli vedle něj v nebeském království. Když o něm vydávali svědectví, hovořili s velkým nadšením.“ (AA 38.39.46; PNL 23.27)

Otázky k rozhovoru

1. Žalmista řekl: „Jako laň dychtí po bystré vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože! Po Bohu žizním, po živém Bohu. Kdy se smím ukázat před Boží tváří?“ (Ž 42,2.3). Prožíváte stejnou žízeň po Boží přítomnosti? Neradujeme-li se nyní z Boží přítomnosti, když ho uctíváme a ve víře přicházíme do jeho přítomnosti, budeme se těšit z jeho přítomnosti v budoucnosti? Co má vliv na to, zda se radujeme z Boží přítomnosti, anebo nikoli?
2. V knize, která se vysmívá víře, někdo stvořil robota, který dokáže věřit místo nás. Přestože šlo jen o parodii, jak si můžeme dávat pozor, abychom nedělali to, co Izraelité na poušti, když žádali prostředníka mezi nimi a Bohem? Většinou totiž umožňujeme jiným lidem studovat Bibli místo nás a nacházet v ní drahokamy pravdy. Někteří lidé mohou mít pokušení myslet si, že modlitby jiných jejich jménem mají před Bohem větší váhu než jejich vlastní modlitby. Proč bychom se měli vyhýbat takové duchovní pasti? Proč se díky Ježíši můžeme přiblížit k Bohu, aniž bychom potřebovali nějakého dalšího „prostředníka“?
3. Tématem listu Židům je ujištění o spasení. Proč je třeba dávat si pozor, abychom nezařekli jistotu s troufalostí? Jak se postoj troufalosti může projevat?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš – původce a dokonavatel naší víry

Texty na tento týden

Žd 10,35–39; 11,1–29.31; 12,1–3

Základní verš

„S pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.“ (Žd 12,2)

Nejoblíbenějšími kapitolami listu Židům jsou pravděpodobně kapitoly 11 a 12. Křesťanský život popisují jako zápas, jehož se účastníme. Vítězství dosáhnou všichni, kteří zůstanou věrní. V dopise je také popsáno drama vykoupení jako běh, ve kterém věřící z minulosti navzdory utrpení vytrvali, ale zatím nedostali odměnu.

Je to proto, že příběh ještě neskončil, ale pokračuje i dnes. My jsme součástí závěrečného dějství. Drama vrcholí, vstoupili jsme do poslední části závodu, přičemž Ježíš čeká na cílové čáře po Boží pravici. Poskytuje inspiraci a dokonalý příklad toho, jak běžet vítězně. Je svědkem a zárukou toho, že odměna je skutečná. Je předchůdcem, který nám otevírá cestu (Žd 6,19.20; 10,19–23).

Autor listu Židům v 11. kapitole vysvětluje, že víra je důvěrou v Boží zaslíbení, i když jejich uskutečnění ještě nemůžeme vidět. Tato lekce se bude zabývat otázkou, co je víra a jak ji získat. Ukáže nám příklady z minulosti, ale zejména se znovu podíváme na Ježíše, který „vede naši víru od počátku až do cíle“ (Žd 12,2).

Osnova lekce

Výrazným tématem 11. a 12. kapitoly listu Židům je povzbuzení k víře, důvěře, věrnosti, a to i navzdory nepříznivým okolnostem, kterými mohou křesťané procházet. Jsou zde představeny nejen inspirativní postavy dějin, které Hospodinu důvěřovaly, ale především Ježíš, který nám na naší cestě víry chce pomoci úspěšně dojít až do konce.

- Žd 10,35–39: Povzbuzení, abychom neztráceli víru/důvěru (neděle)
- Žd 11,17–19: Příklad víry – Abraham (pondělí)
- Žd 11,20–28: Příklad víry – Mojžíš (úterý)
- Žd 11,31: Příklad víry – Rachab (středa)
- Žd 12,1–3: Původce na cestě víry – Ježíš (čtvrtek)

SPRAVEDLIVÍ BUDOU ŽÍT Z VÍRY

³⁵Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. ³⁶Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. ³⁷Vždyť už jen „docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se.“ ³⁸Avšak můj spravedlivý – říká Bůh – bude žít, protože uvěřil. Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení.“ ³⁹Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života. (Žd 10,35–39)

Osobní studium

Co je obsahem poselství úvodních veršů (Žd 10,35–39)?

Pro Boží lid poslední doby je charakteristická vytrvalost. Bez ní nebude schopen přijmout zaslíbení (Zj 13,10; 14,12). Aby věřící vydrželi, musí se „držet“ své víry a naděje (Žd 10,23; 4,14). Pavel ukázal, že generace Izraelců na poušti nebyla schopna přijmout zaslíbení, protože neměla dost víry (Žd 3,19). Židům zobrazuje věřící jako ty, kteří stojí na prahu splnění zaslíbení (Žd 9,28; 10,25.36–38). Pokud je chtějí přijmout, musí projevit víru (Žd 10,39).

Pavel uvádí svou úvahu o víře citací z Abk 2,2–4. Prorok Abakuk se ptá Boha, proč toleruje zrádné lidi, kteří utlačují spravedlivé (Abk 1,12–17). Prorok a jeho lid trpěli a chtěli, aby Bůh jednal. Bůh však odpověděl, že pro splnění jeho slibu je určený čas, na který je třeba vyčkat (Abk 2,2–4). Abakuk a lid jeho doby žili, podobně jako my, mezi

časem slibu a časem jeho splnění. Boží poselství pokračovalo v listu Židům tvrzením, že „už jen docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se“ (Žd 10,37; viz též Abk 2,3).

Poselství se týká Ježíše. On je ten spravedlivý, on je ztělesněním víry, která se líbí Bohu a přináší život (Žd 10,5–10).

Proč by se tedy měl opozdit? Nestane se to. Zemřel za nás (Žd 9,15–26) a určitě přijde znovu, v určený čas (Žd 9,27.28; Žd 10,25).

Boží poselství pokračuje: „Můj spravedlivý [...] bude žít, protože uvěřil“ (Žd 10,38). Totéž říká Pavel v Ř 1,17 a Ga 3,11. Verše Ř 1,16.17 jsou mimořádně poučné, protože vysvětlují, že „se v něm [v Ježíši] zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře“. Pavel má na mysli to, že nejdůležitější je Boží věrnost jeho zaslíbením a ta je základem naší víry.

Protože Bůh zůstává věrný svým zaslíbením (2Tm 2,13), spravedlivý v reakci na Boží věrnost zůstane také věrný.

Aplikace

Proč je důležité uznat, že naše víra je důsledkem Boží věrnosti? Jak se můžeme naučit více důvěřovat Bohu a zaslíbením, která nám dal?

ABRAHAMOVA VÍRA

17Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení a bylo mu řečeno: 18„Z Izáka bude pocházet tvé potomstvo.“ 19Počítal s tím, že Bůh je mocen vzkřísit i mrtvé. Proto dostal Izáka zpět jako předobraz budoucího vzkříšení. (Žd 11,17–19)

Osobní studium

List Židům říká: „Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“ (Žd 11,1). Potom následuje seznam věrných lidí z historie Izraele, kteří jsou příkladem víry. Vidíme, jak projevovali víru svými skutky.

Přečti si text Žd 11,1–19. Jakým způsobem projevili tito „hrdinové víry“ svou důvěru v Boha? Jak souvisí jejich činy s nadějí na to, co je neviditelné?

Abraham je pravděpodobně nejdůležitější postavou této kapitoly. Jeho poslední čin víry je obzvláště poučný, pokud jde o skutečnou povahu víry.

List Židům si pohrává s myšlenkou, že pokyn, který dal Bůh Abrahamovi v souvislosti s obětováním Izáka, vypadal z Boží strany jako omyl (Žd 11,17,18). Izák nebyl jediným synem Abrahama. Abrahamovým prvorozeným byl Izmael, ale Bůh řekl, že je v pořádku, že poslechl Sárů a Izmaela a jeho matku vyhnal, protože Bůh se o ně postará. Abrahamovo potomstvo totiž vzejde z Izáka

(Gn 21,12,13). V následující kapitole však Bůh žádá Abrahama, aby obětoval Izáka jako zápalnou oběť. Zdá se, že Boží slova z Gn 22 jsou v přímém rozporu s Božími sliby, které zazněly v předchozích kapitolách (Gn 12–21).

List Židům přichází k závěru, že Abraham si pro sebe vyřešil tento rozpor tím, že věřil, že Bůh Izáka vzkřísí (Žd 11,19). Je to úžasné, protože do té doby ještě nebyl nikdo vzkříšen. Zdá se, že k tomuto závěru vedla Abrahama jeho předchozí zkušenost s Bohem. List Židům připomíná, že Izák byl počat z Boží moci, pro kterou nebylo překážkou, že už je stařec (Žd 11,12). Pavel poznamenává, že přesto, že Abrahamova síla odumřela a Sára byla neplodná, Abraham „uvěřil a měl naději, kde už naděje nebylo; tím se stal otcem mnohých národů“ podle slova: „tak četné bude tvé potomstvo“. Věřil, že Bůh „dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není“ (Ř 4,17–20). Abraham tedy věřil, že pokud Bůh v určitém smyslu už jednou Izáka „vzkřísil z mrtvých“, může to udělat znovu. Abraham v Božím vedení v minulosti viděl náznak toho, co může udělat v budoucnosti.

Aplikace

Proč je přemýšlení o tom, jak Bůh vedl náš život v minulosti, důležité pro zachování naší víry a důvěry v něj v současnosti?

MOJŽÍŠOVA VÍRA V NEVIDITELNÉ

²⁰Izák věřil, a proto Jákobovi a Ezauovi dal požehnání v pohledu do budoucna. ²¹Jákob věřil, a když umíral, požehnal oběma Josefovým synům a poklonil se přitom k vrcholu své berly. ²²Josef věřil, a na sklonku svého života řekl, že synové izraelští vyjdou z Egypta, a nařídil, co se má stát s jeho kostmi. ²³Mojžíšovi rodiče věřili, a proto svého syna tři měsíce po narození ukrývali; viděli, že je to vyvolené dítě, a nezalekli se královského rozkazu. ²⁴Mojžíš věřil, a proto, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery. ²⁵Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hřichu; ²⁶a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě. ²⁷Věřil, a proto vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl. ²⁸Věřil, a proto ustanovil hod beránka a dal pokropit dveře jeho krví, aby se zhoubce nemohl dotknout prvorozených. (Žd 11,20–28)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (Žd 11,20–28). Co udělali tito muži víry? Jak souvisí jejich činy s nadějí a s tím, co není vidět?

Mojžíš je druhým velkým příkladem v této kapitole víry. Mojžíšův život začíná a pokračuje skutky vzdoru vůči králi. Jeho rodiče skryli Mojžíše, když se narodil, protože se „nezalekli královského rozkazu“ (Žd 11,23). Mojžíš opustil Egypt, „nedal se zastrašit královým hněvem“ (Žd 11,27). Nejvýznamnějším Mojžíšovým činem však bylo, že „odepřel nazývat se synem faraónovy dcery“ (Žd 11,24). To, že je Mojžíšova adoptivní matka označena za faraónovu dceru, naznačuje, že se mohl stát budoucím faraónem. Mojžíš však byl ochoten opustit vyhlídku stát se vládcem nejmocnějšího národa té doby a místo toho se stal vůdcem nově osvobozených otroků – vlastně uprchlíků.

Porovnej texty Žd 11,24–27 a Žd 10,32–35. Jaké byly podobnosti mezi situací adresátů listu Židům a zkušeností Mojžíše?

Mojžíš je pokládán za muže víry, neboť dokázal dohlédnout dál než na sliby egyptského krále a vidět splnění Božích zaslíbení. List Židům považuje za nejdůležitější to, že se Mojžíš zaměřil na „odměnu“, ne na egyptské bohatství. Tato odměna je stále stejná a je tu i pro nás. Bůh ji přislíbil všem, kteří v něho věří (Žd 10,35).

Slova o Mojžíšově rozhodnutí musela silně rezonovat v srdcích čtenářů. Pro víru v Krista snášeli výčitky a urážky. Byli pronásledováni a mnozí přišli o majetek (Žd 10,32–34). Někteří byli ve vězení (Žd 13,3). Podobně se i Mojžíš rozhodl snášet utrpení spolu s Božím lidem. Vyměnil egyptské bohatství za urážky spojené s Hospodinem, protože věřil, že Hospodinova odměna je větší než vše, co může nabídnout Egypt.

Aplikace

Jaké zápasy jsi musel kvůli své víře vybojovat? Čeho ses musel vzdát? Proč se nakonec odměna vyplácí, i když ji teď nemůžete vidět?

VÍRA RACHABY V ZÁCHRANU

Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími. (Žd 11,31)

⁸Zvědové se ještě neuložili k spánku, když k nim vstoupila na střechu. ⁹Řekla těm mužům: „Vím, že Hospodin dal zemi vám. Padla na nás hrůza před vámi a všichni obyvatelé země propadli před vámi zmatku. ¹⁰Slyšeli jsme, jak Hospodin před vámi vysušil vody Rákosového moře, když jste vycházeli z Egypta, a jak jste v Zajordání naložili se dvěma emorejskými králi, se Síchonem a Ógem, které jste zahubili jako klaté. ¹¹Jakmile jsme to uslyšeli, ztratili jsme odvahu a pozbyli jsme ducha, poněvadž Hospodin, váš Bůh, je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi.“ (Joz 2,8–11)

Osobní studium

Porovnej texty Žd 11,31 a Joz 2,9–11. Proč byla do výčtu biblických postav zahrnuta i pohanská nevěstka Rachab?

Rachab je pravděpodobně nejneočekávanější postavou, kterou najdeme v 11. kapitole listu Židům. Je jednou ze dvou žen, které jsou zde zmíněny. Je desátá v seznamu, přičemž první byli předkové a patriarchové Izraele a každý z nich byl považován za spravedlivého. Když se podíváme podrobněji na její život, zjistíme, že je to nejen žena, ale je to dokonce pohanská prostitutka.

Nejpřekvapivější ale je, že příklad Rachaby je zároveň tematickým centrem a vyvrcholením kapitoly. Seznam je uspořádán jedinečným způsobem. Každý záznam začíná opakovaným používáním fráze „věřil“. Základní vzorec je „ten a ten věřil, a proto udělal to a to“. Tento opakující se vzor zvyšuje v čtenáři očekávání vrcholného tvrzení, že „Jozue věřil, a proto dovedl lidi do zaslíbené země“.

Ale to text neříká. Jozue je vynechán a na jeho místě je jmenována prostitutka. Po zmínce o Rachabě vzorec náhle končí

slovy: „Mám ještě pokračovat?“ (Žd 11,32). Pak jsou ještě stručně vyjmenována některá jména a události, již bez podrobného vysvětlení.

Rachabin skutek víry byl, že slyšela, uvěřila a poslechla, i když neviděla. Neviděla egyptské rány ani vysvobození u Rudého moře, ani proud vody ze skály, ani chléb sestupující z nebe. Přesto uvěřila. Byla dobrým příkladem pro ty čtenáře listu Židům, kteří neslyšeli Ježíše kázat ani ho neviděli dělat zázraky, a také pro nás, kteří jsme nic z těchto věcí neviděli.

„Rachab byla nevěstka a bydlela na hradbách Jericha. Skryla dva izraelské špióny, kteří byli vysláni, aby zkontrolovali obranu města. Díky její laskavosti k nim a vyznání víry v Boha jí špióni slíbili, že při útoku na Jericho budou životy Rachaby a její rodiny ušetřeny.“ (DG 35)

List Židům pak pokračuje (Žd 11,35–38) v seznamu potíží, se kterými se mnozí setkávají. Výrok „odmítli se zachránit“ (Žd 11,35) naznačuje, že měli možnost uniknout, ale rozhodli se, že to neudělají, protože jejich zrak byl upřený na Boží odměnu.

Aplikace

I když jsme nebyli osobně svědky důležitých událostí (stvoření, vysvobození z Egypta, ukřižování), máme dobré důvody věřit v Ježíše. Proč?

JEŽÍŠ – PŮVODCE A DOKONAVATEL NAŠÍ VÍRY

¹Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, ²s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu. ³Myslete na to, co všechno on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu. (Žd 12,1–3)

Osobní studium

Jaká konkrétní výzva zaznívá v úvodních verších (Žd 12,1–3)?

Skutečné vyvrcholení výkladu o víře, které přichází spolu s Ježíšem, nacházíme v Žd 12. kapitole. Pavel začal Ježíšem, který „přijde“ a „neopozdí se“ (Žd 10,37), a končí Ježíšem, „který vede naši víru od počátku až do cíle“ (Žd 12,2). Jinak přeloženo je Ježíš „původce a dokonavatel víry“ (Žd 12,2; ČSP). To znamená, že Ježíš je tím, kdo nám umožňuje věřit. Je příkladem, který dokonale ztělesňuje to, v čem spočívá život víry. V Ježíši víra dosáhla svého dokonalého vyjádření.

Ježíš je „původce“ („autor“ nebo „průkopník“) naší víry nejméně ve třech oblastech.

Za prvé, on jediný dokončil „běh života“ v plném smyslu. Ostatní, o kterých se mluvilo v předchozí kapitole, ještě nedosáhli svého cíle (Žd 11,39.40). Ježíš však vešel do Božího odpočinku v nebi a sedí po Otcově pravici. Spolu s ostatními věřícími budeme jednou i my vládnout s Ježíšem v nebesích (Zj 20,4).

Za druhé, Ježíšův dokonalý život umožnil ostatním běžet svůj běh (Žd 10,5–14). Kdyby

Ježíš nepřišel, běh všech ostatních lidí by byl zbytečný.

Za třetí, Ježíš je důvod, proč věříme. Je jedno s Bohem a jako takový projevil Boží věrnost k nám. Bůh se nikdy nevzdal svého úsilí nás zachránit. Pokud se nevzdáme ani my, nakonec dostaneme odměnu. Ježíš běžel trpělivě a zůstal věrný, i když jsme my byli nevěrní (2Tm 2,13). Naše víra je odpovědí na jeho věrnost.

Ježíš je „dokonavatel“ naší víry, protože dokonale ukazuje, jak probíhá běh víry. Jak Ježíš běžel? Odložil všechno, co by ho mohlo zatěžovat (svou rovnost Bohu), všeho se kvůli nám vzdal a stal se služebníkem (Fp 2,5–8). Nikdy nezhřešil, ani jednou. Ježíš pevně upíral svůj zrak na odměnu, kterou byla radost z toho, že lidstvo bude vykoupeno jeho milostí. Snášel nepochopení a zneužívání, nesl na sobě hanbu kříže (Žd 12,2.3).

Teď jsme na řadě my, abychom běželi. I když nikdy nemůžeme vlastní silou dosáhnout toho, co udělal Ježíš, máme před sebou jeho dokonalý příklad. Pokud v něj budeme věřit a mít svůj pohled upřený na jeho tvář, můžeme dobojovat dobrý boj víry a dostat slíbenou odměnu.

Aplikace

Co tě inspiruje dívat se na Ježíše? V čem ti pohled na něj pomáhá?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Vírou ses připojil ke Kristu a vírou se tvůj duchovní život může také rozvíjet. Víra vyžaduje, abys Bohu něco dal a něco od něj přijal. Odevzdej mu všechno – své srdce, svůj rozum, svou práci. Odevzdej se mu úplně, abys mohl poslušně splnit všechno, oč tě požádá.

„Musíš také všechno přijmout. Přijmi Ježíše Krista jako Boží dar a dovol mu, aby žil ve tvém srdci. Přijmi jej jako svou sílu, spravedlnost a jako svého trvalého pomocníka. On ti dá sílu, abys žil tak, jak si to Bůh přeje.“ (SC 70; CVP 71.72)

„Bůh nám vždy nejdříve poskytne fakta a důvody a pak po nás žádá, abychom věřili. Víme, že existuje, protože všechno stvořil. Tím, co pro nás koná, nám představuje svůj charakter. Víme, že Bible je pravdivá, protože se přesně splnilo, co předpověděla.

Možnost pochybovat nám Bůh nevzal. Naše víra stojí na dobrých důvodech, nikoli však na nezvratných důkazech. Kdo chce pochybovat, má pro to prostor. Naopak lidé, kteří chtějí skutečně poznat pravdu, najdou dostatek dobrých důvodů, aby mohli věřit. Svou víru mohou postavit na Bibli.

Náš rozum nedokáže plně pochopit Boží charakter ani Boží činy. Ani nejchytřejší a nejvzdělanější lidé nedokážou plně porozumět bytosti, jakou je Bůh. Bůh pro nás vždy zůstane zahalen tajemstvím. Biblická kniha Jób se ptá: „Dokážeš prozkoumat Boží úmysly, obsáhnout velikost Všemohoucího? Jeho dokonalost převyšuje nebesa – co jsi ty proti němu? Jeho vědění je bez hranic – čím se mu chceš rovnat?“ (Jb 11,7.8).“ (SC 105; CVP 107)

Otázky k rozhovoru

1. Jistý křesťanský učenec kdysi napsal: *Credo ut intelligam*, což v překladu z latiny znamená „Věřím, abych pochopil“. List Židům 11,3 říká, že „ve víře chápeme“. Jaký je vztah mezi vírou a pochopením? Proč víra často předchází porozumění? Proč musíme jít někdy vpřed ve víře v to, čemu zpočátku nerozumíme?
2. Řecké slovo *pistis* znamená „víra“ i „věrnost“. Proč jsou oba významy důležité při snaze porozumět tomu, co to znamená žít „ve víře“? Jak lidé z Žd 11 svou věrností prokázali svou víru? Jak můžeme udělat totéž?
3. Ačkoli chápeme, že víra je Boží dar (Ř 12,3), jakou roli (pokud vůbec) hrajeme při přijímání a rozvíjení tohoto daru?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Přijetí neotřesitelného království

Texty na tento týden

Žd 12,18–29; 13,15,16

Základní verš

„Budme vděční za to, že dostáváme neotřesitelné království, a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázní a úctou.“ (Žd 12,28)

Text Žd 12,18–29 je vyvrcholením listu. Shrnuje myšlenky, o kterých se mluvilo, a opakuje hlavní téma napsané na začátku listu: Bůh k nám promluvil prostřednictvím svého Syna a my mu máme věnovat mimořádnou pozornost (Žd 1,1,2; Žd 12,25). Text Žd 12,22–24 zaměřuje pozornost na skutečnost, že Ježíš je prostředníkem nové smlouvy a jeho krev dává spasení. Nebeské zástupy oslavují Ježíšovu kněžskou a královskou službu, kterou koná v náš prospěch. List Židům 12,25–29 obsahuje také poslední a vrcholnou výzvu: Přichází Boží soud. Boží nepřátelé budou zničeni, ale Boží lid bude ospravedlněn a obdrží království (Žd 12,28,29).

Závěr listu potvrzuje důležitost Ježíšovy smrti na kříži a směřuje pozornost věřících k dovršení Ježíšova vítězství při druhém příchodu. Pavel použil obraz z Da 7. kapitoly, aby čtenářům připomněl, že Ježíš dostal království od Boha, soudce (Da 7,9–14), a chystá se o toto království podělit s věřícími, „svatými Nejvyššího“, kteří ho budou vlastnit na věky věků (Da 7,18).

Osnova lekce

V této předposlední lekci se blíže podíváme na krásnou naději a vizi budoucnosti, kterou nám podle listu Židům přináší Kristus a jeho oběť.

- Žd 12,22–24: Radostná oslava vítězství (neděle)
- Žd 12,22–24: Radostná oslava Božího soudu (pondělí)
- Žd 12,25–27: Porážka zla a nepřátel (úterý)
- Žd 12,26–29: Obnova a nový domov (středa)
- Žd 12,28; 13,15,16: Radostné projevy vděčnosti (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

PŘIŠLI JSTE K HOŘE SIÓN

²²Vy stojíte před horou Siómem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem, před nesčetným zástupem andělů ²³a slavnostním shromážděním církve prvorozených, jejichž jména jsou zapsána v nebi, a před Bohem, soudcem všech, a před zesnulými spravedlivými, kteří již dosáhli cíle, ²⁴a před Ježíšem, prostředníkem nové smlouvy, a před jeho krví, která nás očisťuje, neboť volá naléhavěji než krev Ábelova. (Žd 12,22–24)

Osobní studium

Co je hlavní myšlenkou úvodních veršů (Žd 12,22–24)?

List Židům potvrzuje, že jsme přišli k hoře Siónu a účastníme se velké oslavy. „Vy stojíte před horou Siómem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem, před nesčetným zástupem andělů a slavnostním shromážděním církve prvorozených...“ (Žd 12,22). Přiblížili jsme se vírou v našeho zástupce – Ježíše. Na této slavnosti je přítomen nespočet andělů, samotný Bůh a Ježíš, který je v samém centru dění. Přicházíme jako součást „shromáždění prvorozených, jejichž jména jsou zapsána v nebi“ (Žd 12,23). Naše jména jsou zapsána v nebeských knihách, kde jsou uvedeni všichni, kteří uctívají Boha (Ex 32,32; Ž 56,9; Da 12,1; Mal 3,16; L 10,20; Zj 13,8; 17,8).

Jsmo „prvorození“, protože máme podíl na dědictví toho jedinečného, v pravém smyslu Prvorozeného – Ježíše (Žd 1,6). Nepřišli jsme tedy jako hosté, ale jako ti, kdo tam patří, tedy „občané“ (Fp 3,20). Některé překlady označují část přítomných za „duchy spravedlivých, kteří jsou učiněni do-

konalými“ (Žd 12,23; ČSP). Toto vyjádření je obrazným pojmenováním, kdy jedna část naší lidské přirozenosti označuje celek. Je to podobné, jako když výraz „Otec duchů“ v Žd 12,9 (ČSP) označuje Boha jako Otce nás všech, lidských bytostí, které mají duchovní povahu.

Slavnostní shromáždění oslavuje zahájení Ježíšovy královské vlády a kněžské služby a začátek platnosti nové smlouvy. V listu Židům je hora Sión místem, kde se všechny tyto události konají. V Žd 1,5–14 najdeme tři připomínky žalmů popisujících korunovaci Syna a jako místo konání uvádí právě vrch Sión (Ž 2,6.7; Ž 110,1.2; Ž 102,19–25).

Vrch Sión je také místem, kde byl Syn jmenován „knězem navěky“ (Žd 5,6), což je citát ze žalmu (Ž 110,4). Podle 110. žalmu se také jmenování Syna za velekněze děje na hoře Sión (Ž 110,2). A konečně, list Židům konstatuje, že uvedení Ježíše do kněžské služby je zároveň znamením, že začíná platit nová smlouva (Žd 7,11–22). Hora Sión je tedy i místem, kde byla ratifikována nová smlouva. Text Žd 12,22–24 pak popisuje slavnostní shromáždění, které se uskutečnilo v nebesích po Ježíšově nanebevstoupení.

Aplikace

Jakými praktickými způsoby můžeme v našich životech a společných shromážděních oslavovat vládu Ježíše, jeho kněžskou službu a novou smlouvu? Proč nám radost z této velké pravdy pomáhá utvrzovat se ve víře?

BŮH – SOUDCE VŠECH

²²Vy stojíte před horou Siónem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem, před nesčetným zástupem andělů ²³a slavnostním shromážděním církve prvorozených, jejichž jména jsou zapsána v nebi, a před Bohem, soudcem všech, a před zesnulými spravedlivými, kteří již dosáhli cíle, ²⁴a před Ježíšem, prostředníkem nové smlouvy, a před jeho krví, která nás očisťuje, neboť volá naléhavěji než krev Ábelova. (Žd 12,22–24)

Osobní studium

Uvažuj opět o verších Žd 12,22–24. Pokud jde o oslavu, proč je zde zdůrazněno, že Bůh je soudce? Proč může být soudce součástí oslavy, nebo dokonce jejím důvodem? Přečtěte si i texty Da 7,9.10.13–22.

Slavnost popsaná v Žd 12,22–24 ukazuje na budoucí soud. Nacházejí se zde termíny Bůh, soudce, shromáždění a knihy. A výsledkem tohoto budoucího soudu vycházejícího ze zápisů v knihách je, že Boží lid dostává království (Žd 12,28).

Tato scéna připomíná velký předadventní soud popsaný v Da 7. kapitole. Zobrazuje Boha, „Věkovitého“ (Da 7,9), sedícího na trůnu z ohně a obklopeného „desetitisíci desetitisíců“ (Da 7,10) andělů. Zasedl soud, otevírají se knihy (Da 7,10) a soud rozhoduje ve prospěch „svatých Nejvyššího“, kteří pak „dostali do držení“ království (Da 7,22).

Podobně text Žd 12,22–29 popisuje scénu soudu na hoře Sión v nebeském Jeruzalémě,

kde je Bůh, „soudce všech“, obklopen „zástupem“ andělů. I zde se na scéně objevuje oheň (Žd 12,29) a knihy, do kterých jsou zapsána jména „prvorozených“ (Žd 12,23), což pro ně znamená příznivý výrok soudu.

Uprostřed děje je Ježíš (Žd 12,24). V 2. kapitole listu byl popsán jako Syn člověka, který byl „korunován ctí a slávou“ poté, co na našem místě „zakusil smrt“ (Žd 2,9). Podle Žd 2,10 „Syn člověka“ (Žd 2,6) trpěl, aby „přivedl mnoho synů k slávě“; to znamená, aby věřící mohli být také „korunováni ctí a slávou“. „Syn“ nyní díky tomu, co pro ně znamená nová smlouva (Žd 12,22–24), přivedl věřící na Sión, do nebeského Jeruzaléma. Bylo jim zaslíbeno, že zde dostanou království (Žd 12,28).

Tento soud je pro věřící skutečně dobrou zprávou, protože rozsudek zní v jejich prospěch. Jsou ospravedlněni. Je to rozhodnutí, které poráží jejich protivníka, draka. Ten stojí za strašnými zvířaty, která pronásledovala věřící v minulosti (Da 7) a budou to dělat i v budoucnosti (Zj 13).

Aplikace

Jak nám to, co jsme dnes studovali, pomůže pochopit, že Boží soud v poselstvích tří andělů je evangelium – „dobrá zpráva“ pro současnost (Zj 14,6.7; porovnej s Dt 32,36; 1Pa 16,33–35)?

ZATŘESE NEBEM A ZEMÍ

²⁵Varujte se tedy odmítnout toho, kdo k vám mluví. Jestliže neunikli trestu ti, kdo odmítli tlučmočníka Božích příkazů na zemi, tím spíše neunikneme my, odvrátíme-li se od toho, který mluví z nebe. ²⁶Jeho hlas tehdy zatřásl zemí, nyní však slibuje: „Ještě jednou otřesu“ nejen „zemí“, nýbrž i „nebem“. ²⁷Těmito slovy naznačuje, že otřese vším stvořením a promění je, aby zůstalo jen to, co je neotřesitelné. (Žd 12,25–27)

Osobní studium

Po popisu slavnostního shromáždění v nebesích Pavel varuje čtenáře, že musí věnovat pozornost Božímu hlasu, protože Bůh ještě jednou otřese „nejen zemí, nýbrž i „nebem““ (Žd 12,26). Pavel říká, že ačkoli byl Ježíš dosazen na trůn v nebesích, naše spasení nebylo završeno. Musíme tomu věnovat pozornost, protože důležitá událost teprve přijde.

Porovnej uvedené texty. Proč Bůh otřese nebem a zemí? Co to znamená?

Ag 2,6–9.20–22

Ž 96,9.10

Ž 99,1

Žd 12,25–27

Ve Starém zákoně bylo zemětřesení běžným znakem přítomnosti Boha, který se ukazuje, aby vysvobodil svůj lid. Když Debóra a Bárak bojovali proti Síserovi, Bůh

jejich jménem bojoval z nebe (Sd 5,20). Toto je popsáno jako silné zemětřesení, otřesení země Hospodinovou přítomností (Sd 5,4.5). Tentýž obraz nacházíme v celém Starém zákoně, když Bůh povstává, aby vysvobodil utlačované (Ž 68,8.9; Ž 60,4; Ž 77,18.19). Otřesy tedy naznačují Boží soud, když Bůh uplatňuje svou autoritu nad národy země. Proroci předpověděli, že se to stane v den Páně (Iz 13,13; Iz 24,18–23).

V listu Židům „otřesení“ nebe a země znamená zničení Božích nepřátel. Právě to Bůh slíbil při Ježíšově korunovaci. Bůh mu řekl: „Usedni po mé pravici, dokud ti nedám nepřátele za podnož tvého trůnu!“ (Žd 1,13). Ježíš tedy porazil nepřitele (Žd 2,14–16) a byl dosazen na trůn (Žd 1,5–14), ale nepřátelé ještě nebyli zničeni (Žd 10,11–14; 1K 15,23–26).

Bůh v budoucnosti tyto nepřátele zničí, až zatřese nebem a zemí. Zachvění nebes a země znamená zničení pozemských mocností, které pronásledují Boží lid, a co je důležitější, zničení zlých mocností (satana a jeho andělů), které stojí za pozemskými silami a ovládají je.

Aplikace

Máme příslib, že jednoho dne bude spravedlnosti učiněno zadost a zlo, které se v našem světě tak rozšířilo, bude zničeno. Proč je to takovou nadějí pro nás všechny, a zejména pro ty, kteří zlem nejvíce trpěli?

NEOTŘESITELNÉ KRÁLOVSTVÍ

²⁶Jeho hlas tehdy zatřásl zemí, nyní však slibuje: „Ještě jednou otřesu“ nejen „zemí“, nýbrž i „nebem“. ²⁷Těmito slovy naznačuje, že otřese vším stvořením a promění je, aby zůstalo jen to, co je neotřesitelné. ²⁸Budme vděční za to, že dostáváme neotřesitelné království, a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázní a úctou. ²⁹Vždyť „náš Bůh je oheň stravující“ (Žd 12,26–29)

Osobní studium

Bůh oznámil, že „otřese“ nebem a zemí, což znamená, že zničí nepřátelské národy. Existují však věci, které se třást nebudou a které nebudou zničeny.

Porovnej uvedené texty. Kdo a co se nebude otřásat, ale naopak bude stát pevně?

Ž 15,5

Ž 16,8

Ž 21,8

Ž 62,3

Ž 112,5,6

Žd 12,27

Mnoho moderních překladů verše Žd 12,27 naznačuje, že chvění nebes a země znamená, že budou odstraněny a navždy zmizí.

Bible však říká, že Bůh stvoří nové nebe a novou zemi (Iz 65,17; Zj 21,1–4) a my budeme vzkříšeni a budeme mít na této zemi nové tělo (1Te 4,13–17; Fp 3,20). „Otřesení“ tedy zna-

mená očistění a obnovu stvoření, ne jeho úplné odstranění. To, co je tady, bude znovu stvořeno. A bude to místo, kde budou žít vykoupení.

Existuje však i něco, čím se nedá otrást. Patří sem i spravedliví. Nebudou otřeseni, protože důvěřují Bohu. Stvořitel je podporuje a zaručuje jejich přežití.

Všimni si, že v listu Židům je stálost a stabilita spojená s Ježíšem. Text Žd 1,10–12 hovoří o Ježíši: „Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou. Ona pominou, ty však zůstáváš; nebesa zvetšejí jako oděv, svineš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.“ Je zde také napsáno, že Ježíšovo kněžství zůstává navěky (Žd 7,3,24), stejně jako dědictví vykoupených (Žd 10,34). Při posledním soudu ti, kteří se drží Boha, nebudou otřeseni (Ž 46,3,4,6).

Text Žd 12,28 také říká, že dostaneme „neotřesitelné království“. Připomíná nám to také Da 7,18, kde je napsáno, že svatí „budou mít království v držení až na věky“. Toto království „nebude zničeno navěky“ (Da 2,44). Patří Synu, ale on se o ně podělí s námi. Zj 20,4 říká, že budeme spolu s Kristem soudit zlé mocnosti, které nás pronásledovaly (1K 6,3).

Aplikace

Jak se ti teď daří? Stojíš pevně, nebo se tvůj život otřásá? Co můžeš udělat, abys získal pomoc v této důležité oblasti (viz také Ef 4,14)?

PROJEVY VDĚČNOSTI

Budme vděční za to, že dostáváme neotřesitelné království, a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázní a úctou. (Žd 12,28)

¹⁵Přinášejme tedy skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu; naše rty necht' vyznávají jeho jméno. ¹⁶Nezapomínejme také na dobročinnost a štědrost, takové oběti se Bohu líbí. (Žd 13,15.16)

Osobní studium

List Židům uzavírá tuto část poukazem na to, že vhodnou odpovědí Bohu za všechny úžasné věci, které pro nás udělal, je projevít mu vděčnost uctíváním.

Porovnej texty z úvodu (Žd 12,28 a 13,15.16). Jak můžeme Boha správně uctívat?

V starozákonním systému bylo obětování zvířat způsobem, jakým lidé projevovali pokání a vděčnost. Tyto oběti však měly být pouze vnějším znamením vděčnosti a pokání vycházejícími ze srdce věřících. Proto Bůh v žalmech a prostřednictvím proroků objasnil, že to, co se mu skutečně líbí, není krev zvířat, ale vděčnost, dobré skutky a život podle jeho vůle (Ž 50,7–23; Iz 1,11–17).

Pavel nás zve, abychom uctívali Boha v nebeské svatyni přinášením obětí chvály, vyznání, díkůvzdání a dobrých skutků, což je správné uctívání, které Boha těší. Tyto oběti přinášíme na zemi, ale v nebi jsou

přijímány jako příjemné Bohu. Tato výzva zahrnuje vše, co autor ve svém listu psal o vyznávání Ježíše (Žd 3,1; 4,14; 10,23) a jeho nabádání, abychom i nadále konali dobré skutky (Žd 6,10–12; 13,1.2.16).

Pavel svým posluchačům adresuje výzvu, aby Boha uctívali tak, „jak se jemu líbí“ (Žd 12,28). Tento text naznačuje, že věřící jsou nyní skutečně kněžským národem, který byl zdokonalen a posvěcen Ježíšovou obětí (Žd 10,10–14.19–23). Tím se plní i původní Boží záměr s Izraelem, aby byli „národem kněží“, jehož prostřednictvím bude moci sdělovat světu radostnou zvěst o spasení (Ex 19,4–6; 1Pt 2,9.10; Zj 1,6; 5,10).

Text Žd 13,1–6 popisuje, co to v praxi znamená konat dobro a dělit se o to, co máme. Znamená to projevovat bratrskou lásku, stejně jako Ježíš projevoval bratrskou lásku nám (Žd 2,11.12), být pohostinný, navštěvovat ty, kteří jsou ve vězení nebo s nimi bylo špatně zacházeno (Žd 13,3), a odmítat cizoložství a chamtivost.

Aplikace

Proč je důležité považovat dobré skutky a sdílení toho, co máme, za součást našeho uctívání Boha? Čím mohou být znehodnoceny naše duchovní oběti Bohu (Iz 1,11–17)?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„V tomto tisíciletém období mezi prvním a druhým vzkříšením bude probíhat soud nad bezbožnými. Apoštol Pavel hovoří o tomto soudu jako o události, ke které dojde po druhém Kristově příchodu. „Nevyslovujte proto soudy předčasně, dokud Pán nepřijde. On vynese na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí“ (1K 4,5). Prorok Daniel napsal, že když přišel Věkovitý, „soud byl předán svatým Nejvyššího“ (Da 7,22). V té době budou spravedliví panovat jako Boží králové a kněží. Apoštol Jan v knize Zjevení napsal: „Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud.“ „Bůh a Kristus je učiní svými kněžími a budou s ním kralovat po tisíc let“ (Zj 20,4.6). Právě v této době „Boží lid bude soudit svět“, jak předpověděl apoštol Pavel (1K 6,2). Vykoupení budou spolu s Kristem soudit bezbožné, jejich činy budou porovnávat s knihou zákona, s Biblí, a každý případ rozhodnou podle toho, jak onen člověk na světě žil. Pak každému vyměří trest podle jeho činů a zaznamenají jej k jeho jménu v knize smrti.

Kristus a jeho lid budou soudit také satana a anděly, kteří se přidali k satanovi. Apoštol Pavel napsal: „Nevíte, že budeme soudit anděly?“ (1K 6,3). A Juda prohlásil, že „anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu“ (Ju 1,6).“ (GC 660, 661; VDV 424)

Otázky k rozhovoru

1. Co říká účast svatých na soudu bezbožných (1K 6,3; Ju 1,6) o Bohu a o tom, jak jasně a otevřeně nám ukáže svou dobrotu a poctivost při vypořádávání se s hříchem a zlem?
2. Přečtěte si Ex 32,32; Ž 56,9; Ž 69,29; Ž 139,16; Iz 4,3; Da 12,1; Mal 3,16; L 10,20; Zj 13,8 a Zj 17,8. Toto jsou odkazy na to, co píše Bible o Božích knihách v nebesích. Co je zapísáno v těchto knihách? Proč je důležité, aby si Bůh například zaznamenal naše slzy (Ž 56,9)? Pokud Bůh ví všechno, jaký je pak smysl takových knih nebo záznamů?
3. Je důležité, že list Židům končí své argumenty připomínkou zaslíbení z Da 7? Proč jsou takové odkazy důležité v kontextu Ježíšovy služby v nebeské svatyni? Co nás Da 7 učí o konci všech pozemských a padlých věcí?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Bratrská láska ať trvá

Texty na tento týden

Žd 13

Základní verš

„Bratrská láska ať trvá.“ (Žd 13,1)

Židům 13 uvádí závěrečné napomenutí apoštola Pavla: „Bratrská láska ať trvá“ (Žd 13,1). Pavel v celém listu potvrzuje, že jsme královským kněžstvem, patříme do rodiny Ježíše Krista, jsme jeho sestry a bratři. Autor nevnímá své posluchače pouze jako skupinu jednotlivců, kteří si samostatně budují spásný vztah s Ježíšem, ale jako společně zachráněnou rodinu. Pavel charakterizoval Ježíšovo dílo pro nás jako „bratrskou lásku“, když napsal: „Proto se nestydí nazývat je svými bratry...“ (Žd 2,11). Věřící by tedy měli jeden pro druhého dělat to, co Ježíš udělal pro ně.

V celém listu bratrská láska zahrnovala „vzájemné povzbuzování“, aby nikdo nepostrádal Boží milost (Žd 3,13; 10,24.25; 12,15–17). Kapitola 13 obsahuje množství různých témat: pohostinnost (Žd 13,2), navštěvování a podpora vězňů a těch, se kterými se špatně zachází (Žd 13,3), úcta k manželství (Žd 13,4), vyhýbání se chamtivosti (Žd 13,5.6), respektování vůdců církve (Žd 13,7–17) a modlitby za autora listu (Žd 13,18.19).

Osnova lekce

V rámci studia naší poslední lekce budeme přemýšlet nad poslední kapitolou listu Židům. Ta obsahuje závěrečné výzvy týkající se toho, jak se má správné pochopení evangelia o Ježíši, o našem dokonalém Veleknězi v nebeské svatyni, promítnout do každodenní praxe našeho života.

- Žd 13,1–3: Láska a zájem o druhé (neděle)
- Žd 13,4–6: Správně nastavené morální hodnoty (pondělí)
- Žd 13,7–17: Úcta a respekt k autoritám (úterý)
- Žd 13,8–10: Opatrnost vůči bludným naukám (středa)
- Žd 13,10–14: Aktivní zapojení do záchrany hříšníků (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

PÉČE O DRUHÉ

¹Bratrská láska ať trvá; ²s láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud – tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly. ³Pamatujte na vězně, jako byste byli uvězněni s nimi; pamatujte na ty, kdo trpí, vždyť i vás může potkat utrpení. (Žd 13,1–3)

Osobní studium

Uvažuj o uvedených verších. Jakou roli měla pohostinnost v rané církvi?

Žd 13,1–3

Ř 12,13

1Tm 3,2

Tt 1,8

1Pt 4,9

Křesťanství bylo hnutím poutníků, kteří často záviseli na pohostinnosti křesťanů i nekřesťanů. Pokyn „pamatovat“ na pohostinnost se pravděpodobně nevztahuje pouze na to, že zapomeneme někoho přijmout či pozvat, ale na úmyslné zanedbávání.

Pavel nemá na mysli pohostinnost pouze pro spoluvěřící. Svým čtenářům připomíná, že pohoštěním cizinců někteří nevědomky hostili anděly (Žd 13,2). Pravděpodobně měl na mysli návštěvu tří mužů u Abrahama a Sáro (Gn 18,2–15). „Přijímat“ druhé znamená být pohostinní a dělit se s někým o to, co mám, a také sdílet utrpení

s někým jiným. Přesně to pro nás udělal Ježíš (Žd 2,10–18).

Bratrská láska k vězňům znamenala nejen to, že na ně věřící pamatovali ve svých modlitbách, ale také poskytnutí úlevy prostřednictvím materiální a emocionální podpory. Existovala hrozba, že věřící vězně úmyslně zanedbají. Ti, co poskytli materiální a emocionální podporu lidem, které společnost odsoudila, se totiž s nimi jako by ztotožnili. V jistém smyslu se stali jejich „partnery“, a tak byli podobně jako oni vystaveni odsouzení společnosti (Žd 10,32–34).

Pavel ve své výzvě připomíná čtenářům, že nemají zapomínat na vězně. Za prvé autor připomíná, jak podporovali uvězněné bratry v minulosti. „Stáli při postižených“ a „trpěli spolu s uvězněnými“ (Žd 10,33–34). Za druhé, jazyk této výzvy připomíná Mojžíše, který „raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hříchu“ (Žd 11,25). Nakonec Pavel vystihuje ideál bratrské lásky. Připomíná čtenářům, že i je „může potkat utrpení“ (Žd 13,3). Jsou také lidmi a měli by se k druhým chovat tak, jak by chtěli, aby se chovali k nim, kdyby byli ve stejné situaci. Lidé by tedy měli vězňům poskytovat materiální a emocionální podporu a dávat jim najevo, že nejsou opuštěni.

Aplikace

Co víc můžeme udělat pro ty, kteří jsou ve vězení, ať už jsou to členové církve, nebo ne?

ÚCTA K MANŽELSTVÍ

“Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať jsou si věrni, neboť neřestné a nevěrné bude soudit Bůh. ⁵Nedejte se vést láskou k penězům; buďte spokojeni s tím, co máte. Vždyť Bůh řekl: „Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu.“ ⁶Proto smíme říkat s důvěrou: „Pán při mně stojí, nebudu se bát. Co mi může udělat člověk?“ (Žd 13,4–6)

Osobní studium

Uvažuj o uvedených textech. O jakých dvou druzích zla se mluví v těchto verších? Jak spolu souvisejí?

Žd 13,4.5

L 16,10–18

1K 5,1

Ef 5,3–5

Ko 3,5

Pavel varuje čtenáře před nemravností a chamtivostí, protože jsou vážnými hrozbami pro bratrskou lásku. Autoři Nového zákona a starověcí moralisté si všimli, že mezi chamtivostí a nemravností existuje spojení.

Apoštol vyzývá čtenáře, aby měli v úctě manželství a vyhýbali se všemu, co by ho znevažovalo. Ochrana manželství spočívala v zachovávání manželské přísahy a vyhýbání se neoprávněným rozvodům (porovnej s Mt 19,9). Nabádání k věrnosti zdůrazňuje myšlenku, že jakýkoli sexuální vztah mimo manželství oslabuje vzájemnou důvěru manželů. Pojmy „neřestní“

a „nevěrní“ nebo jinak přeloženo „smilníci“ (Žd 13,4; ČSP) v Novém zákoně odkazují na všechny formy sexuální nemravnosti (1K 5,9–11; 6,9.10; Ef 5,5; 1Tm 1,9.10; Zj 21,8; 22,15). Řecko-římská společnost byla v otázkách sexuální etiky velmi liberální. Zcela běžný byl dvojí metr. To umožňovalo, aby muži měli mimomanželské sexuální vztahy, pokud byli diskrétní. Pavel však varuje, že je bude soudit Bůh. Věřící by neměli dovolit, aby společenské konvence ovlivňovaly jejich vlastní etické normy.

V řecko-římském světě byla „láska k penězům“ jednou z nejrozšířenějších neřestí. V jiném listu Pavel označil „lásku k penězům“ za kořen všeho zla (1Tm 6,10).

Pavel v několika listech říká, jak se máme bránit před tímto hříchem. Věřící by se měli „spokojit“ s tím, co mají (viz také 2K 9,8; Fp x4,11.12). Křesťané by navíc měli důvěřovat Bohu a vírou přijmout jeho slova: „Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu“ (Žd 13,5). Tento slib dal Bůh svému lidu několikrát a platí i pro nás (Gn 28,15; Dt 31,6.8; Joz 1,5; 1Pa 28,20). Věřící jsou pozváni, aby odpověděli na Boží slib slovy Ž 118,6: „Hospodin je při mně, nebojím se. Co by mi mohl udělat člověk?“ Žalmista zde vyjádřil svou důvěru v Boha navzdory utrpení, které mu způsobili nevěřící.

Aplikace

Jak současná společnost podkopává sexuální čistotu a zároveň žije lásku člověka k penězům? Jakými praktickými způsoby můžeme posílit svou obranu proti těmto dvěma nebezpečným hříchům?

PAMATOVAT NA SVÉ VŮDCE

⁷Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře! ⁸Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky. [...] ¹⁷Poslouchejte ty, kteří vás vedou, a podřizujte se jim, protože oni bdí nad vámi a budou se za vás zodpovídat. Kéž to mohou činit s radostí, a ne s nářkem; to by vám nebylo na prospěch. (Žd 13,7,17)

Osobní studium

Jaký by měl být podle úvodních veršů (Žd 13,7–17) náš vztah k vedoucím představitelům církve?

Úvodní pasáž nabádá k respektu a poslušnosti vůči vedoucím, kterým je ve společenství věřících svěřena určitá služba. Pavel vyzývá své čtenáře, aby „měli v paměti“ ty, kteří jim kázali Boží slovo. Věřící mají „poslouchat“ ty, kteří církev vedou (Žd 13,17). Průkopníci, kteří vedli církev v minulosti, přinesli jako první Boží slovo a založili sbory. Výzva „mějte je v paměti“ se nevztahuje pouze na vzpomínky či vnější projevy úcty. Pavel vysvětluje, že svůj vztah k nim mají čtenáři projevovat tím, že změni svoje chování a budou následovat jejich víru.

Pro Pavla je nejkrásnější vzpomínkou a oceněním právě následování života víry. Apoštol tak přidal vedoucí zakládající sbory na seznam věrných hrdinů, kterých by si měli věřící vážit. Tento seznam obsahuje hrdiny víry z 11. kapitoly Židům

a Ježíše jako dokonalý příklad víry ve 12. kapitole. Autor dále poznamenává, že „Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky“ (Žd 13,8). Je zcela odlišný od falešných učitelů, kteří se časem mění a to, co učí, je „všeljaké a cizí“ (Žd 13,9).

Výzva nezapomenout na průkopníky a kazatele z Žd 13,7 se na konci této stati ještě stupňuje. Věřící jsou nabádáni, aby vůdce poslouchali, protože dávají pozor na jejich duše. Vedoucí jsou zde popsáni jako pastýři, kteří mají na starosti duchovní blaho církve, svého stáda. Za duchovní stav svých svěřenců budou odpovídat Bohu (viz též 1Pt 5,1–4, 1K 3,10–15). To se vztahuje i na současné vedoucí církve.

Kontext také naznačuje, že tito vůdci jsou pastýři, kteří slouží pod vedením Ježíše, „velikého pastýře ovcí“ (Žd 13,20). Kombinace péče a věrnosti ze strany vedoucích a poslušnosti nebo důvěry ze strany členů bude mít za následek radost. Může to znamenat, že vedoucí budou moci sloužit církvi s „radostí“ a radostně podávat zprávu o stavu církve.

Aplikace

Co můžete udělat, abyste posílili nebo zlepšili vztah vedoucí – člen ve vašem sboru, a také vztah členů k vedoucím celé naší církve?

BEZPEČNĚ ZAKOTVENÍ

⁸Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky. ⁹Nedejte se strhnout všelijakými cizími naukami. Je dobré spoľehnout se na milost, a nikoli na předpisy o pokrmeh; kdo je dodržíval, nic tím nezískal. ¹⁰Máme oltář, z něhož nemají právo jíst ti, kdo přinášejí oběti ve stánku. (Žd 13,8–10)

Osobní studium

Kde a jak je možné získat milost, na kterou se můžeme celým svým srdcem spoľehnout?

Žd 13,8–10

Žd 2,9

Žd 4,16

Žd 6,19.20

Předpisy o pokrmeh, o kterých se hovoří v Žd 13,9, se pravděpodobně netýkají rozdílu mezi čistým a nečistým jídlem. Proč?

Za prvé, zdá se, že se Pavel ve svém dopise nezabývá rozlišováním mezi čistým a nečistým jídlem. Ze Sk 15. kapitoly víme, že raná křesťanská církev potvrdila, že věřící jsou spaseni milostí (Sk 15,7–11) a že by měli i nadále dodržovat některá nařízení o jídle (Sk 15,19.20). Rozlišování mezi čistými a nečistými pokrmy a jiné biblické předpisy nejsou v rozporu s milostí. Pavel říká, že nová smlouva vložila lidem zákon do srdce (Žd 8,10–12). Autor však velmi jasně uvádí, že oběti zvířat a služba kněží ve svatyni

byla nahrazena dokonalou obětí a kněžskou službou Ježíše (Žd 8,4.5; 10,1–18).

Za druhé kontext naznačuje, že Pavel nekritizuje posluchače proto, že se zdrželi některých pokrmů, ale proto, že to dělali s nadějí, že si nějakým způsobem sami zaslouží milost a získají zásluhy (Žd 13,9). Pravděpodobně varuje před účastí na židovských rituálních či kultovních hostinách. Ty se slavily jako pokračování zvířecích obětí v chrámu a měly poskytovat duchovní výhody nebo milost. Ale milost není zprostředkována jídlem. Milost přichází pouze prostřednictvím oběti a kněžské služby Ježíše Krista. Věřící „mají oltář“ (Žd 13,10), Kristův kříž, z něhož mohou jíst (J 6,47–58).

V listu Židům pochází milost z Božího trůnu (Žd 4,16). Milost zprostředkovaná Kristem je tím, co nás zakotvuje „bezpečně a pevně“, protože samotný Boží trůn je trůnem milosti (Žd 6,19.20; porovnej s Žd 4,16). Právě milost, kterou dostáváme prostřednictvím Kristovy oběti, dodává našemu srdci stabilitu a jistotu. Když bude srdce tímto způsobem „ukotvené“, nenechá se „strhnout“ cizími naukami (Žd 13,9), ani se neodvrátí od Boha (Žd 2,1).

Aplikace

Uvažuj o Kristově dokonalé oběti. Proč je myšlenka, že svým jednáním můžeme něco „přidat“ k této oběti, v rozporu s evangeliem a milostí, kterou nám dává Ježíš?

VYJÍT VEN ZA TÁBOR

¹⁰Máme oltář, z něhož nemají právo jíst ti, kdo přinášejí oběti ve stánku. ¹¹Vždyť těla zvířat, jejichž krev vnáší velekněz do svatyně jako oběť za hřích, spalují se za hradbami. ¹²Proto také Ježíš trpěl venku za branou, aby posvětil lid svou vlastní krví. ¹³Vyjděme tedy s ním za hradby, nesouce jeho potupu. ¹⁴Vždyť zde nemáme trvalý domov, nýbrž vyhlížíme město, které přijde. (Žd 13,10–14)

Osobní studium

Uvažuj o uvedených verších. Jak rozumíš v jejich kontextu tomu, co znamená vyjít za Ježíšem ven „za hradby“, v jiném překladu „ven za tábor“ (Žd 13,13; ČSP)?

Žd 13,10–14

Mk 8,34

Mt 10,38

L 14,27

Ga 2,20

Místo za branou, mimo tábor, bylo velmi nečisté. Pálilo se tam to, co zbylo z obětních zvířat (Lv 4,12). Ven z tábora byli vyloučeni i malomocní (Lv 13,46) a byli tam popravováni rouhači a další zločinci (Lv 24,10–16.23; 1Kr 21,13; Sk 7,58). Předpisy, které to stanovily, předpokládaly, že v táboře je Boží přítomnost. Vše, co bylo nečisté, bylo odstraněno ven, protože Bůh nebyl ochoten vidět v táboře žádnou „nečistou“ nebo „nedůstojnou“ věc (Nu 5,3; Dt 23,13.14).

Sám Ježíš trpěl na kříži mimo Jeruzalém (J 19,17–20). To ještě zvýrazňuje potupu, kterou musel snášet (Žd 12,2). Oficiálně byl odsouzen jako ten, kdo se „rouhal Jménu“, a proto byl

odsouzen a popraven venku, za zdmi města (Mk 14,63.64; viz také Lv 24,11.16). Ježíše odvedli mimo město (tábor) jako něco „hanebného“, „nečistého“ nebo „nepatřičného“ (Žd 12,2). Pavel však věřící nabádá, aby Ježíše následovali i ven „za hradby“ a snášeli pohanu, kterou snášel on (Žd 12,2; viz také Žd 13,13). Touto cestou se vydal i Mojžíš, který pokládal „Kristovo pohanění za větší bohatství než všechny poklady Egypta“ (Žd 11,26).

Židům však paradoxně naznačuje, že i Bůh je nyní venku, za branami. Následování Ježíše mimo tábor neznamenal pouze snášet „jeho potupu“ nebo hanbu, ale také jít „s ním“ (Žd 13,13). Stejně jako ti Izraelci, kteří „hledali Hospodina“, šli „ven za tábor“ na poušť, když Mojžíš po sporu o zlaté tele přesunul Boží stan ven z tábora (Ex 33,7). Tato zpráva naznačuje, že odmítnutí Ježíše znamenalo i odmítnutí Boha, podobně jak to udělal Izrael při odpadnutí v souvislosti se zlatým teletem (Ex 32,33). Cesta utrpení a hanby je tedy i cestou k Bohu.

Pavel zve čtenáře, aby následovali Ježíše jako „původce a dokonavatele“ jejich víry (Žd 12,2; ČSP), a zároveň je zve, aby své současné utrpení považovali za něco dočasného, co přinese „ovoce pokoje a spravedlnosti“ (Žd 12,11). Opouštějí hříšné místo nebo tábor a hledají „město, které přijde“, „jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh“ (Žd 13,14; 11,10.16).

Aplikace

Co pro tebe znamená následovat Ježíše „mimo tábor“? Jaké aspekty života ve víře v Ježíše ti mohou přinášet „ostudu“ nebo „potupu“ od lidí kolem tebe?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Když se po vylití Ducha svatého vydali učedníci zvěstovat živého Spasitele, jejich jedinou touhou bylo zachraňovat lidi. Přitom se radovali ze společenství s věřícími, v němž nacházeli útěchu. Byli laskaví, ohleduplní, nezištní a ochotní obětovat pro pravdu cokoli. Při každodenním setkávání si vzájemně projevovali lásku, jak jim to přikázal Kristus.

Nesobeckými slovy a činy se snažili probudit tuto lásku i v druhých. [...]

Postupně však došlo ke změně. Věřící začali na druhých hledat nedostatky. Zatímco se zabývali chybami a nemilosrdně kritizovali ostatní, zapomněli na Spasitele a na jeho lásku. Začali být přísnější v zachovávaní vnějších obřadů a kladli větší důraz na učení než na praktickou víru. Ve své horlivé snaze odsoudit druhé přehlíželi své vlastní chyby. Ztratili bratrskou lásku, k níž je vyzýval Kristus. Nejsmutnější ze všeho však bylo, že si ani neuvědomovali, oč přišli. Nevšimli si, že se z jejich životů vytrácí štěstí a radost a že se brzy ocitnou ve tmě, protože zavrhlí Boží lásku.

Jan poznal, že v církvi ubývá bratrské lásky, a proto se snažil věřící přesvědčit, že této lásky je stále třeba. Jeho dopisy sborům jsou plné těchto myšlenek. ‚Milování, milujme se navzájem,‘ píše, ‚neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy. Milování, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat‘ (1J 4,7–11).“ (AA 547.548; PNL 315.316)

Otázky k rozhovoru

1. Křesťanský život je často považován za osobní, individuální vztah mezi Ježíšem a věřícím. Toto je však pouze jeden aspekt křesťanského života. Proč je důležité mít na paměti, že Bůh nás vede jako společenství? Jaká je odpovědnost každého z nás za společenství? Co naopak můžeme očekávat od společenství my?
2. Jaké jsou nejlepší ukazatele toho, že je bratrská láska ve společenství silná? Pokuste se vytvořit jejich seznam.
3. Co je to pravá, skutečná bratrská láska? Jaké jsou její vlastnosti, příčiny a výsledky? Jak byste ji odlišili od falešné bratrské lásky?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

POUŽITÉ ZKRATKY

.....

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad (ČEP). Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

B21 Bible, překlad 21. století

ČSP Český studijní překlad

Díla Ellen G. Whiteové

U českých překladů knih Ellen G. Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český překlad
AA	The Acts of the Apostles	PNL	Poslové naděje a lásky
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
GC	The Great Controversy	VDV	Velké drama věků
PK	Prophets and Kings	OSU	Od slávy k úpadku
PP	Patriarchs and Prophets	NUD	Na úsvitu dějin
SC	Steps to Christ	CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji

Zkratka	Anglický název
DG	Daughters of God
SM	Selected Messages
T	Testimonies for the Church

Zkratka	Anglický název
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary

Vážení a milí přátelé,

nedávno jsem jel autem a za sebou jsem zahlédl modrá světla sanitky. Spěchal jsem a toto bylo jen další neplánované zdržení. Spíše podvědomě jsem zamířil k okraji vozovky, aby spásitelský vůz mohl co nejrychleji k cíli. Věcný problém a žádné emoce. Prostě se někde něco stalo, tak už to chodí na tom světě kulatém. Netrvalo dlouho a znovu jsem uviděl v dáli známá modrá světla. Ano obyčejná sanitka, ale tentokrát před naším domem. Za pár minut jsem pomáhal naložit jednoho z lidí mě blízkých. Diagnóza – infarkt, vyhlídky – nejisté. Modré majáky mizely v dáli; stejné kulisy, ale jiný příběh. V čem se lišil? Najednou to byl můj příběh, příběh mé rodiny. Od té doby mi zůstal z modrých majáků zvláštní pocit úcty, kdo asi bojuje uvnitř o život. Také je to člen nějaké rodiny, někdo pro někoho nepostradatelný?

Jedním z mnoha motivů Bible je zvláštní propojování lidské rodiny napříč kulturami, státy a různými vrstvami společnosti. Ježíš Kristus často učil o nelhostejnosti k těm mnoha různým bližním v mém okolí,

kteří se často jen mihnou mým životem. Každý z těch sedmi miliard lidí patří do celosvětové skupiny Božích dětí, které jsou pro Hospodina natolik důležité, že dělá pro jejich záchranu maximum.

Otázkou zůstává, nakolik jsem já pochopil, že všude kolem zápasí o život lidé z „mé rodiny“.

Mnohdy stačí udělat jen málo, aby bylo lépe. Někdy stačí vynechat zlá či hloupá slova, tupé poznámky na sítích a nahradit je dobrořečením a dobro činěním po vzoru Ježíše Krista. To přece stojí za zvážení...

Marek Škrála, hospodář Česko-Slovenské unie

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

V době různých vládních opatření můžeme prostředky na podporu našeho místního sboru poslat přímo na sborový účet nebo si finance odložit a pak je přinést do sbírky na shromáždění.

Přehled tematických sobot a sbírek v roce 2022 lze využít i pro plánování bohoslužeb v tomto roce.

Všem dárcům bych chtěl poděkovat za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás.

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odesílány na účet příslušného sdružení. První část variabilního symbolu je ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je přidělené číslo sboru.

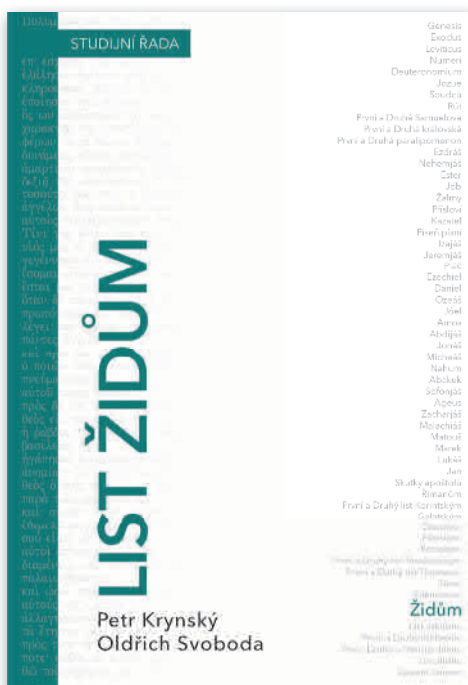
Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2022			
	Téma soboty	Sbírka	VS
	Leden		
1. 1.	Den modlitby a půstu		
8. 1.	Den zdraví		
15. 1.	10 dní modliteb za vylití Ducha svatého (5.–15. 1.)		
15. 1.	Den náboženské svobody	Sbírka DNS pro ČSU	4
22. 1.			
29. 1.			
	Únor		
5. 2.	Den osobní evangelizace		
12. 2.			
19. 2.	Národní týden manželství (14.–20. 2.)		
26. 2.			
	Březen		
5. 3.	Modlitební den žen		
12. 3.	Den adventistického rádia AWR	Sbírka pro AWR	9
19. 3.	Den dětí a mládeže		
26. 3.	Modlitební týden mládeže (19.–26. 3.)	Sbírka MTM pro EUD	110
26. 3.	Den křesťanského vzdělávání		
26. 3.	Sbírka 13. soboty pro Jihoasijsko-Pacifickou divizi	Sbírka 13. soboty	13

HopeTV.cz

NABÍDKOVÝ LIST 1.Q 2022

NOVINKY

List Židům

PETR KRYNSKÝ, OLDŘICH SVOBODA

List Židům je jedním z nejpozoruhodnějších, ale i nejzáhadnějších spisů Nového zákona. Neuvádí pisatele ani adresáty, ale hned začíná úvodem. Proto se uvažuje, že nejde o dopis v pravém slova smyslu, ale o zapsané kázání, které bylo poté posláno do některého raně křesťanského sboru. Pozoruhodné je i téma listu – Ježíšova velekněžská služba – které se v jiných listech přímo nevyskytuje. Problém viny a potřeba očištění však patří k duchovním konstantám našeho bytí. Pisatel věří, že když představí dílo Kristovo v celém svém bohatství a objasní jeho službu jako velekněze v nebeské svatyni, jeho čtenáři pochopí. Je zřejmé, že pisatel na jeho čtenářích velmi záleželo. Znal je osobně a bál se o jejich spasení. Proto mnohokrát přerušuje svůj výklad starostlivými napomenutími, která vrcholí výzvou, aby hleděli na Ježíše, jenž povede jejich víru od počátku až do cíle. Jeho slova jsou velmi aktuální i pro nás. Je nejvyšší čas lépe pochopit a ocenit vzácné poselství listu Židům.

Oba autoři – kazatelé – se setkali jako učitelé na Adventistickém teologickém institutu (ATI) a našli společné téma pro knihu, která vychází jako pomůcka rozšiřující lekce sobotní školy v prvním čtvrtletí roku 2022, ale tuto roli text svým zpracováním bezpochyby překračuje. Jedná se o další ze série podrobných biblických komentářů, které vycházejí ve spolupráci s ATI.

16 × 24 cm / 168 stran / pevná vazba / 195 Kč

MOŽNOST OBJEDNÁNÍ

- ▶ Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec
tel.: 558 359 100, 603 553 628
e-mail: expedice@adventorion.cz
www.adventorion.cz

- ▶ Prostřednictvím sborového traktátníka
doručení v příští zásilce do vašeho sboru
(*neplatí se poštovné ani balné*).
- ▶ Osobní objednání – zásilky jsou expedovány
po obdržení objednávky na adresu
objednatele (*poštovné a balné ve výši 100 Kč*).

NOVINKY

FILIPOVA DOBRODRUŽSTVÍ OMALOVÁNKY

K sešitům o dobrodružství Filipa a jeho kamarádů jsou k vymalování obrázky Pepy Poppera.

*dva sešity formátu 15 × 21 cm /
16 stran / à 15 Kč*

ABY NIKDO NEBYL SÁM

Jan Dymáček

ABY NIKDO NEBYL SÁM JAN DYMÁČEK

Tak jako je důležitá pomoc potřebným, jako jsou nemocní, postižení, přestárlí a podobně, stejně tak důležitá je pomoc těm, kteří vlastně nic nepotřebují, pouze zoufale potřebují člověka. Je třeba pomoci najít bližnímu odpovědi na jeho otázky po smyslu života, otázky, jak odpustit těm, kteří ublížili, eventuálně jak se smířit s nemocí. Prostě být člověku člověkem. Dát člověku jeho hodnotu a vytrhnout ho z jeho samoty a izolovanosti. Prosím zařadme potřebu „MÍT ČLOVĚKA“ také do našich životních plánů. A když budeme vnímat vděčnost těchto už ne osamělých lidí, přinese nám to radost a vědomí, že tato služba není zbytečná.

Kazatel Jan Dymáček napsal na toto téma již příručku pro diakony a diakonky. Toto drobné dílko z ní vychází a je určeno k použití jako misijní materiál.

11,5 × 17 cm / 94 strany / brožura / 26 Kč

HopeTV.cz

SERIÁLY PRO VÁS A VAŠE PŘÁTELE...

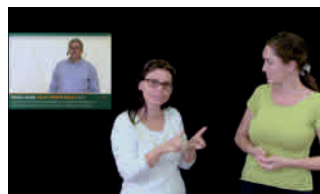
PŘÍBĚHY PRO DĚTI

HopeTV pro vaše děti připravila sedmidílnou sérii křesťanských písniček a povídaní, v níž pastor Radek Jonczy s dětmi zpívá a vypráví jim příběhy ze života. Z Příběhů pro děti si každý může odnést poučení o Bohu, kamarádství, pomoci i odvaze.

KOHOUTI KOKRHAJÍ VŠUDE STEJNĚ

Jan Bárta, výtvarník a někdejší ředitel humanitární organizace ADRA, vám přináší zajímavé a hluboce lidské postřehy ze svých pracovních cest po celém světě. Série je zpracována do podoby audioknihy.

VELKÝ PŘÍBĚH BIBLE III.

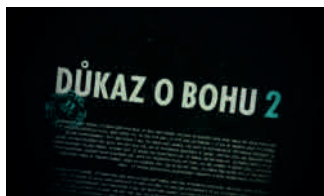
Jaký je vlastně základní příběh, který nám chce celá Bible sdělit? Nabízíme vám sérii přednášek Daniela Dudy s názvem „Velký příběh Bible“. Záznam je opatřen znakovým jazykem a je tedy vhodný ke sdílení s neslyšícími lidmi.

Projekt Identita vznikl jako reakce na stěžejní otázky členů Církve adventistů sedmého dne. Otázky týkající se základů a specifik jejich víry. Identita se pokouší na některé z nich odpovědět.

Seriál Hledání 2 sklídl po celém světě již mnoho ocenění a svým moderním zpracováním může i vám pomoci seznámit vaše přátele s křesťanstvím a nenásilnou formou je oslovit poselstvím evangelia.

Nechte se oslovit přímočarým a srozumitelným poselstvím Kornelia Novaka. Druhá řada seriálu rozhovorů s tímto misionářem a pouličním kazatelem je na téma Boží uzdravení a Ježíš Kristus. Kornelia Novaka zpovídá Martin Hasík.

Je opravdu víra křesťanů utopií? Čemu vlastně následovníci Krista věří a proč? Devatenáct témat se pokouší na tyto otázky odpovědět a ukázat, že víra rozhodně utopií být nemusí.

Kdysi byla fungující rodina samozřejmostí, dnes je spíše vzácností... Proto vznikl Projekt rodina – seriál, v němž nás vztahová poradkyně Milena Mikulková provede celou problematikou vztahů a rodinného života.

ON-LINE K PROHLÍŽENÍ

► www.hopetv.cz

► www.facebook.com/hopetv

Pastor Pavel

Láska, víra, naděje nesedí jen v kostele

**Znáte nějaké duchovní
začátečníky, kteří hle-
dají Boha? Doporučte
jim sociální média na-
šeho online pastora!**

www.pastorpavel.cz

/pastorpaveleder

HopeTV

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO MISII KNIHAMÍ

NANCY VAN PELTOVÁ **UMĚNÍ ŘEŠIT KONFLIKTY**

brožura / 72 stran / 10,5 × 15 cm / 15 Kč

Nejbohatší poustevník

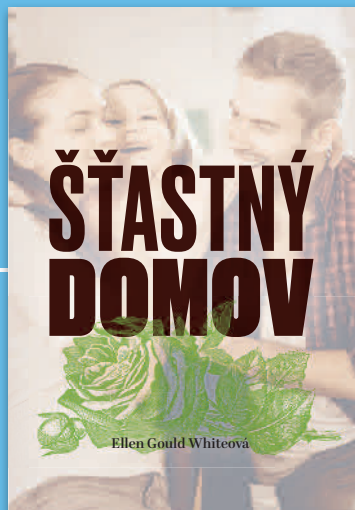
Douglas Batchelor & Marilyn Tooker

DOUGLAS BATCHELOR, MARILYN TOOKER **NEJBOHATŠÍ POUSTEVNÍK**

brožura / 152 stran /
13 × 20 cm / 36 Kč

ELLEN GOULD WHITEOVÁ **ŠŤASTNÝ DOMOV**

brožura / 256 stran /
10,5 × 15 cm / 30 Kč

Ellen Gould Whiteová

VÁNOČNÍ PŘÍBĚH

ELLEN GOULD WHITEOVÁ **VÁNOČNÍ PŘÍBĚH**

brožura / 80 stran / 10,5 × 15 cm / 28 Kč

Snížené prodejní ceny jsou DOTOVÁNY

S Božím slovem na každý den

Čtení „S Božím slovem na každý den“ pro rok 2022 je z pera televizní kazatelky Elizabeth Viery Talbotové.

...Ježíš je vítěz

Elizabeth Viera Talbotová

Je autorkou řady bestsellerů s tematikou biblických příběhů a úvah. Její zamyšlení vycházejí z evangelií, Skutků apoštolů a několika úryvků z knihy Zjevení, které nám připomínají, jak příběh skončí – Ježíš je vítěz. Autorka s čtenáři sdílí to, co poznala během své učitelské a kazatelské služby: „Ježíšův život a služba mě fascinují. Když je studujeme v kontextu a s ohledem na dobové pozadí, stávají se neuvěřitelně adresné pro náš každodenní život. Věřím, že Duch svatý osloví kaž-

dého člověka, který si tato zamyšlení bude číst. Pokud budete chtít, můžete si ke každodennímu čtení zaznamenat modlitbu, myšlenku, kresbu nebo něco jiného, co s vámi zůstane po celý den. Jsem přesvědčená, že všichni potřebujeme každý den znovu zaostřit svůj duchovní zrak, abychom Ježíše spatřili v naší situaci. A v tom nám tato zamyšlení pomáhají. Myslím, že vás Ježíš nadchne!“

13 x 20 cm / 376 stran / 215 Kč

OBJEDNÁVKY PŘIJÍMÁ:

Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec,
tel.: 558 359 100, 603 553 628, e-mail: expedice@adventorion.cz, www.adventorion.cz

INTERNETOVÉ STRÁNKY SOBOTNÍ ŠKOLY <http://sobotniskola.casd.cz>

základní informace o sobotní škole / lekce ve formátu pdf / doplňkové materiály / odkazy na další studijní pomůcky / podněty k modlitbám

